

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชานาลัย จังหวัดสุโขทัย

Tourist's Satisfaction and Needs toward Landscape Setting and Facilities
in Srisatchanalai National Park, Sukhothai Province

โดย

นายวีระศักดิ์ คณะบูรณ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

พ.ศ. 2547

ISBN 974-359-992-4

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

ปริญญา

การบริหารทรัพยากรป่าไม้ สาขา .....
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา .....

เรื่อง ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

Tourist's Satisfaction and Needs toward Landscape Setting and Facilities in
Srisatchanalai National Park, Sukhothai Province

นามผู้วิจัย นายวีระศักดิ์ คณะบุรณ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนันท์ เอ็มพันธ์, Ph.D.)

กรรมการ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เขษรมาศ, M.S.)

กรรมการ .....
(อาจารย์อาจารย์สุรพันธ์ เพชรภา, สค.ม.)

ประธานสาขาวิชา .....
(รองศาสตราจารย์สามัคคี บุญชะวัฒน์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(ศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัดตะนันท์, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 7 เดือน 12/2564 พ.ศ. 2567

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้โดย ได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่านที่มีความ
อุปการะ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ดร.รชนี เอ็มพันธ์ ประธานกรรมการที่
ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำในเรื่องการศึกษาวิจัย ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์จน
เสร็จสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต กรรมการวิชาเอก อาจารย์สุรพันธ์ เพชรภา
กรรมการวิชาการ และอาจารย์อนันต์ชัย เขื่อนธรรม ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำ และช่วยเหลือ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ หัวหน้า และเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทุกท่านที่
ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือ และ
เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์ทั้งปวงอันเนื่องมาจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และ
คณาจารย์ทุกท่าน ที่เมตตาอบรมสั่งสอนให้มีความรู้จนถึงปัจจุบัน

วีระศักดิ์ คณะบูรณ์

มกราคม 2547

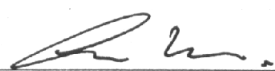
วีระศักดิ์ คณะบุรณ์ 2547: ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และ
สิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารทรัพยากรป่าไม้) สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับ
บัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนัน เอ็มพันธุ์, Ph.D. 156 หน้า
ISBN 974-359-992-4

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ที่เข้าไปพักผ่อนในอุทยานแห่งชาติ
ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์
และสิ่งอำนวยความสะดวก และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจและความ
ต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษา
กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จำนวน 365 คน วิเคราะห์ข้อ
มูลทางสถิติโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ
สมมติฐาน ด้วยวิธีสถิติ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

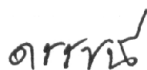
ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นชายมากกว่าหญิง อายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี ระดับการ
ศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รายได้อยู่ในช่วง 7,501-15,000 บาท ภูมิลำเนาครัว
เรือนอยู่ในเขตภาคเหนือมาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มน้อยกว่า 5 คน เป็นระยะเวลา 1 วัน โดยรถยนต์ส่วนตัว และนัก
ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ตั้งใจมาเที่ยวชมน้ำตก ชมถ้ำ พักผ่อนปิกนิก กางเต็นท์พักแรม ศึกษาธรรมชาติ เดินป่า ถ่าย
รูปบันทึกภาพ และดูนก

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยพบว่านักท่องเที่ยว
มีความพึงพอใจและความต้องการเฉลี่ยต่อการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ 0.87 และ 0.73
การออกแบบแผนผังพืชพรรณ 0.76 และ 0.71 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง 0.88 และ 0.80 รูปแบบ
สถาปัตยกรรม 0.78 และ 0.68 ระบบการสัญจร 0.80 และ 0.81 และการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค
และสาธารณูปการ 0.81 และ 0.66 ตามลำดับ

ส่วนเรื่องความแตกต่างระหว่างภูมิหลังนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว
ที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่าง
ของภูมิลำเนา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกัน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มี
ความแตกต่างกันของรายได้ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

9 / ๑๑ / ๕๗

Weerasak Khanaboon 2004: Tourist's Satisfaction and Needs toward Landscape Setting and Facilities in Srisatchanalai National Park, Sukhothai Province. Master of Science (Forest Resource Administration), Major Field: Forest Resource Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Dachanee Emphandhu, Ph.D. 156 pages. ISBN 974-359-992-4

This research aims to study tourist background, their satisfaction and needs regarding landscape and facilities at Srisatchanalai National Park, Sukhothai Province, and relationships of tourist background with tourists' satisfaction and needs. The study was conducted using questionnaire survey of 365 Thai tourists visiting Srisatchanalai National Park during May – July, 2003. Data analysis involved descriptive statistics of frequency, percentage, and standard deviation. Relationships of tourist backgrounds and satisfaction and needs were analyzed by t-test and F-test at statistical significance 0.05.

The research results revealed that most tourists are male than female with age ranging from 26-35 years old, private business occupation with income range of 7501- 15000 Baht per year. Most tourists were from Northern part of Thailand with less than 5 people per group. Length of stay was about a day with private car as means of transportation. Tourism activities included visiting waterfalls and caves, picnicking, camping, nature study, trekking, photographing, and bird watching.

The results on tourist satisfaction and needs regarding landscape and facilities showed that most tourists were satisfied with landscape and facilities provided in the park. The average means for visitor satisfaction and needs on land use allocation within recreation zone were 0.87 and 0.73, planting design and layout 0.76 and 0.71, landscape and visual design 0.88 and 0.80, architectural design 0.78 and 0.68, transportation and circulation system 0.80 and 0.81, and infrastructures such as electricity, water, and communication systems 0.81 and 0.66, respectively.

As for the relationship between background of tourists and the satisfaction and needs of tourists regarding landscape and facilities at Srisatchanalai National Park, the results from hypothesis tests found two statistical relationships: between tourists' places of residences and tourist satisfaction, and between tourists' annual income and tourist needs toward landscape and facilities at significant level of 0.05.

Weerasak.kh.

Student's signature

Dachanee Cu

Thesis Advisor's signature

9, 3, 04

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
การตรวจเอกสาร	5
การท่องเที่ยว	6
อุทยานแห่งชาติ	8
การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ	14
ความพึงพอใจ	16
ความต้องการ	19
สภาพภูมิทัศน์	20
สิ่งอำนวยความสะดวก	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
พื้นที่ที่ทำการศึกษา : อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	32
กรอบแนวคิดในการวิจัย	41
สมมติฐานในการวิจัย	43
อุปกรณ์และวิธีการ	45
อุปกรณ์	45
วิธีการ	45
ผลและการวิจารณ์	50
ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวภายในพื้นที่อุทยานฯ	50
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	69
ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน	81
สรุปและข้อเสนอแนะ	129
สรุป	129
ข้อเสนอแนะ	135
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	141
ภาคผนวก	145
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	146

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	พื้นที่ที่เสนอจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ 14 แห่ง (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2502)	10
2	จำนวนนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ในช่วงปีงบประมาณ 2531 – 2545	15
3	สถิตินักท่องเที่ยวจากอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 - 2545	39
4	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ และอายุ	52
5	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามระดับการศึกษา	52
6	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ	53
7	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามรายได้	54
8	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิลำเนา	55
9	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน	55
10	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	56
11	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามยานพาหนะในการมาท่องเที่ยว	57
12	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามกิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวตั้งใจมาทำกิจกรรม	58
13	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ	60
14	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ	62
15	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	63
16	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม	65
17	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านระบบสัญญาณ	66
18	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ	71
20	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ	72
21	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	73
22	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านรูปลักษณะสถาปัตยกรรม	75
23	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านระบบสัญจร	77
24	จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ	79
25	ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม เพศ	85
26	ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม เพศ	85
27	ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อายุ	92
28	ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อายุ	96
29	ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามระดับการศึกษา	100
30	ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ระดับการศึกษา	104
31	ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อาชีพ	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อาชีพ	112
33	ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม รายได้	116
34	ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม รายได้	120
35	ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ภูมิลำเนา	124
36	ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ภูมิลำเนา	127
37	สรุปผลการทดลองสมมติฐาน ความแตกต่างระหว่างลักษณะภูมิหลังของนัก ท่องเที่ยวกับความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิ ทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	128

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงลำดับขั้นของความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow	20
2	แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	40
3	แผนที่แสดงการจำแนกเขตอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	41
4	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	42

**ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์
และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย**

**Tourist's Satisfaction and Needs toward Landscape Setting and Facilities in
Srisatchanalai National Park, Sukhothai Province**

คำนำ

ในปัจจุบันประเทศไทย มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่นิยมท่องเที่ยว ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก มีเงินหมุนเวียนในประเทศ ปีละหลายแสนล้านบาท ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ ทั้งขนาดจุลภาคและมหภาค การท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ และได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดมา สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับต้นๆ ติดต่อกันมาหลายปี การขยายตัวของ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้มีการ กระจายรายได้ และความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพแก่ชุมชนท้องถิ่น จากสถิติ นักท่องเที่ยวในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้ พบว่าจำนวน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในปี 2533 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 5.29 ล้านคน ทำรายได้เป็นเงิน 110,572 ล้านบาท และในปี 2542 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 8.58 ล้านคนสามารถทำรายได้ให้ถึง 253,018 ล้านบาท ทำให้รายได้จาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งของประเทศติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาหลายปี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543)

ยังมีนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมากที่นิยมท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติ ต่างๆ ปี 2545 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 15,252,396 คน ที่เข้าไปใช้บริการของทางอุทยานฯ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546) และสิ่งที่นักท่องเที่ยวได้เข้าสัมผัสโดยตรงก็คือ สภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของพื้นที่ ผลจากการเข้าสัมผัส ดังกล่าวจะออกมาในรูปแบบของความพึงพอใจ และความต้องการในแต่ละบุคคล ซึ่งอาจจะมีทั้งใน แง่บวกหรือลบ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา เรื่อง “ ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ” ภายใต้แนวคิดทาง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่ผสานเข้าด้วยกัน โดยเน้นศึกษาถึง สภาพและรูปแบบของภูมิทัศน์ตลอดจน สิ่งอำนวยความสะดวก ในพื้นที่ ที่มีอิทธิพลต่อ ความพึงพอใจ ความประทับใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อการวางแผนนโยบาย และ วางแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็น การกระตุ้นการทำงานของเจ้าหน้าที่ บุคลากรในพื้นที่อีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ที่เข้าไปพักผ่อนใน อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่าง ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจ และความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
2. ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
3. สามารถนำข้อมูล ความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยว มาใช้ในการตัดสินใจของ ผู้บริหาร เพื่อการวางแผนนโยบาย และวางแนวทางการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการตกแต่งสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนองต่อความต้องการ และความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในช่วงระหว่างเดือน ธันวาคม 2545 - พฤศจิกายน 2546 รวมระยะเวลาในการศึกษาวิจัย รวม 12 เดือน โดยเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวในช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม 2546 - เดือน กรกฎาคม 2546

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านต่างๆ ได้แก่ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้น ทนทาน การออกแบบ วางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ของนักท่องเที่ยว ที่มาเยือนอุทยานฯ

ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่ต้องการได้รับการตอบสนอง จากการปรับสภาพภูมิทัศน์และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เป็นชาวไทย มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ที่เดินทางจากท้องถิ่นที่อยู่อาศัยปกติของตนเอง ไปยังท้องถิ่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์อันมิใช่เพื่อไปประกอบอาชีพหรือ หารายได้และหมายความรวมถึงผู้ใช้บริการหรือความสะดวกจากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวโดยเสียค่าบริการด้วย

สภาพภูมิทัศน์ หมายถึง ภาพทิวทัศน์ที่ปรากฏ โดยอาจจะเกิดจากสภาพตามธรรมชาติ ในภูมิประเทศเอง หรือมนุษย์เป็นผู้ลอกเลียนแบบ หรือมนุษย์บรรจงสร้างสรรค์ขึ้น

สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง บริเวณพื้นที่และโครงสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ถูกจัดสร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมของผู้มาเยือนตลอดจน สรรพสิ่ง ที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปได้อย่าง ความสะดวกสบายและปลอดภัย

การตรวจเอกสาร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาและรวบรวม เอกสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยแยกประเด็นการศึกษา ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยว
2. อุทยานแห่งชาติ
3. การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ
4. ความพึงพอใจ
5. ความต้องการ
6. สภาพภูมิทัศน์
7. สิ่งอำนวยความสะดวก
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. พื้นที่ที่ทำการศึกษา : อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

การท่องเที่ยว

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้องโดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งหมายถึงที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่ง หมายถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยมีแรงจูงใจจากความต้องการ ด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ ซึ่งในการเดินทางของผู้คนไปท่องเที่ยวในที่แห่งหนึ่ง มักไปเกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานของผู้อื่น จึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ผูกพันโยงใยกันขึ้น โดยการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ขึ้นตรงต่อคุณภาพของมนุษย์ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งไม่สามารถแยกตัวออกจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจอื่นๆ (สฤษฎ์ , 2541) กระบวนการท่องเที่ยวได้พัฒนาจนขยายตัวเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้สำคัญของประเทศ

นิคม (2536) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ การเดินทางออกจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และการเดินทาง ด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีใช้ประกอบอาชีพหรือหารายได้

สุรเชษฐ์ (2541) กล่าวถึง การท่องเที่ยวว่าเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัย/ภูมิลำเนา ไปยังสถานที่อยู่ห่างไกล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบต่างๆของสถานที่ที่เดินทางผ่านไป หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่เข้าไปหาประสบการณ์แปลกใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวันในภูมิลำเนาของตนเองและจะต้องทำการพักผ่อนในสถานที่เหล่านั้น

เสรี (2534) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์ หรือการกระทำต่อกันและกันของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ, รัฐบาล และชุมชนของผู้เป็นเจ้าของบ้านในกระบวนการดึงดูด และต้อนรับจับคู่ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอื่น ๆ

เศกสรรค์ (2536) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทาง จากที่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยความสมัครใจ ตามวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ ที่มีใช้ ประกอบอาชีพหรือหารายได้

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) กล่าวถึงการท่องเที่ยวว่าเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (tourism resource) การบริการท่องเที่ยว (tourism service) และตลาดการท่องเที่ยว (tourism market or tourist) แต่ละองค์ประกอบมีส่วนประกอบย่อยๆที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างระบบย่อยทั้ง 3 เกิดขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อนันทนาการหรือเพื่อทัศนศึกษาซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (tourism resource) จัดว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และเป็นอุปทานการท่องเที่ยว (tourism supply) ที่สามารถตอบสนองความต้องการท่องเที่ยวได้ โดยแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดี และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม

2. บริการท่องเที่ยว (tourism service) จัดเป็นอุปทานสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างหนึ่ง เช่น ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้าและบันเทิง เป็นต้น ซึ่งแม้ว่าจะไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว แต่ก็ถือเป็นบริการรองรับให้เกิดความสะดวกสบาย และความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยวที่บางโอกาสอาจเป็นสิ่งดึงดูดใจได้เช่นกัน

3. ตลาดการท่องเที่ยว (tourism market or tourist) โดยปกติตลาดการท่องเที่ยวจะเน้นที่นักท่องเที่ยว เป็นการแสดงถึงอุปสงค์ของการท่องเที่ยว (tourism demand) ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรมอื่นซึ่งในกระบวนการจัดการแล้วหมายรวมไปถึงการส่งเสริมและการพัฒนาการขายและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

อุทยานแห่งชาติ

ความหมายของอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติ (national park) หมายถึง พื้นที่ธรรมชาติอันกว้างใหญ่ โดยปกติแล้วควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร เพียงพอต่อการจัดการให้เอื้อประโยชน์อย่างยั่งยืน ถ้าไม่ถูกรบกวน หรือเข้าทำลาย หรือถูกอิทธิพล ความขัดแย้งในเรื่องประโยชน์พื้นที่ทั้งภายในและ ภายนอกเข้าไปเปลี่ยนธรรมชาติเดิมแล้ว จะสามารถดำรงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติและทรัพยากร ธรรมชาติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุทยานแห่งชาตินั้น ได้อย่างสมบูรณ์โดยตรง พื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งควรมีเอกลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือ มีความเป็นหนึ่งหาพื้นที่ใดเสมอเหมือนมิได้ หรือ เป็นตัวอย่างแห่งความแปลก หรือมีความงดงามอย่างยิ่งโดยแท้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ มีดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

1. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมอย่างถาวรตลอดไป หรือเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ
2. เพื่อรักษาพื้นที่ที่มีความสวยงามเป็นพิเศษเอาไว้สำหรับใช้ประโยชน์ใน ด้านการพักผ่อนหย่อนใจและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว
3. เพื่อเป็นแหล่งในด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านธรรมชาติวิทยา

การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและจัดอยู่ในระบบพื้นที่คุ้มครอง (protected area system) ลักษณะของอุทยานแห่งชาติ จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศซึ่งขึ้นอยู่กับประวัติศาสตร์ความเป็นมาความจำเป็นในการจัดตั้ง รวมทั้งปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

สหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (international union for the conservation of nature and natural resources : IUCN) ได้กำหนดความหมายของอุทยานแห่งชาติ ว่า "พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ซึ่งประกอบไปด้วยระบบนิเวศสำคัญเป็นตัวแทนของภูมิภาคลักษณะเด่นตามธรรมชาติ หรือทิวทัศน์งดงาม เป็นแหล่งพืชพรรณและสัตว์ป่า ธรณีสัณฐาน และเป็นถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษา และนันทนาการ โดยไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม" และได้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการอุทยานแห่งชาติ ว่า "เพื่อคุ้มครองรักษาแหล่งธรรมชาติ และทัศนียภาพที่มีความสำคัญระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ สำหรับการใช้ประโยชน์ด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษา และนันทนาการของมนุษย์ และเพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นตัวแทนระบบนิเวศของภูมิภาค สังคมสิ่งมีชีวิต และทรัพยากรพันธุกรรม ตลอดจน ชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อความมั่นคงและความหลากหลายทางนิเวศวิทยา" (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

อุทยานแห่งชาติ เริ่มแนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2376 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2407 รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศจัดตั้งแหล่งธรรมชาติ ชื่อว่า Yosemite Grant เป็นสถานที่สำหรับความรื่นรมย์ของสาธารณชน และในปี พ.ศ. 2415 สหรัฐอเมริกา ได้จัดตั้งอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของโลก คือ Yellowstone National Park ซึ่งต่อมาเป็นแรงกระตุ้นให้ประเทศต่างๆ ทั่วไปโลก สนใจประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

ในส่วนของประเทศไทย แนวคิดในการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2486 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทย ประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกัน การเพิ่มของประชากรที่สูงทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าไม้เพื่ออยู่อาศัยและทำการเกษตรมาก เป็นผลให้ป่าไม้ถูกทำลายอย่างรวดเร็ว กรมป่าไม้ จึงได้เสนอต่อรัฐบาล ให้กำหนดพื้นที่ป่าไม้ จำนวนหนึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติ แต่เนื่องจากในขณะนั้น ยังขาดแคลนงบประมาณและเจ้าหน้าที่พื้นที่ ดังกล่าว จึงได้จัดตั้งเป็นวนอุทยานไปก่อน ต่อมาในปี พ.ศ. 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย ร่วมดำเนินการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและร่างกฎหมายขึ้นเพื่อควบคุมและจัดการพื้นที่ ในขณะนั้น กรมป่าไม้ได้รับความร่วมมือจาก สหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติได้ ส่ง Dr. George C. Ruhle ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอุทยานแห่งชาติจาก National Park Service ประเทศสหรัฐอเมริกามาให้คำแนะนำในการจัดการอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งการร่างกฎหมาย และร่วมคัดเลือกพื้นที่ และได้ประกาศพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดตั้งให้เป็นอุทยานแห่งชาติ จำนวน 14 แห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม

พ.ศ. 2502 (ตารางที่ 1) และในปี พ.ศ. 2504 รัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2504 และอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2505 (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

ตารางที่ 1 พื้นที่ที่เสนอจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ 14 แห่ง (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2502)

ลำดับที่	ชื่อป่า	จังหวัด
1.	ป่าภูกระดึง	เลย
2.	ป่าหุบแสงหลวง	พิษณุโลก, เพชรบูรณ์
3.	ป่าเทือกเขาสลอน	กาญจนบุรี (ป่าเอราวัณปัจจุบัน)
4.	ป่าดอยอินทนนท์	เชียงใหม่
5.	ป่าเขาหลวง	นครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี
6.	ป่าเขาสระบาป	จันทบุรี
7.	ป่าเขาใหญ่	นครนายก, นครราชสีมา, สระบุรี, ปราจีนบุรี
8.	ป่าเขาลิขุฎฐ หรือ เขาพระบาท	จันทบุรี
9.	ป่าลานสาง	ตาก
10.	ป่าเขาภูพาน	สกลนคร
11.	ป่าน้ำหนาว	เพชรบูรณ์
12.	ป่าเขาสามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์
13.	ป่าดอยขุนตาล	ลำพูน, ลำปาง
14.	ป่าดอยสุเทพ	เชียงใหม่

ที่มา: สำนักอุทยานแห่งชาติ (2546)

การกำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

1. การกำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติตามหลักสากล

การกำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

1.1 อุทยานแห่งชาติควรมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร มีสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์สวยงามเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

1.2 การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ ควรมีความสำคัญของสภาพธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่ IUCN กำหนดไว้

1.3 ควรเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่กว้างขวาง ไม่ถูกรบกวน หรือ ทำลาย หรือ ถูกอิทธิพลครอบงำ หรือ มีความขัดแย้งในเรื่องการใช้ประโยชน์พื้นที่ทั้งภายในและภายนอก จน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

2. หลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ

หลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่จัดตั้งอุทยานแห่งชาติมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

2.1 มีทัศนคติตามธรรมชาติที่สวยงามและเด่นเป็นพิเศษ มีส่วนประกอบของภูมิประเทศที่แปลกและหายาก มีวัตถุธรรมชาติ หรือ โบราณวัตถุที่มีความสำคัญทางธรณีวิทยาและทางประวัติศาสตร์เป็นพิเศษ

2.1.1 มีพันธุ์ไม้ (flora) และพันธุ์สัตว์ (fauna) ที่สำคัญและหายาก

2.1.2 สามารถให้ประชาชนเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจสัมผัสธรรมชาติอันบริสุทธิ์ เกิดความรื่นรมย์สดชื่นในสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นป่าวิเวก (Wildness) ที่หาไม่ได้ในเมืองแออัด ไปด้วยผู้คนและสิ่งแวดล้อมไปด้วยสิ่งประดิษฐ์ แสงสีที่ไม่เป็นธรรมชาติ

2.1.3 ควรมีเนื้อที่กว้างขวางพอที่จะถือฤดูแลให้พันธุ์ไม้และพันธุ์สัตว์มีชีวิตอยู่ได้เองตามธรรมชาติ (self - sustained area) ซึ่งตามหลักสากลได้กำหนดมาตรฐานไว้ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร แต่ไม่ได้เป็นเกณฑ์ที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับพื้นที่เป็นสำคัญ

2.1.4 ไม่ว่าบริเวณนั้นมีขนาดใดก็ตาม เนื้อที่ส่วนหนึ่งควรที่จะมีลักษณะเหมาะสมสำหรับการใช้เป็นแหล่งนันทนาการ (recreation areas) เป็นที่พักแรมและที่ให้ ความสะดวกและบริเวณที่จำเป็นอื่นๆ (service area) แก่ประชาชนผู้ไปเที่ยว

2.1.5 บริเวณนั้นจะต้องมีคุณค่าและประโยชน์ต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณของพื้นที่ประเทศที่จะนำมาใช้จ่ายใน

การพัฒนาเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในปัจจุบัน และใช้จ่ายเพื่อการคุ้มครองรักษาให้เป็นมรดกที่มีค่าคงอยู่ตลอดไปให้อนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสรับประโยชน์เช่นเดียวกันในอนาคต

เพื่อให้สามารถบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการกำหนดบรรทัดฐานของอุทยานแห่งชาติให้เข้าใจตรงกันว่า มีการกำหนดบรรทัดฐานของอุทยานแห่งชาติมีดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

1. อุทยานแห่งชาติ คือ พื้นที่ธรรมชาติอันกว้างใหญ่ โดยปกติแล้วควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร พื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งควรมีเอกลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือ มีความเป็นหนึ่งหาพื้นที่ใดเสมือนมิได้ หรือ เป็นตัวอย่างแห่งความแปลก หรือมีความงดงามเป็นอย่างยิ่ง โดยแท้จริง

2. อุทยานแห่งชาติมีขนาดกว้างใหญ่เพียงพอต่อการจัดการให้เอื้อประโยชน์อย่างยั่งยืน ถ้าไม่ถูกรบกวน หรือ เข้าทำลาย หรือถูกอิทธิพลความขัดแย้งในเรื่องการใช้ประโยชน์พื้นที่ทั้งภายในและภายนอก เข้าไปเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพธรรมชาติเดิมแล้วจะสามารถดำรงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุทยานชาตินั้น ได้อย่างสมบูรณ์โดยตัวเอง

3. หลักการเบื้องต้นของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ คือ

หลักการเบื้องต้นของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ มีดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

3.1 เป็นพื้นที่ซึ่งระบบนิเวศทุกระบบได้รับการอนุรักษ์ไว้มิให้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการถือครองและแสวงหาประโยชน์ของมนุษย์

3.2 เป็นพื้นที่ซึ่งมีคุณค่าพิเศษและประกอบด้วยพันธุ์พืชและสัตว์ ธรณีสัณฐาน และถิ่นที่อยู่ของพืชและสัตว์ที่มีคุณค่าน่าสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการศึกษา และด้านการพักผ่อนหาความเพลิดเพลิน

3.3 เป็นพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครอง เพื่อปกป้องระบบนิเวศตามข้อ (3.1 และ 3.2) ไว้ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้องค์ประกอบที่สำคัญของอุทยานแห่งชาติตลอดไป

3.4 เป็นพื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้คนเข้าเยี่ยมชมได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดสำหรับอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่ง

อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ซึ่งกรมป่าไม้ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์สัตว์ป่า และของป่าตลอดจน ทิวทัศน์ ป่าและภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวย ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบต่อไป ซึ่งตามพระราชบัญญัติอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. 2504 ให้ความหมายของอุทยานแห่งชาติว่า "...ที่ดินซึ่งรวมทั้งพื้นดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และชายทะเลที่ได้รับการกำหนดให้เป็นอุทยาน แห่งชาติ...ลักษณะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ และมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือ ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง ทั้งนี้การกำหนด ดังกล่าว ก็เพื่อให้คงอยู่ในสภาพเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ ของประชาชนสืบไป..."

แนวคิดในการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติมีพื้นฐานมาจากการจัดการพื้นที่เพื่อรักษาและ คุ้มครองทรัพยากรในรูปแบบของอุทยานแห่งชาติในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้เริ่มในปี 2415 ซึ่งแนวคิด ดังกล่าว ได้นำมาสู่ การกำหนดเป้าหมายหลักในการจัดการอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย 3 ประการ คือ

1. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เพื่ออนุรักษ์ ดูแล ปกป้อง และปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรทุกชนิดที่อยู่ใน อุทยานแห่งชาติ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม

2. การศึกษาทางวิชาการ

เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ให้อยู่ในสภาพสำหรับอำนวยประโยชน์ด้านการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและงานวิชาการทุกด้าน ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

3. การบริการ

เพื่อคงไว้ซึ่งพื้นที่อันมีความงามเป็นพิเศษ สำหรับอำนวยประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจบนพื้นฐานของการจัดการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ตลอดจนดำเนินกิจกรรมสื่อความหมายธรรมชาติ สำหรับนักท่องเที่ยวที่สอดคล้องอย่างเป็นระบบ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ (สำนักอุทยานแห่งชาติ, 2546)

1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
2. พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490
3. พระราชบัญญัติโบราณสถาน พ.ศ. 2504
4. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2514
5. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ

สำนักอุทยานแห่งชาติ (2546) จากสถิตินักท่องเที่ยวในช่วง 10 ปี (พ.ศ. 2531 – 2545) ปรากฏว่า ปริมาณการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเพิ่มขึ้นในช่วง พ.ศ. 2537 ถึง 2541 และเริ่มลดลงในปี 2542 ถึง 2545 การที่นักท่องเที่ยวลดลงอาจเนื่องมาจากสาเหตุการเพิ่มค่าธรรมเนียมเป็นคนละ 20 บาท ซึ่งการเพิ่มค่าธรรมเนียมนี้ทำให้นักท่องเที่ยวต้องถิ่นเข้าไปใช้พื้นที่น้อยลง โดยจะเลือกไปในแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เสียค่าเข้าชม และสืบเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนของประเทศ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ในช่วงปีงบประมาณ 2531 – 2545

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)
2531 (69)	6,747,954
2532 (73)	8,117,394
2533 (85)	9,472,182
2534 (92)	11,173,901
2535 (92)	10,880,374
2536 (96)	11,177,171
2537 (104)	12,407,248
2538 (106)	13,918,432
2539 (110)	15,437,242
2540 (133)	18,860,739
2541 (134)	18,817,255
2542 (134)	18,038,564
2543 (137)	17,364,724
2544 (138)	14,344,297
2545 (142)	15,252,396

หมายเหตุ ในวงเล็บเป็นจำนวนอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศจัดตั้งแล้ว และอุทยานฯ เตรียมการประกาศจัดตั้ง ที่เก็บสถิตินักท่องเที่ยว

ที่มา: สำนักอุทยานแห่งชาติ (2546)

ความพึงพอใจ

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

Strauss and Sayles (1960) ได้ให้วัตถุประสงค์ขององค์การ คนจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ซึ่งสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้ (Herzberg, 1959) ได้ศึกษาทฤษฎีการจูงใจในการทำงาน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงปัจจัยทั้ง สองประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยทั้งสองคือ

1. ปัจจัยจูงใจ (motivation factors) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงาน ได้แก่

- 1.1 ความสำเร็จของงาน
- 1.2 การได้รับความยอมรับนับถือ
- 1.3 ลักษณะของงาน
- 1.4 ความรับผิดชอบ
- 1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (hygiene factors) มีองค์ประกอบ ได้แก่

- 2.1 เงินเดือน
- 2.2 โอกาสที่จะได้ความก้าวหน้าในอนาคต
- 2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- 2.4 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2.5 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- 2.6 ฐานะของอาชีพ
- 2.7 การปกครองบังคับบัญชา
- 2.8 นโยบายและการบริการ
- 2.9 สภาพการทำงาน
- 2.10 ความเป็นอยู่ส่วนตัว

2.11 ความมั่นคงในการทำงาน

สมยศ (2522) ได้กล่าวถึง ปัจจัยคำจูนไม่ใช่สิ่งจูงใจที่จะทำให้ผลผลิตเกิดขึ้น แต่เป็นข้อกำหนดเบื้องต้น เพื่อป้องกันไม่ให้คนไม่พอใจในงานที่ทำอยู่เท่านั้นเอง จากการศึกษาของ (Herzberg, 1959) พบว่าปัจจัยคำจูนจะมีผลกระทบต่อความไม่พอใจในการทำงานและปัจจัยจูงใจจะมีผลกระทบต่อความพอใจในการทำงาน กล่าวคือ ปัจจัยคำจูนย่อมเป็นสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความไม่พอใจในงานที่ทำถ้าไม่มีปัจจัยคำจูนอยู่ แต่ถ้ามีอยู่ก็ไม่ได้หมายความว่าความพอใจในงานที่ทำ เพราะปัจจัยคำจูนเป็นเพียงข้อกำหนดเพื่อป้องกันไม่ให้คนไม่พอใจในงานที่ทำเท่านั้นส่วนปัจจัยจูงใจไม่ได้เป็นสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความพอใจในงานที่ทำแต่จะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้คนพอใจในงานที่ทำ

วิชัย (2531) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน (มนตรี, 2531) ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ตนเองต้องการและความรู้สึกดังกล่าวนี้จะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นถ้าหากความต้องการหรือเป้าหมายนั้นไม่รับ การตอบสนองซึ่งระดับความพึงพอใจจะแตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบการทำงาน (โยธิน, 2525) ให้ความหมายความพึงพอใจว่าเป็นการเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบของคนงานที่มีต่องานของเขา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคาดหวังและรางวัลที่จะได้รับจากงาน และ (ณเรศ, 2536) ได้ศึกษาว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีความพึงพอใจในงานของเขา เขาคิดจะปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นเสมอ เป็นต้นว่าเขาจะปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็ง ทำงานด้วยความสนุกสนาน งานจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น จะมีเวลาปฏิบัติงานมากขึ้น โดยอุทิศเวลาของตนให้กับงานอย่างเต็มที่และ ตั้งใจทำงานเพื่อความกระตือรือร้น แสดงถึงความอดสาหะวิริยะในการทำงานไปอีกยาวนานตรงกันข้ามกับผู้ที่ไม่มี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ผลงานที่ออกมาจะเป็นลักษณะตรงกันข้าม เช่น การปฏิบัติงานจะไม่มีประสิทธิภาพจะขาดความรับผิดชอบ ทำงานไม่เต็มเวลาและไม่เต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งส่วนใหญ่มักจะขาดความภักดีต่อหน่วยงานของบุคคลเหล่านั้น ไม่บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ หรือ จุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้เท่าที่ควร

วิธีการวัดความพึงพอใจ

บุญเรียง (2528) กล่าวว่า ความพึงพอใจหรือทัศนคติ หรือ เจตคติ เป็นนามธรรม เป็น การแสดงออกก่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดทัศนคติได้โดยตรง แต่ก็สามารถวัดได้ทางอ้อม โดยการวัดจากความคิดเห็นของบุคคลที่จะศึกษา และ ใช้เทคนิคของ Likert ในการวัดโดยการสร้างประโยคหรือ ข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะวัด ซึ่งกำหนดหัวข้อให้เลือกโดยทั่วไปจะกำหนดไว้ 5 ข้อ เมื่อวัดทัศนคติในทุกประเด็นแล้ว ก็จะนำผลของคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและผลออกมาเป็นค่าของทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับ (บุญธรรม, 2531) ที่ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เทคนิคนี้สามารถนำไป ใช้วัดกับทัศนคติอื่นๆ ได้ และให้ความเที่ยงตรงสูง

โยธิน (2530) ได้เสนอมาตรการวัดความพึงพอใจ ซึ่งสามารถกระทำได้ ดังต่อไปนี้

1. วัดโดยใช้ แบบสอบถาม วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย โดยขอความร่วมมือบุคคลให้ตอบแบบสอบถาม อาจให้เลือกตอบหรือตอบแบบอิสระ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาข้อสรุปที่แน่นอนต่อไป
2. วัดโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งวิธีนี้จะต้องใช้เทคนิค และการวางอุบายอย่างมากมิฉะนั้นจะได้คำตอบซึ่งมีความไม่เที่ยงตรงหรือไม่มีผล
3. การสังเกต วิธีนี้ไม่ค่อยแพร่หลาย และไม่สามารถทำได้ในองค์กรที่มีบุคคล มากๆ คงทำได้ในองค์กรที่มีบุคคลไม่มากนัก ซึ่งวิธีนี้ผู้สังเกตต้องใช้ความพยายามอย่างสูง และจะต้องใช้เวลาและความถี่ในการสังเกตอย่างทั่วถึง

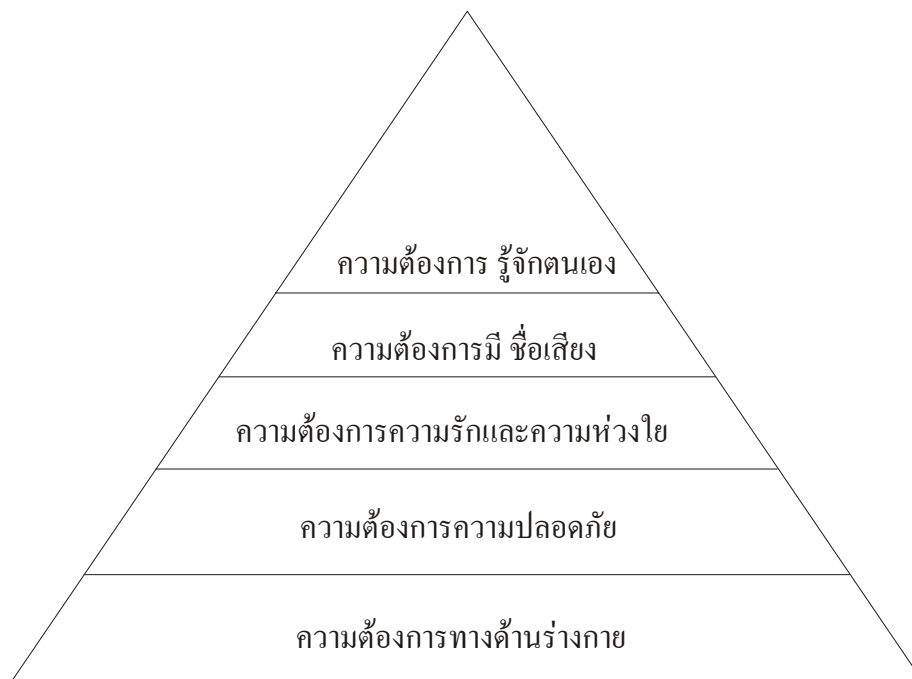
ดังนั้น จะเห็นได้ว่าวิธีการในการวัดความพึงพอใจ สามารถทำได้หลายวิธี การจะเลือกใช้วิธีไหนนั้นควรคำนึงถึงความเหมาะสม ขนาดของตัวอย่างประชาชนที่จะทำการศึกษาและคำนึงถึงเรื่องที่จะทำการศึกษาว่าเหมาะสมกับวิธีใด จึงจะได้ผลถูกต้องที่สุด

ความต้องการ

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow ทั้ง 5 ชั้นบอกให้รู้ว่าความต้องการของคนมีการพัฒนาไปตามลำดับขั้นจาก ต่ำสุดไปสูงสุด Klein และ Ritti ใน (นำชัย, 2529) ได้กล่าวถึง ความต้องการเหล่านี้ คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) เป็นความต้องการแรกสุดซึ่งจะขาดไม่ได้ เช่น ต้องการอาหาร การขับถ่าย การเคลื่อนไหว การพักผ่อน ฯลฯ
2. ความต้องการความปลอดภัย (security needs) เป็นความต้องการด้านจิตใจ เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายแล้ว สิ่งที่ต้องการต่อไป คือ ความมั่นคงปลอดภัย เช่น เด็กต้องการความคุ้มครองจากผู้ใหญ่ ความมั่นคงทางอาชีพ
3. ความต้องการการยอมรับ (belongingness needs) เมื่อได้รับการตอบสนองทางร่างกายและความปลอดภัยแล้ว คนก็ต้องการการยอมรับนับถือ ต้องการความรัก ความหวังใจ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งความต้องการ แบบนี้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น เพื่อนต่อเพื่อน พ่อ แม่กับลูก ชายหนุ่มกับหญิงสาว ครูกับนักเรียน
4. ความต้องการในเกียรติยศชื่อเสียงของตนเอง (esteem needs) เป็นความต้องการที่รู้สึกว่าคุณค่าในสายตาของผู้อื่น เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยอมรับความสามารถของตนเองทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ
5. ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเองหรือรู้จักตนเอง (self actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุด มนุษย์จะมีความต้องการ รู้จักตนเองตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจความสามารถและความต้องการของ ตนเอง โดยไม่มีการบิดเบือนยอมรับในสิ่งที่บกพร่องของตนเอง แต่คนส่วนใหญ่ จะไม่สามารถที่จะพัฒนาถึงขั้นนี้ได้ เพราะพยายามปกปิดสิ่งบกพร่องของตนเองเสมอมา

ภาพที่ 1 แสดงลำดับขั้นของความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow

ที่มา: นำชัย (2529)

สภาพภูมิทัศน์

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์

อัจฉรี (2532) กล่าวว่า มนุษย์กับความสวยงาม มนุษย์ที่เกิดขึ้นมาในโลกนี้ สภาพพื้นฐานของจิตใจโดยแท้จริง ย่อมต้องการหรือพบในสิ่งที่สวยงาม จะเป็นสิ่งสวยงามตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์บรรจงสร้างสรรค์ขึ้น เพราะความสวยงามเหล่านั้นบันดาลก่อให้เกิดความพึงพอใจ ความสุขทางใจ อันเป็นยอดปรารถนาของมนุษย์ทุกคน ได้มีจิตแพทย์บางท่านกล่าวว่า “จิตใจที่มีทุกข์ ร่างกายจะมีสุขอย่างไร ” ในทำนองเดียวกัน การที่จะพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสังคม จำเป็นต้องพัฒนาใน 3 องค์ประกอบคือ ร่างกาย สมอง จิตใจ

1. ร่างกาย การจะทำให้ร่างกายมีสุขภาพ และพละทานามัยสมบูรณ์นั้น มนุษย์จะต้องเลือก บริโภคโภชนาการที่เป็นประโยชน์ในอัตราที่เหมาะสม ไม่ว่าจะ เป็น โภชนาการจำพวกแป้ง โปรตีน เกลือแร่ไขมัน ไวตามิน และน้ำ เพราะโภชนาการดังกล่าว ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต ทำให้เกิด กิจกรรมเกี่ยวกับเซลล์ นอกจากการเลือกโภชนาการที่เหมาะสมแล้ว มนุษย์จะต้องมี การออกกำลังกาย เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์

2. สมอง การพัฒนาด้านสมอง มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ การพัฒนาสมอง ที่สำคัญที่สุดคือการศึกษาจะเป็นการให้การศึกษาอย่างมีระบบ การศึกษานอกโรงเรียน การ ศึกษาตามอัธวิสัย ก็ตาม จัดได้ว่าเป็นการพัฒนาสมอง ทำให้มนุษย์ได้ อ่าน เขียน และการแสดงออก ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ ถ้าขบวนการพัฒนาเป็น ไปอย่างถูกต้อง ก็จะทำ ให้มนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพฤติกรรม อันพึงประสงค์ ของสังคม การพัฒนาสมองอีกนัยหนึ่งคือ การให้การศึกษาให้ทัศนะว่า การศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงมนุษย์ในสภาพธรรมชาติ ให้เป็นมนุษย์สังคม การพัฒนาด้านสมองทำให้มนุษย์

2.1 มีอาชีพ

2.2 มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

2.3 มีมนุษย์สัมพันธ์อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

2.4 มีความรับผิดชอบหรือมโนธรรม

3. จิตใจ การพัฒนามนุษย์หาได้เพียงพัฒนาให้มีความเจริญทางด้านร่างกาย หรือเป็นเพียง พัฒนาให้เจริญด้วยความรู้ทางวัตถุจากตำรา แต่การพัฒนาที่สมบูรณ์นั้น จะต้องพัฒนาสภาพจิตใจ ให้กับมนุษย์ คิด ถือปฏิบัติในแนวทางที่ดี มีคุณธรรม การพัฒนาด้านจิตใจของมนุษย์เป็นเรื่องที่ ละเอียดอ่อน จิตใจของมนุษย์ที่มีคุณธรรม ชีวิตย่อมเบิกบาน การที่ชีวิตจะเบิกบานได้นั้น จิตใจ จะต้องได้รับปัจจัยพึงประสงค์ เช่น ความพึงพอใจในความสำเร็จ ความพึงพอใจในความสวยงาม จะเป็นความสวยงามจากสภาพทางธรรมชาติ หรือจากมนุษย์ลอกเลียนแบบ หรือบรรจงสร้างสรรค์ ขึ้นก็ตาม มนุษย์ก็จะพบความสุข มูลเหตุของความสุกก็คือ จิตใจ จิตใจของมนุษย์กับธรรมชาติ จึงมี ความผูกพันกันมาโดยตลอด เพราะธรรมชาติให้หลายๆสิ่งกับมนุษย์ พรรณพฤษณ์ในธรรมชาติ จะให้ประโยชน์แก่มนุษย์ เช่น

- 3.1 เป็นแหล่งของปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ให้อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย
- 3.2 เป็นแหล่งให้อากาศออกซิเจน ซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการปรุงอาหารของพืช
- 3.3 เป็นแหล่งให้รายได้ทางเศรษฐกิจ เช่น การจำหน่ายผลผลิตทางป่าไม้ พืชไร่ พืชสวน ตลอดจนผลพลอยได้อื่นๆ
- 3.4 เป็นแหล่งให้ความสวยงามสดงดงาม และบรรยากาศเงียบสงบ เช่น ความสวยงามในรูปแบบของต้นไม้ พรรณของเปลือก ลำต้น ใบ รากความสวยงามของสรีระของใบ ของดอก และให้ร่มเงาให้บรรยากาศที่ร่มรื่น

ความสวยงามตามธรรมชาติ ทำให้มนุษย์ มีความสุขทางใจในอดีตที่ผ่านมาโลกอุดมไปด้วย ธรรมชาติต่างๆ ที่สวยงามสดงดงาม มีพืชพรรณนานาชนิด ประกอบด้วย ขุนเขา ลำห้วย ลำธาร สัตว์ป่า และองค์ประกอบทางธรรมชาติอื่นๆ อันก่อประโยชน์สุขทางด้านจิตใจ

เมื่อจำนวนพลโลกเพิ่มมากขึ้น สภาพสวยงามทางธรรมชาติในอดีตบางส่วนถูกทำลายลงไป อันเกิดจากมนุษย์ หรือเกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จึงเป็นเหตุให้สภาพทางธรรมชาติที่งดงามเปลี่ยนแปลงไป

ผลที่เกิดจากมนุษย์ คือ จิตใจ อารมณ์ ขาดความสุขุมเยือกเย็น มนุษย์บางส่วนอยู่ในสภาพที่ว้าวุ่น อันเป็นมูลเหตุทำให้เกิดปัญหาทางสังคม

การที่สภาพทางธรรมชาติบางส่วนถูกทำลายลง จึงทำให้เกิดกลุ่มบุคคลที่ความรัก ความเข้าใจถึงอิทธิพลของธรรมชาติ ที่มีจิตใจต่อมนุษย์ จัดตั้งกลุ่มรณรงค์หาวิธีป้องกันรักษาสภาพทางธรรมชาติให้มีอายุยืนยาว เพื่อและประโยชน์ของอนุชนรุ่นหลังหรือคงสภาพไว้ให้มีอายุยาวนาน เช่น ตราพระราชบัญญัติจัดตั้ง อุทยานแห่งชาติ ปรับปรุงและรักษาสภาพที่งดงามเดิมให้คงไว้ เช่น วนอุทยาน รวบรวมรักษาสภาพพืชพรรณต่างๆ เพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป

อัจฉริ (2532) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ทั่วไปของการปรับสภาพภูมิทัศน์ ประกอบไปด้วย
3 วัตถุประสงค์

1. การปรับสภาพภูมิทัศน์ เพื่อประชาชน (landscape for people)

เป็นการจัดสวนเพื่อสนองตอบ หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของประชาชน บุคคล ความสะดวกสบายต่างๆ ภายในสวน เช่น ทางเดิน ศาลาพักผ่อน สระว่ายน้ำ ม้านั่งและอื่นๆ โดยธรรมชาติ บุคคลต้องการสวนที่มีรั้วรอบ มีพืชพรรณทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และองค์ประกอบในการจัด ในกรณีของพืชพรรณ บุคคลต้องการพืชพรรณหลายๆชนิด ไม้ยืนต้น เพื่อเป็นร่มเงาตามทางเดินเท้า ไม้พุ่ม พืชคลุมดิน เพื่อให้ความอิสระ ชีวทัศน์ทาง ควบคุมทิศทางการจราจร การปรับสภาพภูมิทัศน์ เพื่อประชาชน มุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์สุขทางร่างกาย

2. การปรับสภาพภูมิทัศน์ เพื่อความสวยงาม (landscape for beauty)

มุ่งด้านความสวยงาม ทำให้เกิดความสุขทางด้านจิตใจ และอารมณ์ การจัดมีหลาย ๆ บรรยากาศ มีมุมสงบ มุมก่อให้เกิดความประหลาดใจ การจัดมุ่งเน้นให้เกิดคุณค่า มีความลึกลับ เพื่อก่อให้เกิดความคิด เช่น การปรับสภาพภูมิทัศน์มีบรรยากาศทุ่งโล่ง มีสระน้ำ ลำธารหิน มุมน้ำตก มุมดอกไม้ เพื่อความงามมุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์สุขทางด้านจิตใจ และอารมณ์

3. การปรับสภาพภูมิทัศน์ เพื่อการทดลองในการศึกษาพืชพรรณใหม่ (landscape for experimentation)

โดยมุ่งเน้นการทดลองการคัดเลือกพืชพันธุ์ใหม่ สายพันธุ์ใหม่ เพื่อแสวงหาพืชพรรณที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการปรับสภาพภูมิทัศน์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ในข้อดังกล่าว มุ่งเน้น การศึกษาและวิจัย

ความสำคัญและประโยชน์

อัจฉริ (2532) กล่าวว่า ตามประวัติศาสตร์การจัดสวนที่ผ่านมา ทำให้ทราบถึงความจำเป็น และความสำคัญของสวน ที่มีผลต่อจิตใจและสภาพร่างกายของผู้ที่เป็นเจ้าของสถานที่ ดังนี้ การจัดสวนจึงมีประโยชน์หลายอย่าง ที่จำเป็นต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ จึงเป็นเหตุให้มี

การจัดสวนขึ้นเพื่อบรรลุถึงจุดมุ่งหมายดังนี้

1. จัดสวนเพื่อจะกันเสียงรบกวนจากถนนหรือเพื่อนบ้าน มักจะใช้พุ่มหนาหรือไม้ยืนต้น เช่น ไม้โศกอินเดีย ชบา ผกากรอง
2. เพื่อกรองฝุ่นละอองที่กระจายทั่ว ๆ ไปในอากาศ โดยเลือกใช้พรรณไม้ที่สามารถเก็บฝุ่นละอองได้มาก เช่น สนทะเล สนประติพัทธ์
3. จัดแต่งบางตำแหน่งของสวน เพื่อปิดบังสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมของบริเวณใกล้เคียง เช่น บริเวณใกล้บ้านที่มีกองขยะ และต้นไม้จะช่วยกรองเชื้อโรค และปิดบังภาพที่ไม่น่าดู
4. เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัว ป้องกันการลอบมองจากเพื่อนบ้าน เช่น ภายในบ้านมีสระว่ายน้ำ และมีมุมสงบส่วนตัว
5. เพื่อความสุขทางด้านจิตใจ เพื่อสภาพของสวนในบ้านมีสีเขียวสดใสมิรมองต้นไม้ มีป่อน้ำ มีลำธาร หรือน้ำตกจำลอง และทำให้มีโอกาสใกล้ชิดกับธรรมชาติ
6. เพื่อประโยชน์ใช้สอย เช่น ปลูกสวนครัว หรือปลูกไม้ผล
7. เพื่อการออกกำลังกาย โดยการวิ่งหรือเล่นเกมต่าง ๆ เพื่อการปลูกเลี้ยงและดูแลต้นไม้

สิ่งอำนวยความสะดวก

Sharpe, G.H. (ed)., (1983) กล่าวว่า อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งไม่จำเป็นต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบทุกรูปแบบ แต่เพื่อให้รู้จักและเข้าใจว่าสิ่งอำนวยความสะดวกมีกี่ประเภท แต่ละประเภทมีอะไรบ้าง จึงขอแบ่งสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. อาคาร ถือว่าเป็นกลุ่มของสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีลักษณะพิเศษ มีทั้งอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารและบำรุงรักษาหรือการใช้ประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ และอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อบริการแก่ผู้มาเยือน อาคารที่ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ได้แก่ โรงเรือนสำหรับสาธารณสุข โภคโรงเก็บ

พัสดุครุภัณฑ์ บ้านพักหรือหอพักเจ้าหน้าที่และคนงาน ด้านเก็บเงินและควบคุมนักท่องเที่ยว ส่วนอาคารที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำห้องสุขา ร้านขายของ เบ็ดเตล็ด ร้านอาหาร ที่พักแรม และอื่นๆ

2. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้ในเวลากลางวัน มักจะรวมถึงเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลากลางวันเท่านั้น ได้แก่ บริเวณรับประทานอาหาร บริเวณเล่นเรือ ทางเท้า สนามเพื่อการเดิน บริเวณที่จัดให้มีการสื่อความหมายทางธรรมชาติและจุดชมวิว

3. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มาพักแรม ปกติจะหมายถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่ผู้มาพักแรม ได้แก่ ที่กางเต็นท์หรือบริเวณตั้งแคมป์ ซึ่งมีอยู่หลายลักษณะ บริเวณที่ตั้งแคมป์สำหรับผู้ใช้ประโยชน์กลุ่มใหญ่ และที่พักแรมที่เป็นอาคาร บ้านพักแบบถาวรหรือกึ่งถาวร

4. สิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทนี้จะรวมไปถึงสิ่งที่เป็นอาคารสถานที่ไปจนถึงการสร้างอาคารสวยงามให้แก่อุทยานแห่งชาติซึ่งจำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ ทั้งในเวลากลางวันและเวลากลางคืน และให้บริการทั้งเจ้าหน้าที่และผู้มาเยือน ได้แก่ น้ำดื่ม น้ำใช้ สุขา ถังขยะ ที่รวบรวมขยะและสิ่งปฏิกูล ระบบถนน ลานจอดรถ เครื่องหมายการจราจร เครื่องหมายหรือแผ่นป้ายศาลาหลบแดดและฝน ท่าเทียบเรือ ท่าจอดเรือ ห้องอาบน้ำ แผ่นประกาศ ม้านั่ง การปลูกต้นไม้ที่ทำให้ร่มเงาและความสวยงาม เหล่านี้เป็นต้น

บุญเลิศ (2542) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบรวมเอาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเข้าไปด้วยกัน เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ ซึ่งเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว หมายถึง สรรพสิ่งทีรองรับในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปได้ ด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย โดยปกติสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเหล่านี้ รัฐบาลจะเป็นผู้จัดหาและพัฒนาเพื่อบริการแก่ประชาชนของตนเอง แล้วถือเป็นผลพลอยได้ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จึงต้องทำการศึกษาถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว โดยจะทำการศึกษาถึงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวก่อน แล้วจึงตามด้วยการศึกษา เรื่องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

ประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกในอุทยานแห่งชาติ

ประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกในอุทยานแห่งชาติแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทการเข้าเมือง เป็น สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ เพราะเป็นประตูแรกที่นักท่องเที่ยวจะผ่านเข้าสู่ประเทศ โดยปกตินักท่องเที่ยวต่างชาติจะเดินทางเข้าออกประเทศ จะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อให้บริการเข้าออกประเทศอย่างประทับใจแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด เพื่อให้ นักท่องเที่ยวอยากเดินทางมาซ้ำอีกครั้ง ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านการเข้าออกเมือง อาจแบ่งเป็น 4 ประเภทย่อยคือ

1.1 สิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายกระเป๋าเดินทาง เมื่อ นักท่องเที่ยวเดินทาง เข้า ออกประเทศ ควรมีความรวดเร็วในการขนถ่ายกระเป๋าเดินทางของ นักท่องเที่ยว ถ้าหาก ล่าช้า จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่าย หรือฝังตรึงอยู่ในความทรงจำ อาจเช็ดขยาดไม่อยากเดินทางมาอีก

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจตราหนังสือเดินทาง เมื่อ นักท่องเที่ยว เดินทาง เข้าออกประเทศ ควรดำเนินการตรวจคนเข้าเมืองให้เร็ว มีการแบ่งเป็นช่องเฉพาะคนถือหนังสือเดินทางภายในประเทศกับสำหรับคนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทางต่างประเทศ

1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจค้นสิ่งของติดตัว เมื่อ นักท่องเที่ยวเดินทาง เข้า ออกประเทศ ควรดำเนินการตรวจค้นสิ่งของติดตัวให้รวดเร็ว

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวกในการขอวีซ่า เมื่อนักท่องเที่ยวประสงค์ ที่จะขออนุญาต อยู่ต่อชั่วคราวหลังจากครบกำหนดตามที่ได้ออกอนุญาต ไว้ ก็ควรอำนวยความสะดวกในการต่อวีซ่า ให้รวดเร็ว

2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทโครงสร้างพื้นฐาน เป็น สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต่อการยังชีพของประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวด้วย หรือที่เรียกว่า สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยที่รัฐบาลของแต่ละประเทศพยายามสร้างสิ่งเหล่านี้ให้กับประชาชนในประเทศของตนให้ได้รับความสะดวกสบาย และส่งผลเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวด้วย โครงสร้างพื้นฐานที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวที่สำคัญมี ดังนี้ คือ

2.1 การสื่อสาร เป็นการให้บริการด้านการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถทำการสื่อสารติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ ตามต้องการทั้งทางภายในประเทศและระหว่างประเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็วและเพียงพอ เช่น บริการโทรศัพท์ โทรเลข ไปรษณีย์ เป็นต้น

2.2 น้ำ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีการนำน้ำใช้อาบและดื่มกินแก่นักท่องเที่ยว โดยต้องให้มีบริการน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มิฉะนั้นนักท่องเที่ยวจะไม่กล้าเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว เพราะกลัวจะไม่มีน้ำใช้ปฏิบัติกิจประจำวัน และกลัวอันตรายจากน้ำไม่สะอาด จึงต้องมีการลงทุนหาแหล่งน้ำที่มีความสะอาดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ระบบน้ำประปา พร้อมทั้งมีการวางท่อให้น้ำไหลอย่างไม่ติดขัด

2.3 ไฟฟ้า เป็นการให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าแก่นักท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการให้แสงสว่าง และใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ โดยจะต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับปริมาณการใช้ไฟฟ้าและจัดหาไว้ให้เพียงพอกับความต้องการที่อาจเกิดขึ้นจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในอนาคตด้วย

2.4 การสุขาภิบาล เป็นการให้บริการดูแลสุขาภิบาลของท้องถิ่นให้มี ความสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ เช่น การกำจัดน้ำเสีย การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น นับว่ามีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวย่อมไม่ชอบเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศที่สกปรก เรื่อง การกำจัดของโสโครกสกปรกเหล่านี้จำเป็นต้องกระทำอย่างถูกสุขลักษณะ อีกทั้งต้องมีการทำการเป็นอย่างดี ซึ่งอาจต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะเข้าช่วย จึงต้องมีการลงทุนค่อนข้างสูง

2.5 การขนส่ง เป็นการให้บริการในการสัญจรไปมาของประชาชนอีกทั้งเป็น เส้นทาง การขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการขนส่งนักท่องเที่ยวในปัจจุบันสามารถเดินทางได้ 4 ประเภท คือ การขนส่งทางรถยนต์ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางเรือ และการขนส่งทางเครื่องบิน จึงต้องมีการลงทุนด้านการขนส่งให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

2.6 การสาธารณสุข เป็นการให้บริการด้านอนามัยแก่นักท่องเที่ยวซึ่งนักท่องเที่ยวอาจเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุในระหว่างเดินทางท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องให้บริการรักษาพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว เช่น โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์อนามัย เป็นต้น ซึ่งสถานพยาบาลเหล่านี้ ต้องมีแพทย์และพยาบาลไว้รักษาให้ทันทั่วถึงการใช้ภาษาที่นักท่องเที่ยวเข้าใจด้วย

2.7 สวนสาธารณะ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวใช้ร่วมกัน แม้ว่าความต้องการของทั้งสองกลุ่มอาจไม่เหมือนกัน และผู้วางแผนควรสร้างสวนสาธารณะขึ้นให้สามารถรับใช้บุคคลทั้งสองกลุ่ม โดยนำเอาความต้องการของทั้งสองกลุ่มมารวมกัน และผสมให้กลมกลืนกัน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

ซึ่งการจัดสวนสาธารณะนั้นควรจัดให้มีทั้งในตัวเมืองและนอกเมืองไว้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยการจัดสร้างสวนสาธารณะในตัวเมืองควรสร้างให้กลมกลืนกันระหว่างสิ่งก่อสร้างรอบ ๆ กับบริเวณพื้นที่ว่างเปล่าโล่ง ๆ ส่วนการจัดสร้างสวนสาธารณะนอกเมืองควรสร้างให้กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้อาจก็มีจัดทำสวนสาธารณะขึ้นสองข้างทางถนน เพื่อช่วยรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเพิ่มความสวยงามของทัศนียภาพสองข้างทางด้วย

2.8 การศึกษาและฝึกอบรม เป็นการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ที่จะประกอบธุรกิจท่องเที่ยวสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการสร้างงานให้แก่ประชาชนและพัฒนาการท่องเที่ยว จึงมีสถาบันการศึกษาที่จะให้ความรู้และฝึกอบรมทักษะให้แก่บุคลากรที่อยู่ในธุรกิจท่องเที่ยว ทั้งนี้การศึกษาควรใช้สองภาษาพร้อมกัน คือ ภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ ถ้าหากสามารถเรียน ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพิ่มขึ้นก็ยิ่งดี

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทความปลอดภัย เป็น สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มุ่งให้ความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินแก่ประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านความปลอดภัยที่สำคัญได้แก่

3.1 สิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านความปลอดภัยในลักษณะทั่วไป เป็นการให้ความคุ้มครองรักษาความปลอดภัยและบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนของตนเองรวมถึงนักท่องเที่ยว โดยดำเนินการแก้ไข ป้องกัน ปรามปราม อาชญากรรมและความเดือดร้อนต่างๆ ที่ราชอาณาจักร

3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการท่องเที่ยว เป็นการให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากการใช้บริการท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุหรือถูกล่อลวงจากผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

- 3.2.1 ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านการขนส่ง
- 3.2.2 ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านที่พักแรม
- 3.2.3 ความปลอดภัยใช้บริการด้านแหล่งท่องเที่ยว
- 3.2.4 ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม
- 3.2.5 ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านนำเที่ยว
- 3.2.6 ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านสินค้าที่ระลึก

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยอื่นๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นการคุ้มครองดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวด้านอื่นๆ เช่น เงินตรา ข่าวดสาร เป็นต้น

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทรัพยากรท่องเที่ยว และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรท่องเที่ยวได้ ฉะนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกแห่งจึงต้องมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว จำต้องพัฒนา 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านทั่วไปในแหล่งท่องเที่ยว จะประกอบไปด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวทั่วไปที่สำคัญ 3 ด้าน คือ

1.1 การพัฒนาด้านการเข้าถึงและระบบการท่องเที่ยวด้านทั่วไปในแหล่งท่องเที่ยว จะประกอบไปด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญดังนี้ คือ

- 1.1.1 ถนน
- 1.1.2 ที่จอดรถ
- 1.1.3 ทางเดินเท้า
- 1.1.4 ทางรถจักรยานและที่จอดรถจักรยาน
- 1.1.5 ทางเดินป่า
- 1.1.6 ทางซิปป์มา ซิปป์ซัง
- 1.1.7 ท่าเรือหรือแพ

1.2 การพัฒนาด้านอาคารสิ่งก่อสร้างในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

- 1.2.1 ที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว
- 1.2.2 สำนักงานที่ทำการของแหล่งท่องเที่ยว
- 1.2.3 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- 1.2.4 ที่พักนักท่องเที่ยว
- 1.2.5 ห้องน้ำสาธารณะ

1.2.6 ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน

1.2.7 ร้านค้า ร้านอาหาร

1.2.8 บ้านพักพนักงาน

1.3 การพัฒนาสิ่งประกอบบริเวณในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย การพัฒนา
สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญดังนี้

1.3.1 ซุ้มทางเข้า

1.3.2 ป้ายและสื่อความหมาย

1.3.3 ลานกิจกรรม

1.3.4 สวนหย่อม

1.3.5 กระจ่างและที่ปลูกต้นไม้

1.3.6 ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้

1.3.7 ระบบแสงสว่าง

1.3.8 ระบบน้ำใช้

1.3.9 ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย

1.3.10 ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

1.3.11 รั้ว กำแพง

1.3.12 สะพาน ขั้่นบันได และอื่น ๆ

2. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยในแหล่ง
ท่องเที่ยว จะประกอบไปด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัย
ที่สำคัญอยู่ 5 ด้าน

2.1 การพัฒนาความปลอดภัยจากโจรสู้ร้ายในแหล่งท่องเที่ยว

2.2 การพัฒนาความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

2.3 การพัฒนาความปลอดภัยจากพืชและสัตว์ภายในแหล่งท่องเที่ยว

2.4 การพัฒนาความปลอดภัยจากการหลงทาง

2.5 การพัฒนาความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านป้ายแหล่งท่องเที่ยว

จะประกอบด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านป้ายแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่ 3 ประเภท คือ

1. ป้ายต้อนรับเข้าสู่พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
2. ป้ายชี้ทางแหล่งท่องเที่ยว
3. ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการออกแบบป้ายแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีรูปลักษณ์ที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 เป็นป้ายแหล่งท่องเที่ยวที่มีความมาตรฐานทั้งขนาด สัดส่วนและกราฟฟิก

3.2 เป็นป้ายแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ใน สภาพพื้นที่ต่างๆ กัน

3.3

3.4

3.5

3.6

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำพอง (2533) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยยังมีความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว และพบว่า อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ จังหวัดที่อยู่อาศัย ประเภทของ กลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวนวันที่พัก ต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ยุทธพล (2545) ศึกษาการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติกุสอยดาว จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติกุสอยดาว ให้เป็นท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ใน 10 เรื่องโดยสรุป คือ เส้นทางศึกษาทางธรรมชาติ ระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย ห้องสุขา ป้ายสื่อความหมาย คู่มือการศึกษาธรรมชาติ โปรแกรมการสื่อความหมาย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่พักแรม ป้อมยาม/ด่านตรวจ

วิจิต (2545) ศึกษา ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมล่องแก่งน้ำว้า อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน พบว่า เรื่องความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมล่องแก่ง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังในด้านการจัดการสื่อความหมายธรรมชาติ ด้านความประทับใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ลำน้ำว้า ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และในด้านค่าใช้จ่ายในการร่วมกิจกรรมแตกต่างกับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยว มีความคาดหวังมากเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในขณะที่ความพึงพอใจที่ได้รับจริงเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมล่องแก่งมีน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรจะให้มีการจัดการด้านความคาดหวังของนักท่องเที่ยวให้มีความสอดคล้องกับความพึงพอใจ

พื้นที่ทำการศึกษา : อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประวัติความเป็นมา

อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย เดิมชื่อป่าคา เป็นชื่อที่ชาวบ้านเรียก มีความหมายถึงถึงป่าคาหลวง หรือสันกลางแม่วังช้าง มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าคาขนาดใหญ่ เป็นต้นน้ำของแม่น้ำท่าแพ อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของ องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เพื่อรักษาป่าซึ่งเป็นต้นน้ำลำธาร และประสงค์ที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้

เป็นมรดกของชาติสืบต่อไป โดยทางราชการได้ดำเนินการสำรวจจัดตั้งกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. 2519 และมีพระราชกฤษฎีกากำหนดอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาเบกษา เล่มที่ 98 ตอนที่ 70 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 262 ของประเทศไทย (กองอุทยานแห่งชาติ, 2546)

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่

ที่ทำกรอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย อยู่ที่บ้านป่าคา หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอทุ่งเสลี่ยม มีพื้นที่ประมาณ 213.30 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 133,250 ไร่ ต่อมากรมป่าไม้ได้ดำเนินการผนวกพื้นที่เพิ่มเติมในท้องที่ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พื้นที่ประมาณ 106.16 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 66,350 ไร่ รวมพื้นที่ทั้งหมด 319.46 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 199,163.50 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	อำเภอวังชิ้น	จังหวัดแพร่
ทิศใต้	จรด	อำเภอทุ่งเสลี่ยม	จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันออก	จรด	อำเภอศรีสัชนาลัย	จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	จรด	อำเภอเถิน	จังหวัดลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

1. สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย แบ่งออกได้เป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่อุทยานฯ ในปัจจุบัน และพื้นที่ส่วนที่จะขยายออกไป สภาพพื้นที่อุทยานฯ ทั้งสองส่วนนี้ใช้เส้น สันปันน้ำ ซึ่งวางตัวในแนวจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้เป็นตัวแบ่งพื้นที่ ซึ่งเป็นแนวเส้นที่ใช้แบ่งเขต ปกครองระหว่างอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กับอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ปัจจุบันตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก และพื้นที่ส่วนที่จะขยายออกไปตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก ของทิวเขานี้โดยพื้นที่ประมาณ 213.20 และ 106.16 ตารางกิโลเมตรตามลำดับมีความสูงอยู่ประมาณ 300 - 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ที่ม่นส่วนที่เป็นอุทยานฯ ปัจจุบันมีความลาดชันน้อยกว่าพื้นที่ที่ขยายออกไป ความลาดชันมากเป็นข้อดีในด้านที่มีสภาพ

ภูมิประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบุกรุกแผ้วถางป่า การยึดถือครองพื้นที่ทำการเกษตรกรรมของราษฎรรอบพื้นที่อุทยานแห่งนี้

2. ลักษณะทางธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ทั้งที่เป็นพื้นที่ อุทยานฯ ในปัจจุบันและส่วนที่ขยายออกไปนั้น มีลักษณะทางธรณีวิทยานั้นเป็นหินเชล (shale) สี Olive หรือ สี Grey จนถึงสี Dark Grey พบเป็นหินใหญ่ตั้งแต่พื้นที่ส่วนเหนือบนสุดลงไป ถึงส่วนล่างสุด และจากส่วนตะวันออกไปยังแนวเขตอุทยานฯ ด้านตะวันตก ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ทิวเขาของอุทยานฯ กว้างขวาง ร้อยละ 80 ของพื้นที่อุทยานฯ และพบว่ามีลักษณะของหินปูน (limestone) สีจาง เนื้อละเอียด แทรกอยู่บริเวณตอนกลางของคันทันน้ำห้วยแม่सान 2 แห่ง ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานฯ ปัจจุบัน

3. ลักษณะทางปฐพีวิทยา

ลักษณะทางปฐพีวิทยานั้น เป็นดินที่เกิดอยู่กับที่ (residual soil) เกือบทั้งสิ้น เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาที่มีความลาดชัน จึงจัดหน่วยของดินนี้ไว้เป็นที่ลาดเชิงชัน (slope complex) ดินที่เกิดขึ้นนี้เป็นดินที่เกิดอยู่กับที่ที่มีการพัฒนาดินไปได้ค่อนข้างดี ดินเหล่านี้เป็นป่าเบญจพรรณ ขึ้นปกคลุมโดยทั่วไป มีความชื้นค่อนข้างสูง สภาพป่าเบญจพรรณมีการพัฒนามากถึงขั้นมีพันธุ์ไม้ผลัดใบขึ้นแซมมาเป็นจำนวนมาก สภาพพื้นที่ป่าไม้กำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงจากป่าเบญจพรรณ ไปเป็นป่าไม้ผลัดใบ

ดินที่มีศักยภาพในการทำเกษตรกรรมได้ดีเป็นดินเฉพาะในพื้นที่ป่าเบญจพรรณเท่านั้น ดินป่าเต็งรังเป็นพื้นที่ลาดชันเชิงเขามีอยู่เพียงเล็กน้อยบริเวณริมขอบแนวเขตอุทยานฯ ส่วนป่าดงดิบเขา นั้นพบเป็นพื้นที่ขนาดเล็กตามยอดเขา ตอนกลางของอุทยานฯ เป็นที่สูงมีความลาดชันมาก จึงไม่ถูกรบกวนจากการแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตร ดินมีความเป็นกรดค่อนข้างสูงในทุกสภาพป่า และพื้นที่เกษตรกรรม โดยมีค่า pH ระหว่าง 4.4 - 5.6 ดินป่าเบญจพรรณบริเวณที่เป็น ลาดเขา จะมีปริมาณทรายค่อนข้างสูงมากถึงร้อยละ 81 พบปริมาณซิลต์และดินเหนียวน้อยมาก เป็นผลทำให้ดินบริเวณที่มีความลาดชันมากมีการพังทลายได้ง่าย เนื้อดินเป็นพวก Clay loam, Loamy sand และ Sandy clay loam ดินในพื้นที่ป่าเบญจพรรณมีปริมาณอินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำวัดได้ประมาณ ร้อยละ 2.8 - 3.9 ส่วนปริมาณอินทรีย์วัตถุของดินป่าเต็งรังนั้นมีค่าต่ำที่สุดวัดได้ประมาณร้อยละ 1.7 เท่านั้น

สำหรับธาตุอาหารพืชพบว่า ดินในป่าเบญจพรรณมีปริมาณฟอสฟอรัสค่อนข้างต่ำมาก ส่วนปริมาณธาตุโพแทสเซียมจะต่ำในพื้นที่ป่าเต็งรัง ปริมาณแคลเซียมมีปริมาณที่สูงและไม่แตกต่างกันในทุกสภาพการใช้ที่ดิน ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพดินเกิดการสลายตัวของหินเชลและหินปูนในพื้นที่แห่งนี้

4. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศแบ่งเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อนและฤดูฝน สภาพลักษณะอากาศของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ในรอบ 30 ปี มีฝนตกเฉลี่ยปีละ 1,432.6 มิลลิเมตร แบ่งเป็นช่วงมีฝนเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนถึงปลายเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนตกประมาณ 1,260.7 มิลลิเมตร หรือร้อยละ 88 ของปริมาณน้ำฝนทั้งปี ส่วนช่วงแล้งฝนจะเริ่มจากต้นเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนเมษายน มีปริมาณฝนตกประมาณ 171.9 มิลลิเมตร หรือประมาณร้อยละ 12 ของ น้ำฝน ทั้งปี ฝนตกหนักช่วงต้นฤดูฝนในเดือนพฤษภาคม โดยเฉลี่ยประมาณ 225.4 มิลลิเมตร และในเดือนกันยายนเฉลี่ยประมาณ 282.3 มิลลิเมตร จำนวนฝนตกทั้งสิ้นปีละ 117.7 วัน ส่วนปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักมาที่สุดใน 1 วัน วัดได้ในเดือนมิถุนายน ประมาณ 206.4 มิลลิเมตร อุณหภูมิสูงสุดที่เคยวัดได้มีค่าประมาณ 43.3 และ 5.5 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม และมกราคม ของทุกปี ตามลำดับโดยค่าเฉลี่ยอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดประมาณ 33.7 และ 21.7 องศาเซลเซียส ในขณะที่อุณหภูมิของอากาศเฉลี่ยในรอบปีประมาณ 27.1 องศาเซลเซียส ในขณะที่อุณหภูมิ ของอากาศเฉลี่ยในรอบปีประมาณ 27.1 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์วัดได้ต่ำสุดประมาณร้อยละ 90, 52 และ 73 ตามลำดับส่วนความเร็วลมวัดได้ สูงสุดในเดือนมีนาคม และเดือนเมษายนของทุกปี โดยวัดได้ 60 น็อตต่อชั่วโมง เฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1.0 น็อตต่อชั่วโมง ทิศทางลมที่พัดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์วัดจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนมิถุนายนนั้นลมพัดมาจากทางทิศใต้ และในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน ลมจะพัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ หรือทิศใต้ สำหรับ การระเหย ของน้ำจากถาดวัดระเหยน้ำวัดได้ 1,614.4 มิลลิเมตร การระเหยของน้ำต่ำสุดและสูงสุดวัดได้ประมาณ 110.7 และ 192.3 มิลลิเมตรใน เดือนธันวาคมและเดือนเมษายนตามลำดับ

5. ทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำ

โดยสภาพภูมิประเทศแล้วพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ในปัจจุบัน มีการระบายน้ำไปทางทิศตะวันออก และพื้นที่ส่วนที่ขยายออกไปนั้นให้ระบายน้ำไปในทางทิศตรงกันข้ามพื้นที่

ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ที่ได้กำเนิด ลุ่มน้ำที่สำคัญหลายแห่งน้ำด้วยกัน ซึ่งเป็นลุ่มน้ำ ที่สามารถให้น้ำได้ตลอดปี ได้แก่ ลุ่มน้ำท่าแพ ลุ่มน้ำห้วยห้วยก ลุ่มน้ำห้วยลิก ลุ่มน้ำห้วยผาทอง ลุ่มน้ำห้วยบง และลุ่มน้ำห้วยผาจอ เป็นต้น ส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำที่สำคัญๆของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ส่วนที่ขยายออกไป ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยหมอก ลุ่มน้ำห้วยทราย ลุ่มน้ำ ห้วยแม่วังช้าง เป็นต้น

สภาพลักษณะอุทกวิทยาของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ทั้งที่เป็นพื้นที่ปัจจุบัน และที่ขยายออกไปนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะทางด้านสภาพภูมิประเทศและลักษณะทางด้าน ภูมิอากาศ เป็นสำคัญทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่อุทยานฯ นี้ มีสภาพเป็นภูเขาสูงชัน มีชั้นดินปกคลุมค่อนข้างบาง และเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่มีฝนตกชุก มีศักยภาพในการให้น้ำท่าสูงมากในช่วงฤดูฝน สภาพการระบายของน้ำพื้นที่ดีมาก ทำให้การระบายน้ำลงสู่พื้นที่ระดับที่ต่ำลงมาอย่างรวดเร็วเกิดเป็นน้ำตกที่สวยงามเกิดขึ้นโดยทั่วไป สภาพลำห้วยเป็นร่องน้ำแคบและลึกจนถึงชั้นหินที่พื้นล่าง พบว่ามีอัตราการไหลของน้ำสูงมากในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ที่มีฝนตกเป็นผลทำให้มีปริมาณน้ำฝนที่ถูกเก็บกักเอาไว้ในดินค่อนข้างต่ำ ทำให้มีอัตราการไหลของน้ำในลำธารออกจากพื้นที่อุทยานฯ ช่วงแล้งฝน นั้นค่อนข้างต่ำมาก เพราะพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง มีชั้นดินบาง และมีป่าเบญจพรรณ ซึ่งเป็นป่าผลัดใบปกคลุมพื้นที่อีกด้วย

บริเวณแนวเขตอุทยานฯ ทั้งสองส่วนนี้ มีสภาพภูมิประเทศเป็นบริเวณขอบดินเขากับที่ราบรอบอุทยานฯ ประกอบกับในบางพื้นที่รอบแนวเขตอุทยานฯ เป็นหินปูนทำให้น้ำท่าจากต้นน้ำลงมายังพื้นราบและไหลออกนอกเขตอุทยานฯ ปัจจุบันและส่วนที่ขยายออกไปจึงเป็นพื้นที่ตั้งหมู่บ้านของราษฎรเป็นจำนวนมาก

6. คุณภาพน้ำ

จากการศึกษาคุณภาพน้ำผิวดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย และบริเวณใกล้เคียง 6 แห่ง ได้แก่ ห้วยตาดดาว (เหนือที่ทำการอุทยานฯ) ห้วยตาดดาว (บ้านป่าคา) ห้วยห้วยก ห้วยแม่วังช้าง ห้วยวัดหัวน้ำ และห้วยแม่หมอก พบว่า คุณสมบัติทางกายภาพของน้ำในลำห้วย ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มที่เหมาะสม และมาตรฐานน้ำผิวดินประเภท 2 ที่กำหนดไว้โดย สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (2534) ยกเว้นค่าความขุ่นของน้ำในลำห้วยบางแห่งสูงกว่าค่ามาตรฐาน และปริมาณของน้ำแข็งในน้ำซึ่งมีค่าสูง คุณสมบัติทางเคมีของน้ำเกือบ ทุกห้วย มีความกระด้างด้วยปริมาณแคลเซียม และเหล็กสูงกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้บางแห่งมีปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำต่ำกว่าค่ามาตรฐานอีกด้วย คุณสมบัติทางชีวภาพ ซึ่งวิเคราะห์ สองแห่งที่มี

การนำน้ำไปใช้และผ่านชุมชนคือห้วยตาดดาว ทั้งนี้ที่ทำการอุทยานฯ และ บ้านป่าคา พบว่าน้ำไหลผ่านชุมชนมีปริมาณ โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด และฟิคอล โคลิฟอร์มแบคทีเรีย ในน้ำมีค่าลดลงกว่าปริมาณก่อนนำมาใช้ พอสรุปได้ว่าคุณภาพของน้ำในลำห้วยต่างๆ ยังสามารถใช้ในการอุปโภคได้ เว้นแต่ใช้เพื่อการบริโภคจะต้องทำการบำบัด เบื้องต้นเสียก่อน

7. พรรณไม้และสัตว์ป่า

จากการศึกษาพรรณไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย พบว่า

7.1 สภาพป่า ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ (mixed deciduous forest) มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 93.40 ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย พบมากในที่ลาดชัน ลาดเขา ริมห้วย ไม้ที่พบมากได้แก่ กระเบา สัก คอแลน ชมพูป่าแดง มะค่าโมง ไผ่เหี้ยะ เป็นต้น รองลงมาเป็น ป่าเต็งรัง (drydipterocarp forest) มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 4.72 ของพื้นที่ทั้งหมด ไม้ที่พบมากได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ ตะแบก ตะกร้อ เป็นต้น และพื้นที่ที่เหลือจะเป็นป่าดิบเขา (hill evergreen forest) ไม้ที่สำคัญได้แก่ ก่อเดือย ก่อนก ยางแดง เหมือด เป็นต้น

7.2 สัตว์ป่า เนื่องจากอุทยานแห่งชาติฯ มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์พื้นที่ส่วนใหญ่เป็น

7.3 ภูเขาสูงสลับซับซ้อน และมีแม่น้ำลำห้วยมากมาย จึงทำให้สัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่ ที่พบเห็นบ่อย ได้แก่ กระแตเหนือ หมูป่า เต่าเหลือง นกเขาใหญ่ เสือไฟ กระรอกหลากสี นกกระจาบคางหาว ลีสมัน เขี้ยว ค้างคาว อีเห็นข้างลาย เป็นต้น สัตว์ป่าที่สำคัญและหายาก ซึ่งพบในอุทยานฯ คือ เลียงผา อีเก้ง เต่า ปูลู วัวแดง เสือโคร่ง นกกก ค่าง ชะนี เป็นต้น

8. จุดเด่นที่น่าสนใจ

จากการศึกษาจุดเด่นที่น่าสนใจในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย พบว่า

8.1 น้ำตกตาดดาว เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีความสวยงามมาก สูงประมาณ 50 เมตร อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กิโลเมตร ลักษณะของน้ำตกตาดดาว จะแยกออกเป็น 2 สาย ไหลลงสู่แอ่งเบื้องล่าง ในช่วงฤดูฝนน้ำมากละอองของน้ำจะฟุ้งกระจายไปทั่วและสะท้อนแสงเกิดเป็นสายรุ้ง

8.2 น้ำตกตาดเดือน เป็นลานหินกว้าง และแอ่งน้ำเหมาะสำหรับการพักผ่อน สะดวกสบาย อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 300 เมตร ลักษณะของน้ำตกตาดเดือน มีความสูงประมาณ 10 เมตร มีลำน้ำที่ไหลคดเคี้ยวตกลงแอ่งน้ำลึก สามารถลงเล่นน้ำได้

8.3 น้ำตกห้วยทรายขาว อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร เกิดจากลำห้วยทรายขาวมี 7 ชั้น ไหลลดหลั่นลงมาท่ามกลางขุนเขาที่โอบล้อม

8.4 ถ้ำธาราวสันต์ เป็นถ้ำหินปูน ภายในมีหินงอกหินย้อยงดงาม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 1.5 เมตร

8.5 ถ้ำค้างคาว เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก เป็นที่อาศัยของค้างคาวนับแสนตัว อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 20 กิโลเมตร

9. สิ่งอำนวยความสะดวก

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย มีบ้านพักนักท่องเที่ยว จำนวน 7 หลัง สถานที่กางเต็นท์ ห้องน้ำห้องสุขา ร้านอาหาร และ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีการจัดทำป้ายสื่อความหมายบริเวณทางลงน้ำตกตาดเดือน หน้าศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ระหว่างเดินทางเข้าไปน้ำตกตาดดาว ห้วยทรายขาว และถ้ำธาราวสันต์ และภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

10. จำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

จากการศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ย้อนหลัง 5 ปี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย คือช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2545 เฉลี่ยปีละ 37,315 คน

ตารางที่ 3 สถิตินักท่องเที่ยวจากอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 - 2545

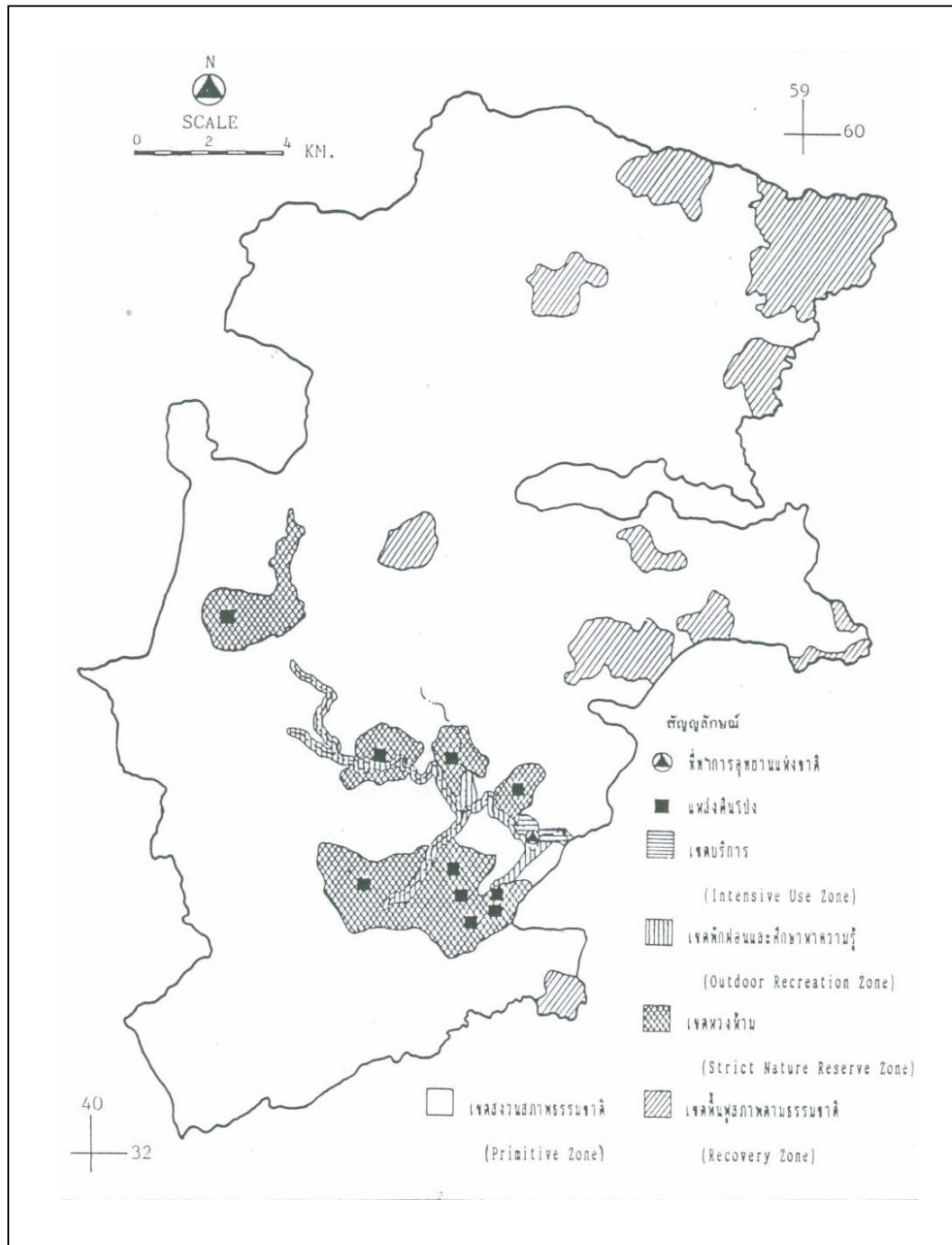
พ.ศ. เดือน	2541	2542	2543	2544	2545
มกราคม	12,534	10,789	3,568	2,302	2,109
กุมภาพันธ์	4,462	7,852	2,208	1,110	915
มีนาคม	4,493	4,177	2,539	1,009	1,704
เมษายน	15,067	6,461	5,260	3,581	3,864
พฤษภาคม	807	2,965	972	564	1,243
มิถุนายน	796	2,557	842	399	1,063
กรกฎาคม	4,624	7,266	3,597	1,362	2,716
สิงหาคม	3,997	1,557	2,150	516	1,773
กันยายน	2,669	1,620	864	423	502
ตุลาคม	8,399	5,007	2,113	1,628	1,824
พฤศจิกายน	2,554	970	1,241	517	911
ธันวาคม	5,467	3,962	2,366	2,735	3,033
รวม	65,869	55,183	27,720	16,146	21,657

ที่มา: กองอุทยานแห่งชาติ (2546)

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: กองอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย (2546)

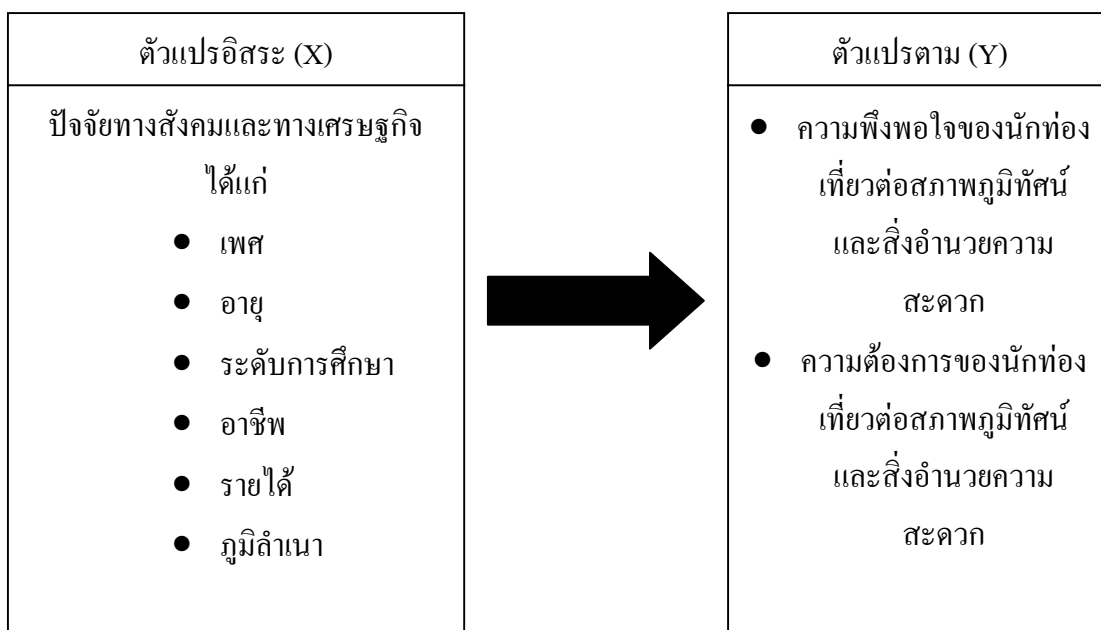

ภาพที่ 3 แผนที่แสดงการจำแนกเขตอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: กองอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย (2546)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย สรุปรูปตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศ ของนักท่องเที่ยวยุคที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

2. อายุ ของนักท่องเที่ยวยุคที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

3. ระดับการศึกษา ของนักท่องเที่ยวยุคที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

4. อาชีพ ของนักท่องเที่ยวยุคที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

5. รายได้ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพ ภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

6. ภูมิสำเนา ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการต่อสภาพ ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบ และจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องเขียน ยานพาหนะ
2. เครื่องคอมพิวเตอร์ และ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

วิธีการ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยศึกษาถึงภูมิหลัง ความพึงพอใจและความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่า การจัดการด้านสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของทาง อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นอยู่ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร

1. สถานที่ทำการศึกษา

สถานที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับ พื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ในช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม 2546 - เดือนกรกฎาคม 2546 เกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

3. การสุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.1 การสุ่มตัวอย่าง (sampling) ในการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวได้พิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวและมีกิจกรรมในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย โดยเฉลี่ยประมาณปีละ 37,315 คน แต่มุ่งเก็บเฉพาะ ช่วงเดือน พฤษภาคม - เดือน กรกฎาคม เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงดังกล่าวปี 2545 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 5,022 คน ดังนั้นจึงกำหนดให้เก็บข้อมูลตัวอย่างที่ต้องการศึกษา โดยใช้

สูตรของ Yamane (1973)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนนักท่องเที่ยวตัวอย่างที่ต้องการศึกษา(คน)

N = จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (คน)

e = ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างกำหนดเท่ากับ 0.05

ดังนั้น $n = 365$

ซึ่งเพียงพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามา มีกิจกรรมในพื้นที่ มีลักษณะพื้นฐานคล้ายคลึงกัน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามไป สัมภาษณ์ นักท่องเที่ยวโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling)

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม โดยใช้ แบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารวิชาการ นำมาประมวลปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิด และปลายเปิดที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว

เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ

เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่ได้รับจากสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านต่างๆ เช่น การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ

ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ

เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่ได้รับจากสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านต่างๆ เช่น การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ

5. การทดสอบแบบสอบถาม

5.1 การทดสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำแบบสัมภาษณ์ ไปทดลองสัมภาษณ์กับ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยการวัดความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์

α (α -coefficient) ความเที่ยงที่ได้โดยวิธีนี้เป็นการวัดความสอดคล้องภายใน แบบ ครอนบาช (Cronbach) ใน (ประคอง, 2542)

สูตรสัมประสิทธิ์ α คือ

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ K = จำนวนข้อสอบ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

ค่าสัมประสิทธิ์ โกล์เคียง 1.00 ประมาณ .70 - .90% แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้มีความเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ ซึ่งค่า α โดยรวมที่ได้ = 0.8451

และสามารถแยก ความพึงพอใจ ซึ่งค่า α ที่ได้ = 0.7196

ความต้องการ ซึ่งค่า α ที่ได้ = 0.7546

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยว อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในช่วงเดือน พฤษภาคม 2546 – กรกฎาคม 2546 โดยผู้วิจัย ได้

ทำแบบสอบถามไปให้นักท่องเที่ยวตอบและรอรับกลับในช่วงก่อนออกจากอุทยานฯ ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling)

7. การประมวลผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาจัดกลุ่มลงรหัส (code) เฉพาะคำถามที่เป็นลักษณะปลายเปิด นำมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับคำถามแบบปลายเปิด จัดรวบรวมไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้

8.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วมา รวบรวม และนำมาวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป แสดงผลในรูปของ ตารางแสดงค่าต่างๆ คือ

8.1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

8.1.2 ค่าเฉลี่ย (mean)

8.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

เอามาบรรยายข้อมูลทางสังคม ความพึงพอใจ และความต้องการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics analysis) ประกอบคำอธิบาย

8.2 การวัดระดับความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ โดยใช้วิธีการนำข้อมูล ที่ได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อทดสอบ หาค่าความแตกต่างตามสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t - test และ F - test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. ระยะเวลาทำการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2545 - พฤศจิกายน 2546 รวมระยะเวลาในการศึกษาวิจัย รวม 12 เดือน

ผลและการวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงความพึงพอใจ และความต้องการของ
 นักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัด
 สุโขทัย โดยรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาเที่ยวในช่วงเดือน พฤษภาคม 2546 –
 กรกฎาคม 2546 จำนวน 365 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ศึกษา ภูมิหลังของ
 นักท่องเที่ยวความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน
 พื้นที่อุทยานฯ ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน
 พื้นที่อุทยานฯ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย และ
 ความเรียงเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวภายในพื้นที่อุทยานฯ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
 ภายในพื้นที่อุทยานฯ

ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
 ภายในพื้นที่อุทยานฯ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวภายในพื้นที่อุทยานฯ

ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา ลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน
 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยาน ยานพาหนะในการมาท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวที่
 นักท่องเที่ยวตั้งใจมาทำกิจกรรม เมื่อแยกพิจารณาออกตามตัวแปรได้ดังนี้

เพศ

พบว่านักท่องเที่ยว ร้อยละ 54 เป็นเพศชาย ส่วนอีกร้อยละ 46 เป็นเพศหญิง จากจำนวน
 นักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 3)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีกิจกรรมที่ต้องผจญภัย และใช้พละกำลังค่อนข้างสูง เช่น กิจกรรมการเดินป่า เทียวชมถ้ำ เทียวชมน้ำตก ซึ่งส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง

อายุ

พบว่านักท่องเที่ยวมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 38.8 โดยมีอายุมากที่สุด 68 ปี หรือส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี คือร้อยละ 41.4 รองลงมาร้อยละ 34.0 มีอายุอยู่ในช่วง 36-50 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี มีอยู่น้อยที่สุด คือร้อยละ 5.2 (ตารางที่ 3)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยคือ 39 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีพละกำลังแข็งแรง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีระยะทางเดินค่อนข้างไกลในการเที่ยวชมธรรมชาติหรือจุดชมวิวกายในพื้นที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเรื่องความเหน็ดเหนื่อยในการเดินทาง ส่งผลทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่สูงอายุมีปริมาณที่น้อยกว่า

ระดับการศึกษา

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คือร้อยละ 63.8 และมีวุฒิการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีอยู่น้อยที่สุด คือร้อยละ 11.0 (ตารางที่ 4)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาจัดเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งจัดเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบและจิตสำนึกเพื่อการคงไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีของธรรมชาติ รวมถึงรูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ และอายุ

(n = 365)		
เพศและอายุ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	197	54.0
หญิง	168	46.0
อายุ		
16-25 ปี	71	19.4
26-35 ปี	151	41.4
36-50 ปี	124	34.0
มากกว่า 50 ปี	19	5.2
อายุเฉลี่ย	38.8	ปี

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 365)		
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่เกินมัธยมศึกษา	40	11.0
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	92	25.2
ปริญญาตรีขึ้นไป	233	63.8

อาชีพ

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีอาชีพ นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน และว่างงาน คือ ร้อยละ 29.6 รองลงมา ร้อยละ 28.8 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีอยู่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 6.3 (ตารางที่ 5)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเป็นผู้ที่มีเวลาเป็นส่วนตัวค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น และเมื่อมีเวลาว่างจากการประกอบอาชีพจึงเดินทางมาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อน หรือเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดหลังจากการประกอบอาชีพ อาจกล่าวได้อีกว่า อาชีพเป็นตัวช่วยกำหนดแนวคิด ความรู้สึก และรสนิยมของนักท่องเที่ยว ดังนั้นอาชีพที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความเชื่อ ทัศนคติ รสนิยมหรือมุมมองที่แตกต่างกันด้วย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ

(n = 365)		
อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	48	13.2
ธุรกิจส่วนตัว	108	29.6
พนักงานเอกชน	81	22.2
รับจ้างทั่วไป	23	6.3
ไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา, เกษียณ,แม่บ้าน,ว่างงาน)	105	28.8

รายได้

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 7,501-15,000 บาท คือร้อยละ 59.5 และมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีอยู่น้อยที่สุด คือร้อยละ 14.0 (ตารางที่ 6)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 บาท ซึ่งจัดเป็นผู้ที่มีรายได้ในระดับที่ค่อนข้างสูง จึงส่งผลต่อขีดความสามารถในการนำรายได้ส่วนหนึ่งมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น และรายได้ยังช่วยกำหนด ค่านิยม ความรู้สึก และรสนิยม ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว อาจเกิดจากทักษะและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวที่เคยท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามรายได้

(n = 365)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
ไม่เกิน 7,500 บาท	97	26.6
7,501-15,000 บาท	217	59.5
มากกว่า 15,000 บาท	51	14.0

ภูมิสำเนา

พบว่านักท่องเที่ยว ร้อยละ 78.40 มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคเหนือ ส่วนอีกร้อยละ 21.6 มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคอื่นๆ จากจำนวนนักท่องเที่ยว เป็นผู้มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคเหนือ มากกว่า มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคอื่นๆ (ตารางที่ 7)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีภูมิสำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ ทั้งนี้เนื่องมาจากพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งจัดอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบกับทางอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ได้ทำ การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่างๆ อาทิ แจกเอกสารเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ ให้กับหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน และยังจัดส่งเจ้าหน้าที่ เข้าพื้นที่รอบข้างหรือพื้นที่ ที่มีความสนใจ เพื่อมวลชนสัมพันธ์ พร้อมทั้งมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อมุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ อีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นจึงทำให้ผู้สนใจและต้องการพักผ่อนแบบได้สัมผัสธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งส่งผลทำให้ผู้ที่มีความสนใจ ประกอบกับมีภูมิสำเนาที่อยู่ไม่ไกลกับพื้นที่ เข้ามาท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ อีกทั้งเป็นการประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีภูมิลำเนานอกเขตพื้นที่

ลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มไม่เกิน 5 คนคือร้อยละ 60.5 และเป็นนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มมากกว่า 10 คนมีอยู่น้อยที่สุด คือร้อยละ 14.8 (ตารางที่ 8)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มไม่เกิน 5 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก กล่าวคือพื้นที่มีสภาพเป็นภูเขาและมีพื้นที่ราบน้อย บริเวณคับแคบ อุทยานฯ จึงจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ไว้เพียงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้พอเหมาะกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และหลักการ ของการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) ที่มุ่งเน้นระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กง่ายต่อการควบคุม และดูแลอำนวยความสะดวก และสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติและ การท่องเที่ยวที่ถูกต้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่านักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิลำเนา

(n = 365)

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	286	78.4
ภาคอื่นๆ	79	21.6

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน

(n = 365)

ลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน		
ท่องเที่ยวเป็นกลุ่มไม่เกิน 5 คน	221	60.5
ท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม 6-10 คน	90	24.7
ท่องเที่ยวเป็นกลุ่มมากกว่า 10 คน	54	14.8

ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยาน

พบว่านักท่องเที่ยว มีระยะเวลาท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.77 วัน หรือส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 1 วัน คือร้อยละ 44.10 และเป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 3 วันขึ้นไป มีผู้น้อยที่สุด คือร้อยละ 17.8 (ตารางที่ 9)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัยเป็นระยะเวลาเฉลี่ย 1.77 วัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวในอุทยานฯ เป็นระยะเวลา 1 วัน จะพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว ที่มีลักษณะท่องเที่ยวอยู่ 2 ลักษณะ กล่าวคือ กลุ่มแรก เป็นแบบมาเช้าเย็นกลับ ส่วนกลุ่มที่สอง เป็นแบบค้างคืน 1 คืน อาจมาเนื่องจากเป็นระยะเวลาที่เพียงพอในการท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

		(n = 365)
ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยาน	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยาน		
1 วัน	161	44.1
2 วัน	139	38.1
3 วันขึ้นไป	65	17.8
ระยะเวลาเฉลี่ย		1.77 วัน

ยานพาหนะในการมาท่องเที่ยว

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว คือร้อยละ 83.3 รองลงมา ร้อยละ 10.1 มาท่องเที่ยวโดยรถรับจ้าง รถเหมานำเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวโดยรถจักรยานยนต์ มีผู้น้อยที่สุด คือร้อยละ 1.6 (ตารางที่ 10)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระยะทางการเข้าถึงพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย มีระยะทางค่อนข้างไกล กล่าวคือ พื้นที่อุทยานฯ อยู่ห่างจาก อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ประมาณ 122 กิโลเมตร และห่างจาก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ประมาณ 54 กิโลเมตร ซึ่งส่งผลทำให้ไม่มี บริการขนส่งสาธารณะหรือรถโดยสารประจำทาง จึงทำให้การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นวิธีที่สะดวกที่สุด

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามยานพาหนะในการมาท่องเที่ยว

		(n = 365)
ยานพาหนะในการมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ยานพาหนะในการมาท่องเที่ยว		
รถยนต์ส่วนตัว	304	83.3
รถจักรยานยนต์	6	1.6
รถรับจ้าง รถเหมาหน้าเที่ยว	37	10.1
รถทัศนศึกษา	18	4.9

กิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวตั้งใจมาทำกิจกรรม

พบว่านักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ตั้งใจมาทำกิจกรรม เที่ยวชมน้ำตก คือร้อยละ 69.6 รองลงมา ร้อยละ 54.5 กิจกรรมชมถ้ำ และทัศนศึกษา สำรวจพื้นที่ ฝึกรอบรม มีอยู่น้อยที่สุด คือร้อยละ 4.9

จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ตั้งใจมาทำกิจกรรมในพื้นที่ คือเที่ยวชมน้ำตก และเที่ยวชมถ้ำ ในระดับคะแนนที่ไม่ต่างกันมากนัก พบอีกว่าความตั้งใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ คือ การเที่ยวชม และเข้าสัมผัสกับสภาพทางธรรมชาติ ตามแต่ลักษณะสภาพและจุดเด่นของพื้นที่

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามกิจกรรมท่องเที่ยวที่
นักท่องเที่ยวตั้งใจมาทำกิจกรรม

(n = 365)

กิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว ตั้งใจมาทำกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
เที่ยวชมน้ำตก	254	69.6
เที่ยวชมถ้ำ	199	54.4
พักผ่อนปิกนิก	146	40.0
ตั้งแคมป์พักแรม (กางเต็นท์)	127	34.8
ตั้งแคมป์พักแรม (บ้านพัก)	111	30.4
ศึกษารธรรมชาติ	109	29.9
เดินป่า	109	29.9
ถ่ายรูปบันทึกภาพ	42	11.5
จูนก	36	9.9
สำรวจพื้นที่, ฝึกอบรม	18	4.9

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย**

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย หมายถึง สิ่งที่ยากได้รับการตอบสนอง จากสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาได้ศึกษา 6 เรื่อง อันได้แก่ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้น ทนทานการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ สำหรับวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นั้น ผู้วิจัยได้สร้างข้อความที่ครอบคลุมทั้ง 6 เรื่อง ดังกล่าว โดยให้นักท่องเที่ยวพิจารณา และระบุว่าพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ โดยกำหนดคะแนน คำตอบ พึงพอใจ เท่ากับ 1 คะแนน คำตอบ ไม่พึงพอใจ เท่ากับ 0 คะแนนจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.50 หมายถึงนักท่องเที่ยว ไม่พึงพอใจ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.00 หมายถึงนักท่องเที่ยว พึงพอใจ

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้น ทนทานการ
2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ
3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง
4. รูปแบบสถาปัตยกรรม
5. ระบบการสัญจร
6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 5 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 12)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 86.9 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.8 มีความพึงพอใจในด้าน ความสอดคล้องและกลมกลืนของการแบ่งเขตพื้นที่กับสภาพตามธรรมชาติมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 89.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกในการเชื่อมต่อของกิจกรรมต่างๆ ร้อยละ 88.8 มีความพึงพอใจในด้าน การใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 84.9 มีความพึงพอใจในด้าน ความเหมาะสมในการแบ่งเขตพื้นที่ในกิจกรรมต่างๆ และที่มี ความพึงพอใจในด้าน ความปลอดภัยในบริเวณต่างๆ ของพื้นที่ (ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ) มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 76.4

ตารางที่ 13 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

(n = 365)

การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอย ในเขตพื้นที่นันทนาการ	ระดับความพึงพอใจ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ		
1. ความเหมาะสมในการแบ่ง เขตพื้นที่ ในกิจกรรมต่างๆ	84.9 (310)	15.1 (55)	0.85	พึงพอใจ
2. ความสอดคล้องและกลมกลืน ของการแบ่งเขตพื้นที่กับ สภาพตามธรรมชาติ	94.8 (346)	5.2 (19)	0.95	พึงพอใจ
3. ความสะดวกในการเชื่อมต่อ ของกิจกรรมต่างๆ	89.6 (327)	10.4 (38)	0.90	พึงพอใจ

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอย ในเขตพื้นที่นั้นทางการ	ระดับความพึงพอใจ		(n = 365)	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4. ความปลอดภัยในบริเวณต่างๆ ของพื้นที่ (ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ)	76.4 (279)	23.6 (86)	0.76	พึงพอใจ
5. การใช้ประโยชน์พื้นที่อย่าง มีประสิทธิภาพ	88.8 (324)	11.2 (41)	0.89	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	86.9 (317)	13.1 (48)	0.87	พึงพอใจ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้า 5 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 13)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 75.4 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้ ที่ใช้ มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 92.3 มีความพึงพอใจใน ด้านความปลอดภัยจากพันธุ์ไม้ที่ใช่ (พันธุ์ไม้ที่ใช่ไม่เป็นอันตราย) ร้อยละ 74.0 มีความพึงพอใจในด้าน ลักษณะและรูปทรงของพันธุ์ไม้ ร้อยละ 69.3 มีความพึงพอใจในด้าน การเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ และที่มีความพึงพอใจในด้านสีต้นของพันธุ์ไม้ที่ใช่ มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 45.8

ตารางที่ 14 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบวางผังพิพิธภัณฑ์

การออกแบบวางผังพิพิธภัณฑ์	ระดับความพึงพอใจ		(n = 365)	
	ระดับความพึงพอใจ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ		
1. การเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้	69.3 (253)	30.7 (112)	0.70	พึงพอใจ
2. สีสีนของพันธุ์ไม้ที่ใช้	45.8 (167)	54.2 (198)	0.46	ไม่พึงพอใจ
3. ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้	95.6 (349)	4.4 (16)	0.96	พึงพอใจ
4. ลักษณะและรูปทรงของพันธุ์ไม้	74.0 (270)	26.0 (95)	0.74	พึงพอใจ
5. ความปลอดภัยจากพันธุ์ไม้ที่ใช้ (พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เป็นอันตราย)	92.3 (337)	7.7 (28)	0.92	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	75.4 (275)	24.6 (90)	0.76	พึงพอใจ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
ภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการ
ศึกษา 5 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 14)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดย
รวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 88.1 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.0 มี
ความพึงพอใจในด้าน ทัศนียภาพในภาพรวม(เฉพาะพื้นที่นันทนาการ)มากที่สุด รองลงมาร้อยละ
92.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความสอดคล้องและกลมกลืนของสิ่งที่จัดเพิ่มเติมเข้าไป กับ
ทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ ร้อยละ 88.5 เท่ากัน มีความพึงพอใจในด้าน ความสวยงามของ
ทัศนียภาพที่จัดเพิ่มเติมจากเดิม (จัดสวน) และมุมมองในการชมทัศนียภาพในแต่ละจุดส่วน และที่มี
ความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกและปลอดภัยของจุดชมวิว มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ร้อยละ
77.0

ตารางที่ 15 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	ระดับความพึงพอใจ		(n = 365)	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. ความสวยงามของทัศนียภาพ ที่จัดเพิ่มเติมจากเดิม (จัดสวน)	88.5 (323)	11.5 (42)	0.88	พึงพอใจ
2. ความสอดคล้องและกลมกลืน ของสิ่งจัดเพิ่มเติมเข้าไป กับ ทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ	92.6 (338)	7.4 (27)	0.93	พึงพอใจ
3. มุมมองในการชมทัศนียภาพ ในแต่ละจุด	88.5 (323)	11.5 (42)	0.88	พึงพอใจ
4. ทัศนียภาพในภาพรวม (เฉพาะพื้นที่นั้นๆ)	94.0 (343)	6.0 (22)	0.94	พึงพอใจ
5. ความสะดวกและปลอดภัยของ จุดชมวิว	77.0 (281)	23.0 (84)	0.77	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	88.1 (322)	11.9 (43)	0.88	พึงพอใจ

4. รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน
พื้นที่อุทยานฯ ในด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 9 เรื่องนักท่องเที่ยว
ได้ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 15)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม โดยเฉลี่ยรวมเท่ากับ
ร้อยละ 77.8 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.7 มีความพึงพอใจในด้
การใช้สีของอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวม มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 91.2 มี
ความพึงพอใจในด้าน รูปแบบของป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง ร้อยละ 79.2 มีความพึงพอใจ
ในด้าน ขนาดของอาคาร และ สิ่งก่อสร้าง ร้อยละ 78.4 มีความพึงพอใจในด้าน ความสอดคล้อง
และกลมกลืนของรูปแบบ สิ่งก่อสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวก กับสภาพตามธรรมชาติ ร้อยละ
77.8 มีความพึงพอใจในด้าน การออกแบบที่เอื้อต่อ ประโยชน์การใช้สอยของสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก ร้อยละ 77.0 มีความพึงพอใจในด้าน รูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ เช่น ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ร้อยละ 76.2 มีความพึงพอใจในด้าน รูปแบบของ สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ร้อยละ 73.4 มีความพึงพอใจในด้าน รูปแบบอาคารและสิ่งก่อสร้าง สอดคล้องกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น และที่มีความพึงพอใจในด้าน ความสอดคล้องและกลมกลืน ของรูปแบบอาคาร กับสภาพตามธรรมชาติ มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 53.7

5. ระบบสัญญาณ

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน พื้นที่อุทยานฯ ในด้าน ระบบสัญญาณ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 7 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 16)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านระบบสัญญาณ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 80.0 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.6 มีความพึงพอใจในด้าน ชนิดและความคงทนของถนน มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 83.8 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกในการสัญจร ภายใน อุทยานฯ ร้อยละ 83.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความปลอดภัยในการสัญจร ร้อยละ 82.7 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่อุทยานฯ ร้อยละ 79.7 มีความพึงพอใจในด้านความสอดคล้องและความกลมกลืนของถนนกับสภาพตามธรรมชาติ ร้อยละ 72.1 มีความพึงพอใจในด้านความสะดวกของเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และที่มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกของสถานที่จอดรถ มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 65.2

ตารางที่ 16 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม

รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม	ระดับความพึงพอใจ		(n = 365)	
			ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ		
1. ความสอดคล้องและกลมกลืน ของรูปแบบอาคาร กับสภาพ ตามธรรมชาติ	53.7 (196)	46.3 (169)	0.54	พึงพอใจ
2. ความสอดคล้องและกลมกลืน ของรูปแบบสิ่งก่อสร้าง และ สิ่งอำนวยความสะดวก กับสภาพตามธรรมชาติ	78.4 (286)	21.6 (79)	0.78	พึงพอใจ
3. รูปแบบอาคารและสิ่งก่อสร้าง สอดคล้อง กับวัฒนธรรมท้องถิ่น	73.4 (268)	26.6 (97)	0.73	พึงพอใจ
4. รูปแบบของ สถานที่พักผ่อน นั่ง ชุมน	76.2 (278)	23.8 (87)	0.76	พึงพอใจ
5. รูปแบบของป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง	91.2 (333)	8.8 (32)	0.91	พึงพอใจ
6. รูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ เช่น ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์	77.0 (281)	23.0 (84)	0.77	พึงพอใจ
7. การใช้สี ของอาคาร และ สิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวม	93.7 (342)	6.3 (23)	0.94	พึงพอใจ
8. ขนาดของอาคาร และสิ่งก่อสร้าง	79.2 (289)	20.8 (76)	0.79	พึงพอใจ
9. การออกแบบที่เอื้อต่อ ประโยชน์ การใช้สอยของสิ่งอำนวยความสะดวก	77.8 (284)	22.2 (81)	0.78	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	77.8 (284)	22.2 (81)	0.78	พึงพอใจ

ตารางที่ 17 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้านระบบสัญญาณ

ระบบสัญญาณ	(n = 365)			
	ระดับความพึงพอใจ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ		
1. ความสะดวกในการเข้าถึง พื้นที่อุทยานฯ	82.7 (302)	17.3 (63)	0.83	พึงพอใจ
2. ความสะดวกในการสัญญาณภายใน อุทยานฯ	83.8 (306)	16.2 (59)	0.84	พึงพอใจ
3. ชนิดและความคงทนของถนน	92.6 (338)	7.4 (27)	0.93	พึงพอใจ
4. ความสอดคล้องและความกลมกลืน ของถนน กับสภาพตามธรรมชาติ	79.7 (291)	20.3 (74)	0.80	พึงพอใจ
5. ความสะดวกของสถานที่จอดรถ	65.2 (238)	34.8 (127)	0.65	พึงพอใจ
6. ความสะดวกของเส้นทางศึกษา ธรรมชาติ	72.1 (263)	27.9 (102)	0.72	พึงพอใจ
7. ความปลอดภัยในการสัญญาณ	83.6 (305)	16.4 (60)	0.84	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	80.0 (292)	20.0 (73)	0.80	พึงพอใจ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 17 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความพึงพอใจในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 17)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 80.6 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.3 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวก ด้านไฟฟ้า แสงสว่าง มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 94.0 มีความพึงพอใจในด้าน ความเพียงพอ ของแสงสว่าง ร้อยละ 92.1 มีความพึงพอใจใน ด้านความเพียงพอ ของห้องน้ำ ห้องสุขา ร้อยละ 91.5 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกของ สถานที่พักผ่อน บ้านพัก อีกร้อยละ 91.0 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะดวกของสถานที่

รับประทานอาหาร และร้านค้า ร้อยละ 90.1 มีความพึงพอใจในด้าน ความสะอาด ของห้องน้ำ
ห้องสุขา ร้อยละ 88.5 เท่ากัน มีความพึงพอใจในด้านความสะอาด ของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
และระบบการบำบัดน้ำเสีย ร้อยละ 88.2 มีความพึงพอใจใน ด้านความสะอาดด้านการใช้น้ำ
(ทั้งอุปโภคและบริโภค) ร้อยละ 87.7 มีความพึงพอใจใน ด้านความสะอาดของสถานที่กางเต็นท์
ร้อยละ 86.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความเพียงพอ ของสถานที่ทิ้งขยะ และถังขยะ ร้อยละ 85.8
มีความพึงพอใจในด้าน ระบบการกำจัดขยะ ร้อยละ 81.6 มีความพึงพอใจในด้าน ความเพียงพอ
ของปริมาณและจุดการใช้น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค) ร้อยละ 74.0 มีความพึงพอใจใน ด้านความ
สะอาด ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน อีกร้อยละ 69.9 มีความพึงพ
พอใจในด้าน ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ร้อยละ 58.1
มีความพึงพอใจในด้าน ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสื่อสารสาธารณะ และที่
มีความพึงพอใจในด้าน ความสะอาด ด้านการติดต่อสื่อสาร มีความพึงพอใจน้อย ที่สุดคือ ร้อยละ
10.1

ตารางที่ 18 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความพึงพอใจ
ด้าน การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	ระดับความพึงพอใจ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ		
1. ความสะอาด ด้านการติดต่อสื่อสาร	10.1 (37)	89.9 (328)	0.10	ไม่พึงพอใจ
2. ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสื่อสารสาธารณะ	58.1 (212)	41.9 (153)	0.58	พึงพอใจ
3. ความสะอาด ด้านไฟฟ้า แสงสว่าง	95.3 (348)	4.7 (17)	0.95	พึงพอใจ
4. ความเพียงพอ ของแสงสว่าง	94.0 (343)	6.0 (22)	0.94	พึงพอใจ
5. ความสะอาด ด้านการใช้น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค)	88.2 (322)	11.8 (43)	0.88	พึงพอใจ
6. ความเพียงพอ ของปริมาณและ จุดการใช้น้ำ(ทั้งอุปโภคและบริโภค)	81.6 (298)	18.4 (67)	0.82	พึงพอใจ
7. ความสะอาด ของห้องน้ำ ห้องสุขา	90.1 (329)	9.9 (36)	0.90	พึงพอใจ
8. ความเพียงพอ ของห้องน้ำ ห้องสุขา	92.1 (336)	7.9 (29)	0.92	พึงพอใจ

(n = 365)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	ระดับความพึงพอใจ		(n = 365)	
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
9. ความสะดวก ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน มานั่ง ชุมน	74.0 (270)	26.0 (95)	0.74	พึงพอใจ
10. ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน มานั่ง ชุมน	69.9 (255)	30.1 (110)	0.70	พึงพอใจ
11. ความสะดวก ของศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว	88.5 (323)	11.5 (42)	0.88	พึงพอใจ
12. ความสะดวก ของสถานที่ รับประทานอาหาร และร้านค้า	91.0 (332)	9.0 (33)	0.91	พึงพอใจ
13. ความสะดวก ของสถานที่พักผ่อน บ้านพัก	91.5 (334)	8.5 (31)	0.91	พึงพอใจ
14. ความสะดวก ของสถานที่กางเต็นท์	87.7 (320)	12.3 (45)	0.88	พึงพอใจ
15. ระบบการกำจัดขยะ	85.8 (313)	14.2 (52)	0.86	พึงพอใจ
16. ความเพียงพอ ของสถานที่ทิ้งขยะ และถังขยะ	86.6 (316)	13.4 (49)	0.87	พึงพอใจ
17. ระบบการบำบัดน้ำเสีย	88.5 (323)	11.5 (42)	0.88	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	80.6 (295)	19.2 (70)	0.81	พึงพอใจ

**ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย**

ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย หมายถึง สิ่งที่ยากได้รับการตอบสนอง จากสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาได้ศึกษา 6 เรื่อง อันได้แก่ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้น ทนทาน การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ สำหรับวัดความต้องการของนักท่องเที่ยว นั้น ผู้วิจัยได้สร้างข้อความที่ครอบคลุมทั้ง 6 เรื่องดังกล่าว โดยให้นักท่องเที่ยวพิจารณา และระบุว่าต้องการ หรือไม่ต้องการ โดยกำหนดคะแนนคำตอบต้องการเท่ากับ 1 คะแนน คำตอบไม่ต้องการเท่ากับ 0 คะแนนจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.50 หมายถึงผู้ให้ข้อมูล ไม่ต้องการ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.00 หมายถึงผู้ให้ข้อมูล ต้องการ

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอความต้องการ ของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้น ทนทาน
2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ
3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง
4. รูปแบบสถาปัตยกรรม
5. ระบบการสัญจร
6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 10 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 18)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 73.3 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.6 มีความต้องการในด้าน เน้นการมีประสิทธิภาพของการใช้พื้นที่ มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 91.2 มีความต้องการในด้าน มีการแบ่งเขตพื้นที่การใช้สอย และกิจกรรมโดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก ร้อยละ 90.7 มีความต้องการในด้าน มีการแบ่งเขตพื้นที่ตามประโยชน์การใช้สอยให้สัมพันธ์กับธรรมชาติ ร้อยละ 86.6 มีความต้องการในด้าน กิจกรรมที่สัมพันธ์กันควรอยู่ใกล้กัน ร้อยละ 82.5 มีความต้องการในด้าน มีการใช้พื้นที่ตามลักษณะของกิจกรรม ร้อยละ 80.0 มีความต้องการในด้าน มีการแบ่งเขตพื้นที่ของกิจกรรมให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่อง ร้อยละ 76.4 มีความต้องการในด้าน มีการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอย ตามชนิดของกิจกรรม ร้อยละ 0.71 มีความต้องการในด้าน เพิ่มพื้นที่ประกอบกิจกรรมให้มากขึ้น ร้อยละ 0.48 มีความต้องการในด้าน ลดพื้นที่บริการ และที่มีความต้องการในด้าน กระจายกิจกรรมออกจากกัน มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.14

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน การออกแบบวางผังพืชพรรณ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 9 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 19)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 71.6 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.3 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 94.5 มีความต้องการในด้าน เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเป็นหลัก ร้อยละ 94.2 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้มี รูปทรงเข้ากับสภาพธรรมชาติ ร้อยละ 93.2 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้มีความร่มรื่น ร้อยละ 87.1 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีสันไม่ฉูดฉาด ร้อยละ 71.5 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงประยุกต์ (การตัดตกแต่ง) ร้อยละ 48.8 มีความต้องการในด้าน เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ตามฤดูกาล ร้อยละ 40.0 มีความต้องการในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีสัน สดใส และที่มีความต้องการในด้าน เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ต่างถิ่น มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 20.0

ตารางที่ 19 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ
ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่ นันทนาการ	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. มีการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอย ตามชนิด ของกิจกรรม	76.4 (279)	23.6 (86)	0.76	ต้องการ
2. มีการแบ่งเขตพื้นที่ตามประโยชน์ การใช้สอยให้สัมพันธ์กับธรรมชาติ	90.7 (331)	9.3 (34)	0.91	ต้องการ
3. มีการแบ่งเขตพื้นที่ ของกิจกรรมให้ มีความสัมพันธ์และต่อเนื่อง	80.0 (292)	20.0 (73)	0.80	ต้องการ
4. มีการแบ่งเขตพื้นที่การใช้สอย และกิจกรรม โดยเน้น ความ ปลอดภัยเป็นหลัก	91.2 (333)	8.8 (32)	0.91	ต้องการ
5. กิจกรรมที่สัมพันธ์กันควรอยู่ใกล้กัน	86.6 (316)	13.4 (49)	0.87	ต้องการ
6. กระจายกิจกรรมออกจากกัน	14.0 (51)	86.0 (314)	0.14	ไม่ต้องการ
7. เพิ่มพื้นที่ประกอบกิจกรรมให้มากขึ้น	71.0 (259)	29.0 (106)	0.71	ต้องการ
8. ลดพื้นที่บริการ	47.7 (174)	52.3 (191)	0.48	ไม่ต้องการ
9. เน้นการมีประสิทธิภาพของ การใช้พื้นที่	92.6 (338)	7.4 (27)	0.93	ต้องการ
10. มีการใช้พื้นที่ตามลักษณะ ของกิจกรรม	82.5 (301)	17.5 (64)	0.82	ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	73.3 (267)	26.7 (98)	0.73	ต้องการ

ตารางที่ 20 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ
ด้านการออกแบบวางผังพีชพรรณ

การออกแบบวางผังพีชพรรณ	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ค่าเฉลี่ย ระดับ	
1. เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเป็นหลัก	94.5 (345)	5.5 (20)	0.94	ต้องการ
2. เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ต่างถิ่น	20.0 (73)	80.0 (292)	0.20	ไม่ต้องการ
3. เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ตามฤดูกาล	48.8 (178)	51.2 (187)	0.49	ไม่ต้องการ
4. พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีสดใส	40.0 (146)	60.0 (219)	0.40	ไม่ต้องการ
5. พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีส้มไม่ฉูดฉาด	87.1 (318)	12.9 (47)	0.87	ต้องการ
6. พันธุ์ไม้ที่ใช้มีความร่มรื่น	93.2 (340)	6.8 (25)	0.93	ต้องการ
7. พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงเข้ากับสภาพ ธรรมชาติ	94.2 (344)	5.8 (21)	0.94	ต้องการ
8. พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงประยุกต์ (การตัดตกแต่ง)	71.5 (261)	28.5 (104)	0.71	ต้องการ
9. พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เสี่ยงต่อการเกิด อันตราย	95.3 (348)	4.7 (17)	0.95	ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	71.6 (261)	28.4 (104)	0.71	ต้องการ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 7 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 20)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมองโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 79.5 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.7 มีความต้องการในด้าน มีความปลอดภัยของจุดชมวิว มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 90.1 มีความต้องการในด้าน มุมมองในการจัดสวน เน้นความสวยงามตามธรรมชาติ ร้อยละ 86.0 มีความต้องการในด้าน มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) ในบริเวณพื้นที่ ที่มีกิจกรรมร้อยละ 83.8 มีความต้องการ

ในด้าน เพิ่มพื้นที่ในการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) ร้อยละ 81.9 มีความต้องการในด้าน มีการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) สอดคล้องและกลมกลืนกับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ ร้อยละ 76.2 มีความต้องการในด้าน มุมมองในการจัดสวนเน้น ความโดดเด่นแปลกใหม่ให้กับพื้นที่ และที่มีความต้องการในด้าน มีการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) รูปแบบประยุกต์ มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 41.9

ตารางที่ 21 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ ด้าน การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

(n = 365)

การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	ระดับความต้องการ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ		
1. มีการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) ในบริเวณพื้นที่ ที่มีกิจกรรม	86.0 (314)	14.0 (51)	0.86	ต้องการ
2. มีการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) สอดคล้องและกลมกลืนกับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ	81.9 (299)	18.1 (66)	0.82	ต้องการ
3. มีการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) รูปแบบประยุกต์	41.9 (153)	58.1 (212)	0.42	ไม่ต้องการ
4. มีความปลอดภัยของจุดชมวิว	96.7 (353)	3.3 (12)	0.97	ต้องการ
5. เพิ่มพื้นที่ในการใช้พื้นที่ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน)	83.8 (306)	16.2 (59)	0.84	ต้องการ
6. มุมมองในการจัดสวน เน้นความโดดเด่น แปลกใหม่ให้กับพื้นที่	76.2 (278)	23.8 (87)	0.76	ต้องการ
7. มุมมองในการจัดสวน เน้นความสวยงาม ตามธรรมชาติ	90.1 (329)	9.9 (36)	0.90	ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	79.5 (290)	20.5 (75)	0.80	ต้องการ

4. รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม

ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษา 10 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 21)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 67.7 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.0 มีความต้องการในด้าน ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง มีการสอดแทรก เกร็ดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 92.9 มีความต้องการในด้าน รูปลักษณ์ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้น ความเป็น ธรรมชาติ ร้อยละ 92.1 มีความต้องการในด้าน เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง มีความสอดคล้อง และกลมกลืนกับธรรมชาติ ร้อยละ 91.2 มีความต้องการในด้าน รูปลักษณ์ของอาคารและสิ่งก่อสร้าง มีความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น ร้อยละ 89.9 มีความต้องการในด้าน วัสดุที่ใช้ สร้างมาจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ไม้ไผ่ อื่นๆ เพื่อความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ ร้อยละ 89.6 มีความต้องการในด้าน เน้นให้รูปลักษณ์ อาคาร มีความสอดคล้อง และกลมกลืนกับธรรมชาติ ร้อยละ 55.9 มีความต้องการในด้าน วัสดุที่ใช้ สร้างโดย ก่ออิฐ ฉาบปูน หลังคา มุงกระเบื้อง หรือสังกะสี เพื่อ ความแข็งแรง คงทน ร้อยละ 43.8 มีความต้องการในด้าน รูปลักษณ์ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความโดดเด่น ทันสมัย ร้อยละ 14.5 มีความต้องการในด้าน เน้นให้รูปลักษณ์อาคาร เป็นรูปแบบประยุกต์ ทันสมัย และที่มี ความต้องการในด้าน เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง เป็นรูปแบบประยุกต์ ทันสมัย มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 13.4

ตารางที่ 22 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ
ด้านรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม

รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
			ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ		
1. เน้นให้รูปลักษณ์อาคาร มีความ สอดคล้องและกลมกลืนกับธรรมชาติ	89.6 (327)	10.4 (38)	0.90	ต้องการ
2. เน้นให้รูปลักษณ์อาคาร เป็นรูปแบบ ประยุกต์ ทันสมัย	14.5 (53)	85.5 (312)	0.14	ไม่ต้องการ
3. เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง มีความ สอดคล้องและกลมกลืนกันธรรมชาติ	92.1 (336)	7.9 (29)	0.92	ต้องการ
4. เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง เป็น รูปแบบประยุกต์ ทันสมัย	13.4 (49)	86.6 (316)	0.13	ไม่ต้องการ
5. รูปลักษณ์ของอาคารและสิ่งก่อสร้าง มีความเป็น วัฒนธรรมท้องถิ่น	91.2 (333)	8.8 (32)	0.91	ต้องการ
6. วัสดุที่ใช้ สร้างมาจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ไม้ไผ่ อื่นๆ เพื่อความ กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ	89.9 (328)	10.1 (37)	0.90	ต้องการ
7. วัสดุที่ใช้ สร้างโดย ก่ออิฐ ฉาบปูน หลังคามุงกระเบื้อง หรือสังกะสี เพื่อความแข็งแรง คงทน	55.9 (204)	44.1 (161)	0.56	ต้องการ
8. รูปลักษณ์ ของสถานที่พักผ่อนนั่ง ชัม ที่ทึงขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความโดดเด่น ทันสมัย	43.8 (160)	56.2 (205)	0.44	ไม่ต้องการ

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รูปลักษณะสถาปัตยกรรม	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
			ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ		
9. รูปลักษณะ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ซุ้ม ที่ที่นั่งชยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้น ความเป็นธรรมชาติ	92.9 (339)	7.1 (26)	0.93	ต้องการ
10. ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง มีการสอดแทรก เกร็ดความรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	94.0 (343)	6.0 (22)	0.94	ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	67.7 (247)	32.3 (118)	0.68	ต้องการ

5. ระบบสัญจร

ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน ระบบสัญจร ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้า 9 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 22)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านระบบสัญจร โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 80.7 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.3 มีความต้องการในด้านมีความสะดวกในการเข้าถึงที่ อุทยานฯ มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 93.4 มีความต้องการในด้าน ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ จัดเป็นเส้นทางเดินเท้า ร้อยละ 90.7 มีความต้องการในด้าน มีการวางระบบ การสัญจรอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 89.6 มีความต้องการในด้าน มีความสะดวกในการสัญจรในพื้นที่อุทยานฯ ร้อยละ 87.9 มีความต้องการในด้าน ถนนมีรูปลักษณะที่เข้ากับธรรมชาติ ร้อยละ 87.1 มีความต้องการในด้าน มีป้ายสื่อความหมายด้านจราจร ร้อยละ 84.4 มีความต้องการในด้าน วัสดุที่ใช้ก่อสร้างถนน มีความคงทน ร้อยละ 70.7 มีความต้องการด้าน เพิ่มบริเวณพื้นที่จอด และที่มีความต้องการในด้าน ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ มีถนน ที่รถ สามารถเข้าถึงได้ มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 26.8

ตารางที่ 23 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ
ด้านระบบสัญจร

ระบบสัญจร	(n = 365)			
	ระดับความต้องการ		ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ		
1. มีความสะดวกในการเข้าถึง ที่อุทยานฯ	95.3 (348)	4.7 (17)	0.95	ต้องการ
2. มีความสะดวกในการสัญจรใน พื้นที่อุทยานฯ	89.6 (327)	10.4 (38)	0.90	ต้องการ
3. วัสดุที่ใช้ก่อสร้างถนน มีความคงทน	84.4 (308)	15.6 (57)	0.84	ต้องการ
4. ถนนมีรูปลักษณะที่เข้ากับธรรมชาติ	87.9 (321)	12.1 (44)	0.88	ต้องการ
5. เพิ่มบริเวณพื้นที่จอดรถ	70.7 (258)	29.3 (107)	0.71	ต้องการ
6. ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ จัดเป็น เส้นทางเดินเท้า	93.4 (341)	6.6 (24)	0.93	ต้องการ
7. ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ มีถนน ที่รถ สามารถเข้าถึงได้	26.8 (98)	73.2 (267)	0.27	ไม่ต้องการ
8. มีการวางระบบ การสัญจรอย่าง เป็นระบบ	90.7 (331)	9.3 (34)	0.91	ต้องการ
9. มีป้ายสื่อความหมายด้านจราจร	87.1 (318)	12.9 (47)	0.87	ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	80.7 (294)	19.3 (71)	0.81	ต้องการ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่อุทยานฯ ในด้าน การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องที่ทำการศึกษา 24 เรื่อง นักท่องเที่ยวได้ระบุถึงความต้องการในแต่ละเรื่อง (ตารางที่ 23)

พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 65.6 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.1 มีความต้องการในด้าน มีถังขยะที่แยกชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง พลาสติก ขยะมีพิษ ขวด ออกจากกัน มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 94.8 มีความต้องการในด้าน พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ ร้อยละ 94.0 เท่ากัน มีความต้องการในด้าน บ้านพักอยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ เน้นความเงียบสงบ และมีระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ ร้อยละ 91.8 มีความต้องการในด้าน เพิ่มจำนวน ถังขยะ และสถานที่ ทิ้งขยะมากขึ้น ร้อยละ 88.5 มีความต้องการในด้าน สถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่รวมเป็นจุดศูนย์กลางแห่งเดียว ร้อยละ 83.8 มีความต้องการในด้าน เพิ่มจำนวนอุปกรณ์สื่อสารสาธารณะ ร้อยละ 83.6 มีความต้องการ ด้าน เพิ่มจำนวนห้องน้ำ ห้องสุขา มากขึ้น ร้อยละ 82.2 มีความต้องการในด้าน มีจุดรักษาความปลอดภัยทุกพื้นที่กิจกรรม ร้อยละ 80.0 มีความต้องการในด้าน เพิ่มจำนวนจุดการใช้น้ำทั้งอุปโภค และบริโภค ร้อยละ 75.1 มีความต้องการในด้าน เพิ่มพื้นที่สำหรับกางเต็นท์มากขึ้น ร้อยละ 74.8 เท่ากัน มีความต้องการในด้าน เพิ่มจำนวนแสงสว่างในพื้นที่ประกอบกิจกรรม และเพิ่มจำนวนบ้านพักมากขึ้น ร้อยละ 71.2 มีความต้องการในด้าน บ้านพักอยู่ใกล้กับศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว ร้อยละ 68.2 มีความต้องการในด้าน ศูนย์บริการอยู่ใกล้กับแหล่งประกอบกิจกรรม ร้อยละ 63.3 มีความต้องการในด้าน มีจุดบริการน้ำ ทั้งอุปโภคและบริโภคทุกพื้นที่กิจกรรม ร้อยละ 54.8 มีความต้องการในด้าน ศูนย์บริการมีความโดดเด่น ทันสมัย ร้อยละ 46.8 มีความต้องการในด้าน ที่ตั้งของ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม ร้อยละ 38.6 มีความต้องการในด้าน มีไฟฟ้า เข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม ร้อยละ 35.3 มีความต้องการในด้าน มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 23.3 มีความต้องการในด้าน มีอุปกรณ์สื่อสารอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม ร้อยละ 21.1 มีความต้องการในด้าน มีถังขยะแบบถังขยะใบเดียวที่ไม่ต้องมีการแยกชนิดของขยะ โดยรวมขยะ ทุกชนิดไว้ด้วยกัน ร้อยละ 20.3 มีความต้องการในด้าน มีสถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่ใกล้กับทุกพื้นที่กิจกรรม และที่มีความต้องการในด้าน พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 19.5

ตารางที่ 24 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการ
ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. มีอุปกรณ์สื่อสารอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม	23.3 (85)	76.7 (280)	0.23	ไม่ต้องการ
2. เพิ่มจำนวนอุปกรณ์สื่อสารสาธารณะ	83.8 (306)	16.2 (59)	0.84	ต้องการ
3. มีไฟฟ้า เข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม	38.6 (141)	61.4 (224)	0.39	ไม่ต้องการ
4. เพิ่มจำนวนแสงสว่างในพื้นที่ ประกอบกิจกรรม	74.8 (273)	25.2 (92)	0.75	ต้องการ
5. มีจุดบริการน้ำ ทั้งอุปโภคและ บริโภค ทุกพื้นที่กิจกรรม	63.3 (231)	36.7 (134)	0.63	ต้องการ
6. เพิ่มจำนวน จุดการใช้ น้ำ ทั้งอุปโภค และบริโภค	80.0 (292)	20.0 (73)	0.80	ต้องการ
7. ที่ตั้งของ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีอยู่ ทุกพื้นที่กิจกรรม	46.8 (171)	53.2 (194)	0.47	ไม่ต้องการ
8. เพิ่มจำนวนห้องน้ำ ห้องสุขา มากขึ้น	83.6 (305)	16.4 (60)	0.84	ต้องการ
9. ศูนย์บริการมีความโดดเด่น ทันสมัย	54.8 (200)	45.2 (165)	0.55	ต้องการ
10. ศูนย์บริการอยู่ใกล้กับแหล่ง ประกอบกิจกรรม	68.2 (249)	31.8 (116)	0.68	ต้องการ
11. มีสถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้า อยู่ใกล้กับทุกพื้นที่กิจกรรม	20.3 (74)	79.7 (291)	0.20	ไม่ต้องการ
12. สถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่ รวมเป็นจุดศูนย์กลางแห่งเดียว	88.5 (323)	11.5 (42)	0.88	ต้องการ
13. บ้านพักอยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ เน้นความเงียบสงบ	94.0 (343)	6.0 (22)	0.94	ต้องการ
14. บ้านพักอยู่ใกล้กับศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว	71.2 (260)	28.8 (105)	0.71	ต้องการ

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	ระดับความต้องการ		(n = 365)	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ค่าเฉลี่ย ระดับ	
15. เพิ่มจำนวนบ้านพักมากขึ้น	74.8 (273)	25.2 (92)	0.75	ต้องการ
16. พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับ แหล่งธรรมชาติ	94.8 (346)	5.2 (19)	0.95	ต้องการ
17. พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	19.5 (71)	80.5 (294)	0.19	ไม่ต้องการ
18. เพิ่มพื้นที่สำหรับกางเต็นท์มากขึ้น	75.1 (274)	24.9 (91)	0.75	ต้องการ
19. มีจุดรักษาความปลอดภัย ทุกพื้นที่ กิจกรรม	82.2 (300)	17.8 (65)	0.82	ต้องการ
20. มีถังขยะที่แยกชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง พลาสติก ขยะมีพิษ ขวด ออกจากกัน	95.1 (347)	4.9 (18)	0.95	ต้องการ
21. มีถังขยะแบบถังขยะใบเดียว ที่ ไม่ต้องมีการแยกชนิด ของขยะ โดยรวมขยะทุกชนิดไว้ด้วยกัน	21.1 (77)	78.9 (288)	0.21	ไม่ต้องการ
22. เพิ่มจำนวน ถังขยะ และสถานที่ ทิ้งขยะมากขึ้น	91.8 (335)	8.2 (30)	0.92	ต้องการ
23. มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ	94.0 (343)	6.0 (22)	0.94	ต้องการ
24. มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์	35.3 (129)	64.7 (236)	0.35	ไม่ต้องการ
ค่าเฉลี่ยรวม	65.6 (240)	34.4 (126)	0.66	ต้องการ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ข้อที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว ที่แตกต่างกัน อาจส่งผลต่อ ความพึงพอใจ และความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และได้ทำการจำแนกตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตาม ได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ

ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เข้าท่องเที่ยวในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

2. ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจ และความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 365 คน โดยใช้ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 หรือทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาตัวแปรดังกล่าวแล้วสามารถตั้งข้อสมมติฐาน ได้ทั้งหมด 6 ข้อคือ

สมมติฐานที่ 1. เพศ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพีชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัด ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพีชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัด ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3. ระดับการศึกษา ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 4. อาชีพ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 5. รายได้ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพ ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 6. ภูมิลำเนา ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 เพศ ของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขต พื้นที่นันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 1.205 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.229 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 1.451 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.148 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และเมื่อทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.754 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.452 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.98 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.04 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.698 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.485 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.56 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.64 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.847 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.397 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.63 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.84 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -1.386 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.167 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก สรุปรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.76 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.96 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.702 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.483 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และลักษณะการท่องเที่ยวในอุทยานฯทั่วไปโดยไม่จำกัดเรื่องเพศ ประกอบกับปัจจุบันเรื่องเพศในสังคมไทยมีความเท่าเทียมกัน ทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีโอกาสที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ตามสถานที่ต่างๆ ได้อย่างอิสระ และแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยว ได้อย่างเสมอภาค ดังนั้นจึงส่งผลทำให้เพศที่ต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษามาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 25 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม เพศ

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว		ค่า t	Sig.
	จำแนกตามเพศ			
	ชาย (197)	หญิง (168)		
1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นทนทานการ	4.40	4.29	1.205	0.229
2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.82	3.71	1.451	0.148
3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	4.38	4.44	-0.754	0.452
4. รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.98	7.04	-0.698	0.485
5. ระบบการสัญจร	5.56	5.64	-0.847	0.397
6. การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.63	13.84	-1.386	0.167
รวม	38.76	38.96	-0.702	0.483

df = 363 ,p < 0.05

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้นทางการ

ผลการศึกษาความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้นทางการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.36 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.28 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 0.645 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.519 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศกับความ ต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

ผลการศึกษาความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.43 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.46 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.268 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.789 ซึ่งมี ค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

ผลการศึกษาความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.61 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.51 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 1.046 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.296 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

ผลการศึกษาความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.72 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.83 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.935 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.351 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

ผลการศึกษาคำความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.22 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.30 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.925 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.356 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ผลการศึกษาคำความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.63 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.89 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -1.057 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.291 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการศึกษาคำความต้องการจำแนกตาม เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก สรุปรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความต้องการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.98 ขณะที่เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.28 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.558 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.577 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น เพศ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและลักษณะการท่องเที่ยวในอุทยานฯทั่วไปโดยไม่จำกัดเรื่องเพศ ประกอบกับปัจจุบันเรื่องเพศในสังคมไทยมีความเท่าเทียมกัน ทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีโอกาสที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ตามสถานที่ต่างๆ ได้อย่างอิสระ และแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยว ได้อย่างเสมอภาค ดังนั้นจึงส่งผลทำให้เพศที่ต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษามาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 26 ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม เพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยว		ค่า t	Sig.
	จำแนกตามเพศ			
	ชาย (197)	หญิง (168)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นนันทนาการ	7.36	7.28	0.645	0.519
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.43	6.46	-0.268	0.789
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	5.61	5.51	1.046	0.296
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.72	6.83	-0.935	0.351
5 ระบบการสัญจร	7.22	7.30	-0.925	0.356
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15.63	15.89	-1.057	0.291
<u>รวม</u>	48.98	49.28	-0.558	0.577

df = 363 ,p < 0.05

สมมติฐานที่ 2 อายุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาค้นคว้าพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.33, และ 4.42 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.122 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.947 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาค้นคว้าพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.68, 3.87, และ 3.89 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.030 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.109 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34, 4.46, และ 4.58 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.809 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.490 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.93 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.96, 7.08, และ 7.16 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.065 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.364 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.66 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.68, 5.47, และ 5.53 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.754 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.156 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.63 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.89, 13.58, และ 13.74 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.134 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.335 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.69 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.92, 38.79, และ 39.32 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.331 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.803 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพโดยทั่วไปของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีความหลากหลายของธรรมชาติอย่างเป็นระบบนิเวศ ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ส่งผลทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่สัมพันธ์กัน สร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในทุก ช่วงระดับอายุ และเนื่องจากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่อุทยานฯ มีความสลับซับซ้อนน้อยทำให้การเข้าถึงพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ไม่ยากลำบากมากนัก นักท่องเที่ยวในทุกช่วงระดับอายุจึงเข้าสัมผัสกับธรรมชาติได้โดยตรง สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวในทุกช่วงระดับอายุ ที่ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัย ดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพ ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 27 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อายุ

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว				ค่า F	Sig.
	จำแนกตามอายุ					
	16-25 (71)	26-35 (151)	36-50 (124)	>50 ปี (19)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นหนาแน่น	4.31	4.36	4.33	4.42	0.122	0.947
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.75	3.68	3.87	3.89	2.030	0.109
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	4.41	4.34	4.46	4.58	0.809	0.490
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.93	6.96	7.08	7.16	1.065	0.364
5 ระบบการสัญจร	5.66	5.68	5.47	5.53	1.754	0.156
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.63	13.89	13.58	13.74	1.134	0.335
รวม	38.69	38.92	38.79	39.32	0.331	0.803

df = 364 ,p < 0.05

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.22 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.32, 7.40, และ 7.26 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.320 และค่า Sig. เท่ากับ 0.811 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.53 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.33, 6.54, และ 6.42 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.901 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.441 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.51 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.60, 5.57, และ 5.47 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.235 และค่า Sig. เท่ากับ 0.872 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.77 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.76, 6.79, และ 6.74 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 00.021 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.996 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.30 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.24, 7.27, และ 7.21 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.113 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.953 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.70 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.80, 15.74, และ 15.53 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.092 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.964 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.04 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี, 36-50 ปี, และมากกว่า 50 ปี มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.05, 49.32, และ 48.63 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามีค่า F เท่ากับ 0.141 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.936 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุกับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพโดยทั่วไปของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีความหลากหลายของธรรมชาติอย่างเป็นระบบนิเวศ ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ส่งผลทำให้กิจกรรมท่องเที่ยวภายในพื้นที่สัมพันธ์กัน สร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในทุกช่วงระดับอายุ และเนื่องจากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่อุทยานฯ มีความสลับซับซ้อนน้อยทำให้การเข้าถึงพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ไม่ยากลำบากมากนัก นักท่องเที่ยวในทุกช่วงระดับอายุจึงเข้าสัมผัสกับธรรมชาติได้โดยตรง สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวในทุกช่วงระดับอายุ ที่ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัย ดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการต่อสภาพ ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 28 ความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อายุ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยว				ค่า F	Sig.
	จำแนกตามอายุ					
	16-25 (71)	26-35 (151)	36-50 (124)	>50 ปี (19)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นหนาแน่น	7.22	7.32	7.40	7.26	0.320	0.811
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.53	6.33	6.54	6.42	0.901	0.441
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	5.51	5.60	5.57	5.47	0.235	0.872
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.77	6.76	6.79	6.74	0.021	0.996
5 ระบบการสัญจร	7.30	7.24	7.27	7.21	0.113	0.953
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15.70	15.80	15.74	15.53	0.092	0.964
<u>รวม</u>	49.04	49.05	49.32	48.63	0.141	0.936

df = 364 ,p < 0.05

สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษา ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจรการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.35 และ 4.36 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.274 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.761 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.66 และ 3.80 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.638 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.196 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 และ 4.38 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.760 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.468 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.90 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.87 และ 7.08 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.902 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.056 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.42 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.62 และ 5.62 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.979 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.377 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 13.48 และ 13.87 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.822 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.061 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.47 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 38.39 และ 39.10 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.789 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.063 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษา จัดเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งจัดเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบ และจิตสำนึกเพื่อการคงไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีของธรรมชาติ รวมถึงรูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นจึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 29 ความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวน ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวน			ค่า F	Sig.
	จำแนกตามระดับการศึกษา				
	1	2	3		
	(40)	(92)	(233)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้นหนาแน่น	4.25	4.35	4.36	0.274	0.761
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.85	3.66	3.80	1.638	0.196
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	4.55	4.41	4.38	0.760	0.468
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.90	6.87	7.08	2.902	0.056
5 ระบบการสัญจร	5.42	5.62	5.62	0.979	0.377
6 การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.50	13.48	13.87	2.822	0.061
<u>รวม</u>	38.47	38.39	39.10	2.789	0.063

df = 364 ,p < 0.05

- หมายเหตุ 1 ไม่เกินมัธยมศึกษา
 2 อาชีวศึกษา / อนุปริญญา
 3 ปริญญาตรีขึ้นไป

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.27 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 และ 7.36 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.307 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.736 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.62 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.41 และ 6.43 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.532 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.588 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.30 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.53 และ 5.63 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.199 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.112 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.70 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.62 และ 6.84 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.374 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.254 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการ มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.20 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.27 และ 7.27 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.121 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.886 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการ มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.75 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.41 และ 15.88 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.338 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.264 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษา มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความต้องการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.85 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มี การศึกษาอยู่ในระดับ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา, และปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.50 และ 49.41 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.152 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.317 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ระดับการศึกษา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษา จัดเป็นผู้ที่มีการศึกษา อยู่ในระดับดี ซึ่งจัดเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบ และจิตสำนึกเพื่อการคงไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีของธรรมชาติ รวมถึงรูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นจึงส่งผล ทำให้นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยว ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 30 ความต้องการของนักท่องเที่ยวน ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ระดับการศึกษา

(n = 365)

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยว			ค่า F	Sig.
	จำแนกตามระดับการศึกษา				
	1	2	3		
	(40)	(92)	(233)		
<u>ความต้องการ</u>					
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นทนการ	7.27	7.25	7.36	0.307	0.736
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.62	6.41	6.43	0.532	0.588
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	5.30	5.53	5.63	2.199	0.112
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.70	6.62	6.84	1.374	0.254
5 ระบบการสัญจร	7.20	7.27	7.27	0.121	0.886
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15.75	15.41	15.88	1.338	0.264
<u>รวม</u>	48.85	48.50	49.41	1.152	0.317

df = 364 ,p < 0.05

- หมายเหตุ 1 ไม่เกินมัธยมศึกษา
2 อาชีวศึกษา / อนุปริญญา
3 ปริญญาตรีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 4 อาชีพ ของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.32, 4.30, และ 4.30 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.294 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.882 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75, 3.74, 4.00, และ 3.77 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.734 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.569 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45, 4.59, 4.00, และ 4.36 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 3.027 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.018 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความพึงพอใจ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.98 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.89, 7.07, 7.09, และ 7.07 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.043 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.385 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.56 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.56, 5.68, 5.52, และ 5.61 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.341 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.851 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธรรณูปโภคและสาธรรณูปการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.87 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.75, 13.59, 13.70, และ 13.75 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.300 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.878 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.90 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.76, 39.00, 38.61, และ 38.87 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.145 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.965 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อายุ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัยโดยทั่วไป มีสภาพแวดล้อมทางชีวกายภาพ ตามธรรมชาติ ที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสร้างความพึงพอใจ ให้กับนักท่องเที่ยวในทุกระดับอาชีพ ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวอาชีพที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 31 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อาชีพ

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่า F	Sig.
	จำแนกตามอาชีพ						
	1	2	3	4	5		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นทนทานการ	4.46	4.36	4.32	4.30	4.30	0.294	0.882
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.75	3.75	3.74	4.00	3.77	0.734	0.569
3 การออกแบบทัศนียภาพ และมุมมอง	4.27	4.45	4.59	4.00	4.36	3.027*	0.018
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.98	6.89	7.07	7.09	7.07	1.043	0.385
5 ระบบการสัญจร	5.56	5.56	5.68	5.52	5.61	0.341	0.851
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและ สาธารณูปการ	13.87	13.75	13.59	13.70	13.75	0.300	0.878
รวม	38.90	38.76	39.00	38.61	38.87	0.145	0.965

df = 364 ,p < 0.05

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- 1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2 ธุรกิจส่วนตัว
- 3 พนักงานเอกชน
- 4 รับจ้างทั่วไป
- 5 ไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา, เกษียณ, แม่บ้าน,ว่างงาน)

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.27 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.41, 7.28, 7.13, และ 7.34 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.297 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.880 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.37 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.48, 6.48, 6.48, และ 6.41 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.117 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.976 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.54 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.63, 5.63, 5.39, และ 5.50 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test

ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.542 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.705 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.52 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.74, 6.85, 6.78, และ 6.86 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.839 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.501 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.21 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.23, 7.26, 7.13, และ 7.34 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.482 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.749 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.92 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, และไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียณ แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.55, 16.21, 15.65, และ 15.54ตามลำดับ และเมื่อทดสอบ

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 1.290 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.274 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความต้องการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.83 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุระดับอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว, พนักงานเอกชน, รับจ้างทั่วไป, ไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา เกษียน แม่บ้าน ว่างาน) มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.04, 49.72, 48.57, และ 49.00 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.414 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.799 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น อาชีพ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัยโดยทั่วไป มีสภาพแวดล้อมทางชีวกายภาพ ตามธรรมชาติ ที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสร้างความต้องการ ให้กับนักท่องเที่ยวในทุกระดับอาชีพ ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นจึงส่งผลทำให้ นักท่องเที่ยวอาชีพที่แตกต่างกัน มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 32 ความต้องการ ของนักท่องเที่ยง ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม อาชีพ

(n = 365)

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยง					ค่า F	Sig.
	จำแนกตามอาชีพ						
	1	2	3	4	5		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นนันทนาการ	7.27	7.41	7.28	7.13	7.34	0.297	0.880
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.37	6.48	6.48	6.48	6.41	0.117	0.976
3 การออกแบบทัศนียภาพ และมุมมอง	5.54	5.63	5.63	5.39	5.50	0.542	0.705
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.52	6.74	6.85	6.78	6.86	0.839	0.501
5 ระบบการสัญจร	7.21	7.23	7.26	7.13	7.34	0.482	0.749
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและ สาธารณูปการ	15.92	15.55	16.21	15.65	15.54	1.290	0.274
รวม	48.83	49.04	49.72	48.56	49.00	0.414	0.799

df = 364 , $p \leq 0.05$

- หมายเหตุ**
- 1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
  - 2 ธุรกิจส่วนตัว
  - 3 พนักงานเอกชน
  - 4 รับจ้างทั่วไป
  - 5 ไม่มีอาชีพ (นักเรียน นักศึกษา,เกษียณ,แม่บ้าน,ว่างงาน)

สมมติฐานที่ 5 รายได้ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่องที่ทำการศึกษา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความพึงพอใจ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และ 4.41 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.236 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.790 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และ 3.65 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.979 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.377 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และ 4.33 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้

F-test ปรากฏว่ามี ค่าF เท่ากับ 0.368 และ ค่าSig. เท่ากับ 0.693 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.96 เมื่อ เปรียบเทียบ กับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.06 และ 6.84 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่าF เท่ากับ 1.996 และ ค่าSig. เท่ากับ 0.137 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.61 เมื่อ เปรียบเทียบ กับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.59 และ 5.59 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่าF เท่ากับ 0.013 และ ค่าSig. เท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.78 เมื่อ เปรียบเทียบ กับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.70 และ 13.72 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่าF เท่ากับ 0.093 และ ค่าSig. เท่ากับ 0.911 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านรายได้ จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้แบ่งช่วงของรายได้ออกเป็น 3 ระดับ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.96 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000, และมากกว่า 15,000 มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.88 และ 38.55 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.413 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.662 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ในด้านนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมี ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพโดยทั่วไปของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย มีสภาพแวดล้อมทางชีวกายภาพตามธรรมชาติ ที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่ท่องเที่ยว อาทิ น้ำตกตาดเดือน น้ำตกตาดดาว น้ำตกห้วยทรายขาว และถ้ำธาราวสันต์ เป็นต้น ซึ่งสามารถสร้างความประทับใจ และความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ในทุกระดับรายได้ ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวรายได้ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม รายได้

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว			ค่า F	Sig.
	จำแนกตามรายได้				
	1	2	3		
	(97)	(217)	(51)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นันทนาการ	4.36	4.32	4.41	0.236	0.790
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.79	3.79	3.65	0.979	0.377
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	4.45	4.40	4.33	0.368	0.693
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.96	7.06	6.84	1.996	0.137
5 ระบบการสัญจร	5.61	5.59	5.59	0.013	0.987
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.78	13.70	13.72	0.093	0.911
รวม	38.96	38.88	38.55	0.413	0.662

df = 364 ,p < 0.05

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- 1 ไม่เกิน 7,500 บาท
- 2 7,501-15,000 บาท
- 3 มากกว่า 15,000 บาท

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.40 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.30 และ 7.27 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.249 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.780 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.59 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.46 และ 6.12 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 2.786* และค่า Sig. เท่ากับ 0.063 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.62 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.52 และ 5.65 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.553 และ ค่า Sig.

เท่ากับ 0.576 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.80 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.89 และ 6.22 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 7.439** และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านระบบการสัญจร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.31 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 และ 7.22 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 0.265 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.768 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.72 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.95 และ 14.92 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 4.169* และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับ ความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้อยู่ในช่วง ไม่เกิน 7,500 บาท มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.44 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงอื่น คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 และสูงกว่า 15,000 มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.38 และ 47.39 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ปรากฏว่ามี ค่า F เท่ากับ 3.561* และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.029 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น รายได้ กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่กำหนดไว้

ส่วนด้านนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รายได้ เป็นตัวช่วยกำหนดค่านิยม แนวคิด ความรู้สึก และรสนิยมของนักท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อความต้องการในด้านต่างๆที่แตกต่างกัน ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือในนักท่องเที่ยวที่มีรายได้อยู่ในระดับไม่สูงมากนัก อาจจะรู้สึกเฉยๆกับสภาพโดยทั่วไป ส่วนในนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อาจจะมีความรู้สึกและรสนิยมที่แตกต่างออกไป อาจเนื่องมาจากทักษะและประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เคยประสบมาก่อน ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่ต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม รายได้

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยว			ค่า F	Sig.
	จำแนกตามรายได้				
	1 (97)	2 (217)	3 (51)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นันทนาการ	7.40	7.30	7.27	0.249	0.780
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.59	6.46	6.12	2.786*	0.063
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	5.62	5.52	5.65	0.553	0.576
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.80	6.89	6.22	7.439**	0.001
5 ระบบการสัญจร	7.31	7.25	7.22	0.265	0.768
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15.72	15.95	14.92	4.169*	0.016
รวม	49.44	49.38	47.39	3.561*	0.029

df = 364 ,p < 0.05

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- 1 ไม่เกิน 7,500 บาท
- 2 7,501-15,000 บาท
- 3 มากกว่า 15,000 บาท

สมมติฐานที่ 6 ภูมิฐานะ ของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ การออกแบบวางผังพืชพรรณ การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง รูปแบบสถาปัตยกรรม ระบบการสัญจร การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ภายในพื้นที่อุทยานฯ ที่ต่างกัน

ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.689 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.491 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิฐานะ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.597 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.551 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิฐานะ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -1.707 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.089 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิฐานะ กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มี ภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยเฉลี่ยเท่ากับ 7.03 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มี ภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.92 และเมื่อทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 1.072 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.285 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านระบบการสัญจร โดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.58 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.67 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.896 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.371 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาความพึงพอใจ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.64 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.06 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -2.276* และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.023 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านภูมิลำเนา จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความพึงพอใจ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.70 เมื่อเปรียบเทียบกับ นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.42 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏ

ว่ามี ค่า t เท่ากับ -2.137^* และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.033 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับ ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ในด้านนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันมี ความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพและลักษณะของพื้นที่ ทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีลักษณะทางธรรมชาติที่ต่างกัน กล่าวคือ มีภูเขา น้ำตก ถ้ำ ลำธาร และป่าธรรมชาติ ในลักษณะที่แตกต่างกันตามสภาพของพื้นที่ของแต่ละภูมิภาค รวมถึงชนิดของความหลากหลายทางชีวภาพที่ต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในแต่ละภูมิภาคจึงมีโอกาสที่จะเคยเข้าไป ท่องเที่ยวหรือสัมผัสธรรมชาติที่มีลักษณะแตกต่างกันมาบ้างแล้ว ก่อให้เกิดเป็น ความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา ต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และ สิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 35 ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ภูมิลำเนา

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว		ค่า t	Sig.
	จำแนกตามภูมิลำเนา			
	ภาคเหนือ (286)	ภาคอื่นๆ (79)		
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นันทนาการ	4.33	4.40	-0.689	0.491
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	3.76	3.81	-0.597	0.551
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	4.37	4.54	-1.707	0.089
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	7.03	6.92	1.072	0.285
5 ระบบการสัญจร	5.58	5.67	-0.896	0.371
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.64	14.06	-2.276*	0.023
<u>รวม</u>	38.70	39.42	-2.137*	0.033

df = 364 ,p < 0.05

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทั้ง 6 เรื่อง ที่ทำการศึกษา (ตารางที่ 24)

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ มีความต้องการ ด้านการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.35 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 0.578 แลค่า Sig. เท่ากับ 0.564 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขต ภาคเหนือ มีความต้องการ ด้านการออกแบบวางผังพืชพรรณ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.41 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 6.59 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -1.280 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.202 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. รูปแบบสถาปัตยกรรม

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ มีความต้องการ ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.75 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 6.85 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -0.661 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.509 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิลำเนา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ระบบการสัญจร

การศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ มีความต้องการ ด้านระบบการสัญจร โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.27 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวม

เฉลี่ยเท่ากับ 7.21 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ 0.548 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.584 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิล้านนา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ส่วนการศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ มีความต้องการ ด้านการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.57 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -2.872* และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.004 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิล้านนา กับความต้องการมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการศึกษาความต้องการพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคเหนือ มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมในทุกด้านเกี่ยวกับความต้องการ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.91 เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตภาคอื่นๆ มีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 49.89 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ปรากฏว่ามี ค่า t เท่ากับ -1.533 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.126 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้น ภูมิล้านนา กับความต้องการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความต้องการต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในพื้นที่ที่มีความประทับใจกับสภาพและลักษณะของพื้นที่ ทั้งลักษณะทางธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงวัฒนธรรมและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่แตกต่างกับภูมิภาคอื่น จึงไม่ส่งผลต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นจึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา ต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 36 ความต้องการของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก
อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม ภูมิลำเนา

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยว		ค่า t	Sig.
	จำแนกตามภูมิลำเนา			
	ภาคเหนือ (286)	ภาคอื่นๆ (79)		
ความต้องการ				
1 การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยใน เขตพื้นที่นั้นนันทนาการ	7.35	7.25	0.578	0.564
2 การออกแบบวางผังพืชพรรณ	6.41	6.59	-1.280	0.202
3 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง	5.57	5.57	-0.027	0.979
4 รูปแบบสถาปัตยกรรม	6.75	6.85	-0.661	0.509
5 ระบบการสัญจร	7.27	7.21	0.548	0.584
6 การออกแบบและจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15.57	16.40	-2.872*	0.004
รวม	48.91	49.89	-1.533	0.126

df = 364 ,p < 0.05

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 37 สรุปผลการทดลองสมมติฐาน ความแตกต่างระหว่างลักษณะภูมิหลังของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจ และความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตัวแปร	ค่า t / ค่า F	Sig.	การทดสอบสมมติฐาน
เพศ			
ความพึงพอใจ	0.702	0.483	ไม่สอดคล้อง
ความต้องการ	0.558	0.577	ไม่สอดคล้อง
อายุ			
ความพึงพอใจ	0.331	0.803	ไม่สอดคล้อง
ความต้องการ	0.141	0.936	ไม่สอดคล้อง
ระดับการศึกษา			
ความพึงพอใจ	2.789	0.063	ไม่สอดคล้อง
ความต้องการ	1.152	0.317	ไม่สอดคล้อง
อาชีพ			
ความพึงพอใจ	0.257	0.905	ไม่สอดคล้อง
ความต้องการ	0.444	0.777	ไม่สอดคล้อง
รายได้			
ความพึงพอใจ	0.413	0.662	ไม่สอดคล้อง
ความต้องการ	3.561*	0.029	สอดคล้อง
ภูมิลำเนา			
ความพึงพอใจ	-2.137*	0.033	สอดคล้อง
ความต้องการ	-1.533	0.126	ไม่สอดคล้อง

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ที่เข้าไปพักผ่อนใน อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

จากการวิจัย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นตัวอย่างทั้ง 365 คน พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็น เพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมากที่สุด 68 ปี และน้อยที่ 17 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ในช่วง 7,501-15,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคเหนือ มาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มน้อยกว่า 5 คน เป็นระยะเวลา 1 วัน โดยรถยนต์ส่วนตัว และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ตั้งใจมาทำกิจกรรมที่ชม น้ำตก, ชมถ้ำ, พักผ่อนปิคนิค, ตั้งแคมป์พักผ่อน (กางเต็นท์), ตั้งแคมป์พักผ่อน (บ้านพัก), ศึกษาธรรมชาติ, เดินป่า, ถ่ายรูปบันทึกภาพ, ดูนก และ อื่นๆ อาทิ ทักษะศึกษา สำรวจพื้นที่ ฝึกอบรม ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในเรื่อง การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ, การออกแบบวางผังพืชพรรณ, การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง, รูปแบบสถาปัตยกรรม, ระบบการสัญจร, การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ ทั้ง 5 เรื่อง จากทั้งหมด 5 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ ในด้าน ความสอดคล้องและกลมกลืนของการแบ่งเขตพื้นที่กับสภาพตามธรรมชาติ, ความสะดวกในการเชื่อมต่อของกิจกรรมต่างๆ, การใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ, ความเหมาะสมในการแบ่งเขตพื้นที่ในกิจกรรมต่างๆ, ความปลอดภัยในบริเวณต่างๆ ของพื้นที่ ตามลำดับ

2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบวางผังพืชพรรณ อยู่ 4 เรื่อง จากทั้งหมด 5 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้ที่ใช้, ความปลอดภัยจากพันธุ์ไม้ที่ใช้, ลักษณะและรูปทรงของพันธุ์ไม้, การเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้, สีต้นของพันธุ์ไม้ที่ใช้ ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลยังรู้สึก ไม่พึงพอใจ อยู่ 1 เรื่อง คือ ในด้าน สีต้นของพันธุ์ไม้ที่ใช้

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง ทั้ง 5 เรื่อง จากทั้งหมด 5 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน ทัศนียภาพในภาพรวม (เฉพาะพื้นที่นั้นๆ), ความสอดคล้องและกลมกลืนของสิ่งทีจัดเพิ่มเติมเข้าไป กับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ, ความสวยงามของทัศนียภาพที่จัดเพิ่มเติมจากเดิม (จัดสวน), มุมมองในการชมทัศนียภาพ ในแต่ละจุด, ความสะดวกและปลอดภัยของจุดชมวิวดำเนินตามลำดับ

4. รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม ทั้ง 9 เรื่อง จากทั้งหมด 9 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน การใช้สี ของอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวม, รูปแบบของป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง, ขนาดของอาคารและสิ่งก่อสร้าง, ความสอดคล้องและกลมกลืนของรูปแบบสิ่งก่อสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพตามธรรมชาติ, การออกแบบที่เอื้อต่อ ประโยชน์การใช้สอยของสิ่งอำนวยความสะดวก, รูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆเช่น ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์, รูปแบบของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน, รูปแบบอาคารและสิ่งก่อสร้าง สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น, ความสอดคล้องและกลมกลืนของรูปแบบอาคารกับสภาพตามธรรมชาติ ตามลำดับ

5. ระบบสัญญาณ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อ ระบบสัญญาณ ทั้ง 7 เรื่อง จากทั้งหมด 7 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน ชนิดและความคงทนของถนน, ความสะดวกในการสัญจรภายในอุทยานฯ, ความปลอดภัยในการสัญจร, ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่อุทยานฯ, ความสอดคล้องและความกลมกลืนของถนน กับสภาพตามธรรมชาติ, ความสะดวกของเส้นทางศึกษาธรรมชาติ, ความสะดวกของสถานที่จอดรถ ตามลำดับ

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ต่อการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ อยู่ 16 เรื่อง จากทั้งหมด 17 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน ความสะดวกด้านไฟฟ้า แสงสว่าง, ความเพียงพอของแสงสว่าง, ความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา, ความสะดวกของสถานที่พักผ่อน บ้านพัก, ความสะดวกของสถานที่รับประทานอาหาร และร้านค้า, ความสะดวกของห้องน้ำ ห้องสุขา, ความสะดวกของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, ระบบการบำบัดน้ำเสีย, ความสะดวกด้านการใช้ น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค), ความสะดวกของสถานที่กางเต็นท์, ความเพียงพอของสถานที่ตั้งขยะและถังขยะ, ระบบการกำจัดขยะ, ความเพียงพอของปริมาณและจุดการใช้ น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค), ความสะดวกของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน, ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน, ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสารสาธารณะ ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลยังรู้สึกไม่พึงพอใจ อยู่ 1 เรื่อง คือ ในด้านความสะดวก ด้านการติดต่อสื่อสาร

ตอนที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ, การออกแบบวางผังพืชพรรณ, การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง, รูปแบบสถาปัตยกรรม, ระบบการสัญจร, การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการต่อการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ อยู่ 8 เรื่อง จากทั้งหมด 10 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน เน้นการมีประสิทธิภาพของการใช้พื้นที่, มีการแบ่งเขตพื้นที่การใช้สอย และกิจกรรมโดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก, มีการแบ่งเขตพื้นที่ตามประโยชน์การใช้สอยให้สัมพันธ์กับธรรมชาติ, กิจกรรมที่สัมพันธ์กันควรอยู่ใกล้กัน, มีการใช้พื้นที่ตามลักษณะของกิจกรรม, มีการแบ่งเขตพื้นที่ของกิจกรรมให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่อง, มีการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยตามชนิดของกิจกรรม, เพิ่มพื้นที่ประกอบกิจกรรมให้มากขึ้น ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังรู้สึกไม่ต้องการ อยู่ 2 เรื่อง คือ ในด้าน กระจายกิจกรรมออกจากกัน, ลดพื้นที่บริการ ตามลำดับ

2. การออกแบบวางผังพีชพรรณ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการ ต่อการออกแบบวางผังพีชพรรณ อยู่ 6 เรื่อง จากทั้งหมด 9 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย, เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเป็นหลัก, พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงเข้ากับสภาพธรรมชาติ, พันธุ์ไม้ที่ใช้มีความร่มรื่น, พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีสันทัน ไม่ฉูดฉาด, พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงประยุกต์ (การตัดตกแต่ง) ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยว ยังรู้สึก ไม่ต้องการ อยู่ 3 เรื่อง คือ ในด้าน เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ต่างถิ่น, พันธุ์ไม้ที่ใช้มีสีสันทันสดใส, เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ตามฤดูกาลตามลำดับ

3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการ ต่อการออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง อยู่ 6 เรื่อง จากทั้งหมด 7 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน มีความปลอดภัยของจุดชมวิว, มุมมองในการจัดสวน เน้นความสวยงามตามธรรมชาติ, มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) ในบริเวณพื้นที่ ที่มีกิจกรรม, เพิ่มพื้นที่ในการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน), มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) สอดคล้องและกลมกลืนกับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ, มุมมองในการจัดสวน เน้นความโดดเด่นแปลกใหม่ให้กับพื้นที่ ตามลำดับ แต่อย่างไร ก็ตามนักท่องเที่ยว ยังรู้สึก ไม่ต้องการ อยู่ 1 เรื่อง คือ ในด้าน มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) รูปแบบประยุกต์

4. รูปลักษณ์สถาปัตยกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการ ต่อรูปลักษณ์สถาปัตยกรรม อยู่ 7 เรื่อง จากทั้งหมด 10 เรื่อง ที่ทำการศึกษาคือ ในด้าน ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง มีการสอดแทรก เกร็ดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, รูปลักษณ์ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความเป็นธรรมชาติ, เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้างมีความสอดคล้องและกลมกลืนกันธรรมชาติ, รูปลักษณ์ของอาคารและสิ่งก่อสร้าง มีความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น, วัสดุที่ใช้สร้างมาจากวัสดุ ธรรมชาติ เช่น ไม้ ไม้ไผ่ อื่นๆ เพื่อความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ, เน้นให้รูปลักษณ์อาคารมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับธรรมชาติ, วัสดุที่ใช้ สร้างโดย ก่ออิฐ ฉาบปูน หลังคามุงกระเบื้อง หรือสังกะสี เพื่อความแข็งแรง คงทน ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยว ยังรู้สึก ไม่ต้องการ อยู่ 3 เรื่อง คือ ในด้าน เน้นให้รูปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง เป็นรูปแบบประยุกต์ ทันสมัย, เน้นให้รูปลักษณ์อาคารเป็นรูปแบบประยุกต์ ทันสมัย, รูปลักษณ์ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความโดดเด่น ทันสมัย ตามลำดับ

5. ระบบสัญจร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการ ต่อระบบสัญจร อยู่ 8 เรื่อง จากทั้งหมด 9 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ ในด้าน มีความสะดวกในการเข้าถึงที่อุทยาน, ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ จัดเป็นเส้นทางเดินเท้า, มีการวางระบบ การสัญจรอย่างเป็นระบบ, มีความสะดวกในการสัญจรในพื้นที่อุทยานฯ, ถนนมีรูปลักษณะที่เข้ากับธรรมชาติ, มีป้ายสื่อความหมายด้านจราจร, วัสดุที่ใช้ก่อสร้างถนนมีความคงทน, เพิ่มบริเวณพื้นที่จอดรถ ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยว ยังรู้สึก ไม่ต้องการ อยู่ 1 เรื่อง คือ ในด้าน ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ มีถนน ที่รถสามารถเข้าถึงได้

6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการ ต่อการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค อยู่ 17 เรื่อง จากทั้งหมด 24 เรื่อง ที่ทำการศึกษา คือ ในด้าน มีถังขยะที่แยกชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง พลาสติก ขยะมีพิษ ขวด ออกจากกัน, พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ, บ้านพักอยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ เน้นความเงียบสงบ, มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ, เพิ่มจำนวน ถังขยะ และสถานที่ทิ้งขยะมากขึ้น, สถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่รวมเป็นจุดศูนย์กลางแห่งเดียว, เพิ่มจำนวน อุปกรณ์สื่อสารสาธารณะ, เพิ่มจำนวนห้องน้ำ ห้องสุขา มากขึ้น, มีจุดรักษาความปลอดภัย ทุกพื้นที่กิจกรรม, เพิ่มจำนวนจุดการใช้ น้ำ ทั้งอุปโภค และบริโภค, เพิ่มพื้นที่สำหรับกางเต็นท์มากขึ้น, เพิ่มจำนวนแสงสว่างในพื้นที่ประกอบกิจกรรม, เพิ่มจำนวนบ้านพักมากขึ้น, บ้านพักอยู่ใกล้กับศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว, ศูนย์บริการอยู่ใกล้กับแหล่งประกอบกิจกรรม, มีจุดบริการน้ำ ทั้งอุปโภคและบริโภคทุกพื้นที่กิจกรรม, ศูนย์บริการมีความโดดเด่น ทันสมัย ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยว ยังรู้สึก ไม่ต้องการ อยู่ 7 เรื่อง คือ ในด้าน พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, มีสถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่ใกล้กับทุกพื้นที่กิจกรรม, มีถังขยะแบบถังขยะใบเดียว ที่ไม่ต้องมีการแยกชนิดของขยะ โดยรวมขยะทุกชนิดไว้ด้วยกัน, มีอุปกรณ์สื่อสารอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม, มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์, มีไฟฟ้า เข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม, ที่ตั้งของ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของนักท่องเที่ยว กับ ความพึงพอใจ และความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

1. เพศ นักท่องเที่ยวที่มีเพศ ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อายุ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความพึงพอใจและความ ต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. อาชีพ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพ ภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. รายได้ นักท่องเที่ยวที่รายได้ ต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนรายได้ นักท่องเที่ยวที่รายได้อยู่ในช่วง 7,501-15,000 บาท มีความต้องการ ต่อ สภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ ต่ำกว่า 2,500 บาท ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ภูมิลำเนา นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคเหนือ มีความพึงพอใจ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนภูมิลำเนา นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา ต่างกัน มีความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติ ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย อันเป็นประโยชน์ คือสามารถนำข้อมูล ความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยว มาใช้ในการตัดสินใจของ ผู้บริหาร เพื่อการวางแผนนโยบาย และวางแนวทางการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับ การตกแต่งภูมิทัศน์ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนองต่อความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

จากการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจและความต้องการ ต่อสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติ ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่ทำการศึกษาใน 6 ด้านคือ การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ, การออกแบบวางผังพืชพรรณ, การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง, รูปแบบสถาปัตยกรรม, ระบบการสัญจร และการออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ที่น้อยกว่าร้อยละ 50 (คือส่วนที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ และไม่ต้องการ) มีดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจ น้อยกว่าร้อยละ 50 (ไม่พึงพอใจ)

1.1 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่พึงพอใจในด้านสีต้นของพันธุ์ไม้ที่ใช้

ข้อเสนอแนะ ควรจะเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่ใช้ในการประดับตกแต่ง เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหรือ พันธุ์ไม้ไทยที่มีดอก ใบ และส่วนอื่นๆ สวยงามเพื่อเพิ่มความหลากหลาย อีกทั้งยังสร้างความร่มรื่นอีกทางหนึ่ง กล่าวคือ ในพันธุ์ไม้บางชนิดให้ดอกสวยงาม ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีใบเป็นสีเขียว ซึ่งสร้างความร่มรื่นไปพร้อมๆกัน อาทิ ตะแบก เสลา อินทนิล นนทรี

1.2 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่พึงพอใจในด้านความสะดวก ด้านการติดต่อสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากภายในพื้นที่ประสบปัญหาไม่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ทางอุทยานแห่งชาติ ศรีสังขนาลัยอาจหาผู้ทางในการหาสิ่งอื่นทดแทน เช่น เพิ่มตำแหน่งในการติดตั้งโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร แต่ทั้งนี้ตำแหน่งที่ตั้งโทรศัพท์จะต้องไม่ทำลายสภาพความเป็นธรรมชาติเดิมตามธรรมชาติ

2. นักท่องเที่ยวที่มีความต้องการ น้อยกว่าร้อยละ 50 (ไม่ต้องการ)

2.1 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านกระจายกิจกรรมออกจากกัน

ข้อเสนอแนะ กิจกรรมที่จัดให้กับนักท่องเที่ยว ภายในพื้นที่ควรมีความสัมพันธ์กัน มี เส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน กิจกรรมควรอยู่กันเป็นกลุ่ม ไม่กระจัดกระจายเพื่อเป็นการง่ายต่อการท่องเที่ยว และเป็น การควบคุมระยะเวลาในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

2.2 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านลดพื้นที่บริการ

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากพื้นที่บริการภายในพื้นที่มีการรองรับกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องปรับลดพื้นที่บริการ อาจจะมีการเพิ่มพื้นที่บริการอื่นเพิ่มเติมเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว อาทิ จุดบริการและรักษาความปลอดภัยในบริเวณที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น บริเวณน้ำตก ถ้ำ เส้นทางการศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น

2.3 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ต่างถิ่น

ข้อเสนอแนะ ควรจะเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่ใช้ในการประดับตกแต่ง เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่น เพื่อเป็นการรักษาระบบนิเวศทางธรรมชาติเดิมของพื้นที่ ซึ่งเป็นไปตามหลักการการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

2.4 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านพันธุ์ไม้ที่มีสีสังสดใส

ข้อเสนอแนะ ควรจะเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่ใช้ในการประดับตกแต่ง ที่มีสีสังสดใส ปลอดภัย เพราะจะทำให้ นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกที่ขัดกับความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ และจะทำให้สภาพความรื่นรมย์ ภายในพื้นที่ลดลง

2.5 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ตามฤดูกาล

ข้อเสนอแนะ ควรจะเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่มีความคงทนถาวรและไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ซึ่งเป็นการทำให้สภาพตามธรรมชาติเดิมถูกรบกวนและเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

2.6 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านมีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) รูปแบบประยุกต์

ข้อเสนอแนะ ในการประดับตกแต่งพื้นที่ ควรเน้นการเลียนแบบธรรมชาติเดิมเป็นหลักเพื่อความกลมกลืนของสภาพพื้นที่ และทำให้นักท่องเที่ยวไม่เกิดความรู้สึกขัด ต่อสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่

2.7 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านเน้นให้รูปลักษณะสิ่งก่อสร้างเป็นรูปแบบประยุกต์ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ รูปลักษณะสิ่งก่อสร้างควรที่จะเป็นรูปแบบที่เลียนแบบธรรมชาติเพื่อเป็นการสร้างความกลมกลืนระหว่างสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นใหม่กับสภาพตามธรรมชาติเดิมของพื้นที่

2.8 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านเน้นให้รูปลักษณะอาคาร เป็นรูปแบบประยุกต์ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ รูปลักษณะอาคารควรที่จะเป็นรูปแบบที่เลียนแบบธรรมชาติเพื่อเป็นการสร้างความกลมกลืนระหว่างอาคารใหม่กับสภาพตามธรรมชาติเดิมของพื้นที่

2.9 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านรูปลักษณะของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชู่ม ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความโดดเด่นทันสมัย

ข้อเสนอแนะ ลักษณะและ รูปลักษณะของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชู่ม ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทางควรเป็นในรูปแบบที่เลียนแบบธรรมชาติ ไม่ควรเน้นความโดดเด่น ทันสมัยเพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ขัดกับความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ และจะทำให้สภาพความรื่นรมย์ภายในพื้นที่ลดลง

2.10 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติมีถนนที่รถสามารถเข้าถึงได้

ข้อเสนอแนะ ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติควรที่จะจัดเป็นเพียงเส้นทางเดินเท้าเพื่อเป็นการที่จะได้ศึกษา ธรรมชาติอย่างแท้จริง และหากมีถนนที่รถสามารถเข้าถึงได้ ก็จะทำให้สภาพทางธรรมชาติถูกทำลาย อาจส่งผลต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเดิมของพื้นที่

2.11 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านพื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ ควรจัดพื้นที่สำหรับกางเต็นท์ให้อยู่ห่างจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และอยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติเพราะนักท่องเที่ยวมีความต้องการที่อยากจะสัมผัสกับสภาพธรรมชาติอย่างใกล้ชิดและเป็นส่วนตัวจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยด้วย

2.12 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านมีสถานที่รับประทานอาหาร ร้านค้าอยู่ใกล้กับทุกพื้นที่กิจกรรม

ข้อเสนอแนะ สถานที่รับประทานอาหารร้านค้าควรรวมเป็นจุดศูนย์กลางไม่ควรให้มีการกระจายกระจายของสถานที่รับประทานอาหารร้านค้าเพราะจะทำให้ยากต่อการควบคุมดูแลและจะเป็นการทำให้สภาพตามธรรมชาติเดิม

2.13 นักท่องเที่ยวที่มีความไม่ต้องการในด้านมีถังขยะแบบถังขยะใบเดียวที่ไม่ต้องการแยกชนิดของขยะ โดยรวมขยะทุกชนิดไว้ด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ ควรมีถังขยะที่แยกชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง พลาสติก ขยะมีพิษ ขวด ออกจากกัน เพื่อเป็นการง่ายต่อการกำจัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่

2.14 นักท่องเที่ยวมีความไม่ต้องการในด้านมีอุปกรณ์สื่อสารอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม
ข้อเสนอแนะ ควรจัดอุปกรณ์สื่อสารเฉพาะจุดที่จำเป็นเท่านั้นไม่ควรจัดให้มีทุก
 พื้นที่กิจกรรมเพราะจะทำให้ สภาพความเป็นธรรมชาติลดน้อยลง

2.15 นักท่องเที่ยวมีความไม่ต้องการในด้านมีระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์
ข้อเสนอแนะ ระบบการบำบัดน้ำเสียควรจะเป็นแบบธรรมชาติจึงจะเหมาะสมกับ
 สภาพตามธรรมชาติมากกว่าและพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีขนาดพื้นที่และ
 กิจกรรมที่ไม่ใหญ่มากนัก ที่จะนำระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์มาใช้ และระบบดังกล่าวมี
 ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

2.16 นักท่องเที่ยวมีความไม่ต้องการในด้านมีไฟฟ้า เข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม
ข้อเสนอแนะ ไม่ควรนำไฟฟ้าเข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม ควรจัดเฉพาะบริเวณที่มี
 ความจำเป็นต้องใช้เท่านั้น เพราะถ้านำไฟฟ้าเข้าถึงในทุกพื้นที่กิจกรรมอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของ
 ทั้งสังคมพืช และสังคมสัตว์ได้ ทำให้สภาพความเป็นธรรมชาติลดลง

2.17 นักท่องเที่ยวมีความไม่ต้องการในด้านที่ตั้งของ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีอยู่ทุกพื้นที่
 กิจกรรม
ข้อเสนอแนะ ห้องน้ำ ห้องสุขาควรจัดเป็นจุดเฉพาะที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว
 ตามตำแหน่งต่างๆได้ แต่ไม่ควรให้มีการกระจายให้ทั่วทั้งพื้นที่ เพราะการก่อสร้างห้องน้ำ ห้องสุขา
 อาจเกิดการบดบังทัศนียภาพที่สวยงาม และการมีห้องน้ำ ห้องสุขาเป็นจำนวนมากจะเป็นการยาก
 ต่อการควบคุม ดูแลรักษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการศึกษาในลักษณะ
 เดียวกัน ดังนี้

1. ผลกระทบของการปรับสภาพภูมิทัศน์และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ต่อคุณ
 สมบัติทางกายภาพ และสังคมพืช

เนื่องจากการปรับสภาพภูมิทัศน์และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติม โครงสร้างทั้งกายภาพและชีวภาพ ภายในพื้นที่โครงการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณสมบัติทางกายภาพและสังคมพืชจึงควรศึกษาในเรื่องผลกระทบของการปรับสภาพภูมิทัศน์และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ต่อคุณสมบัติทางกายภาพ และสังคมพืช

2. ชนิดของพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมต่อการจัดภูมิทัศน์ในพื้นที่อุทยานฯ

ในการจัดภูมิทัศน์โดยทั่วไปจะมีการใช้พันธุ์ไม้นานาชนิดอย่างมากและปัจจุบันมีการจัดภูมิทัศน์ ภายในพื้นที่อุทยานฯกันอย่างกว้างขวางแต่พบว่ามีการใช้พันธุ์ไม้ไม่ถูกชนิดและประเภท ส่งผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพและคุณสมบัติทางกายภาพภายในพื้นที่อุทยานฯ จึงควรศึกษาถึงชนิดของพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมต่อการจัดภูมิทัศน์ในพื้นที่อุทยานฯ

3. รูปลักษณ์ของสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับพื้นที่อุทยานฯ

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นการพัฒนาในสิ่งที่เอื้อต่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว หรือบริเวณพื้นที่และโครงสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ถูกจัดสร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมของผู้มาเยือนตลอดจน สรรพสิ่ง ที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปได้ด้วย ความสะดวก สบาย และปลอดภัย ซึ่งที่ความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาถึงรูปลักษณ์ของสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับพื้นที่อุทยานฯ

4. ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมที่จัดในพื้นที่อุทยานฯ

กิจกรรมภายในพื้นที่อุทยานฯมีอยู่มาก แต่กิจกรรมที่เป็นที่ต้องการ และเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ควรจะเป็นอย่างไร จึงควรศึกษาในเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมที่จัดในพื้นที่อุทยานฯ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กองอุทยานแห่งชาติ. 2546. แผนการเบื้องต้นอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย.

กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2543. รายงานประจำปี 2543. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,

กรุงเทพฯ.

ณเรศ เรืองเดช. 2536. ความพึงพอใจในงานของเจ้าพนักงานการเกษตรประจำตำบล

ในเขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

นิคม จารุมณี. 2536. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. ตำราเอกสารวิชาการ

ฉบับที่ 53. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ. กรมการฝึกหัดครู, กรุงเทพฯ.

นำชัย ทนุผล. 2529. การตอบสนองของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่.

สถาบันการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2528. การสร้างแบบวัดเจตคติ. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 2.

(เมษายน 2528), กรุงเทพฯ.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. การวางแผนการพัฒนาก่อตั้งแบบยั่งยืน. คณะมนุษยศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ประคอง กรรณสูต. 2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- มนตรี เทียบแหลม. 2531. ความพึงพอใจในภาระหน้าที่การงานของเกษตรกรอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุทธพล สวัสดิ์. 2545. การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว จังหวัดอุดรดิษฐ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- โยธิน ศันสนยุทธ. 2525. มนุษย์สัมพันธ์. สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- _____. 2530. มนุษย์สัมพันธ์: จิตวิทยาการทำงานในองค์กร. สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ลำพอง ศรีทับทิม. 2533. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิต อุกะโชค. 2545. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมล่องแก่งน้ำว้า อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชัย เหลืองธรรมชาติ. 2531. ความพึงพอใจในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากรหมู่บ้านอพยพ โครงการเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีรศักดิ์ ปรกติ. 2539. การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เอกสารประกอบการเรียนการสอนการวิจัยทางการส่งเสริมการเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, เชียงใหม่.
- เสกสรรค์ ยงวนิชย์. 2536. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. ภาควิชาสังคมศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540. การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ (Ecotourism). สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

สฤษฎ์ แสงอรัญญา. 2541. ศักยภาพและแนวทางทางการจัดการอุทยานแห่งชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมยศ นาวิการ. 2521. การพัฒนาองค์การและการจูงใจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สุรเชษฐ์ เชนฐมาศ.ก 2541. คำบรรยายวิชาการจัดการพื้นที่นันทนาการ. คณะวนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

.....พ 2541. รายงานการฝึกอบรมหลักสูตรการให้บริการด้านการท่องเที่ยวสำหรับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติโดยอุทยานแห่งชาติทางทะเล. สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรมป่าไม้. โรงแรมจันทร์เกษมปาร์ค วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541, กรุงเทพฯ.

เสรี วังสีไพจิตร. 2534. จุดหักเหของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชนวนให้เกิดกระบวนการนิเวศวิทยาทางการเมือง . วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, กรุงเทพฯ.

สำนักอุทยานแห่งชาติ. 2546. การบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ. เอกสารประกอบการสัมมนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด. สำนักอุทยานแห่งชาติ. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, กรุงเทพฯ.

อัจฉรี ชาญประโคน. 2532. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการออกแบบภูมิทัศน์ 1. ภาควิชาภูมิทัศน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. คณะผลิตภัณฑ์การเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, เชียงใหม่.

Herzberg F., B. Mausner and B. Snyderman. 1959. The motivation to work. New York :

John Wiley and Sons อ้างใน วัลยา บุตรดี. 2533. ความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่พนักงานเคหกิจเกษตรในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

Sharpe, G.H. (ed). 1983. **Interpreting the Environment**. 2 ed., John Wiley and Sons, New York.

Stranss, Q. and L.R. Sayles. 1960. Personnel: The Human Problem of Management.

New Jersey: Prentice-Hall Inc. อ้างใน เกตุศักดิ์ แก้ว รุ่งเรือง. 2528. ความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Yamane, T. 1973. **Statistics : An Introduction Analysis**. 3rd ed., Harper & Row, New York.

ภาคผนวก

ภาคผนวก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

หมายเลข

--	--	--

เรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์ และ

สิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัยจังหวัดสุโขทัย

ขอความร่วมมือกรอกข้อความ ตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด และแสดงข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย ในการทำวิทยานิพนธ์เสนอต่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อผู้ตอบ / ให้สัมภาษณ์ .....
 บ้านเลขที่..... หมู่ที่ ..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 วันที่ให้สัมภาษณ์.....

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ..... ปี

3. ระดับการศึกษาขั้นสุดท้ายที่สำเร็จการศึกษา

1. ไม่ได้ศึกษา

2. ประถมศึกษา

4. อาชีวศึกษา/ อนุปริญญา

5 ปริญญาตรี

3. มัธยมศึกษา
  6. สูงกว่าปริญญาตรี
 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ภูมิลำเนา ของท่านในปัจจุบันอยู่จังหวัด.....
5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ
☐ 1. ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ 5. นักเรียน นักศึกษา
☐ 2. ธุรกิจส่วนตัว	☐ 6. เกษียณ
☐ 3. พนักงานเอกชน	☐ 7. แม่บ้าน
☐ 4. รับจ้างทั่วไป	☐ 8.ว่างงาน
☐ 9. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
6. ปัจจุบันท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน.....บาท / เดือน
☐ 1. ต่ำกว่า 2,500	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 2,501 – 7,500	☐ 5. 20,001 – 30,000 บาท
☐ 3. 7,501 – 15,000 บาท	☐ 6. สูงกว่า 30,000 บาท
7. กิจกรรมท่องเที่ยวที่ตั้งใจมาทำกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1. พักผ่อนปิกนิก	☐ 6. เดินป่า
☐ 2. ตั้งแคมป์พักแรม (บ้านพัก)	☐ 7. เที่ยวชมน้ำตก
☐ 3. ตั้งแคมป์พักแรม (กางเต็นท์)	☐ 8. เที่ยวชมถ้ำ
☐ 4. ศึกษาธรรมชาติ	☐ 9. ถ่ายรูปบันทึกภาพ
☐ 5. ดูนก	☐ 10. อื่นๆ.....
8. ลักษณะของกลุ่มที่มาเยือน
☐ 1.ท่องเที่ยวคนเดียว	☐ 3. ท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม 6 – 10 คน
☐ 2. ท่องเที่ยวเป็นกลุ่มไม่เกิน 5 คน	☐ 4. . ท่องเที่ยวเป็นกลุ่มมากกว่า 10 คน
9. ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ครั้งนี้..... วัน

10. ท่านใช้ยานพาหนะอะไรในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้

☐ 1. รถยนต์ส่วนตัว	☐ 4. รถรับจ้าง รถเหมานำเที่ยว
☐ 2. รถจักรยานยนต์	☐ 5. มากับบริษัททัวร์
☐ 3. รถโดยสารประจำทาง	☐ 6. อื่นๆ.....

ตอนที่2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องข้อความที่ตรงกับ ความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด

ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ		สำหรับ ผู้วิจัย
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	
1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ			
1.1 ความเหมาะสมในการแบ่งเขตพื้นที่ในกิจกรรมต่างๆ			
1.2 ความสอดคล้องและกลมกลืนของการแบ่งเขตพื้นที่ กับสภาพตามธรรมชาติ			
1.3 ความสะดวกในการเชื่อมต่อ ของกิจกรรมต่างๆ			
1.4 ความปลอดภัยในบริเวณต่างๆ ของพื้นที่ (ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ)			
1.5 การใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ			
2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ			
2.1 การเลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้			
2.2 สีต้นของพันธุ์ไม้ที่ใช้			
2.3 ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้			
2.4 ลักษณะและรูปทรงของพันธุ์ไม้			
2.5 ความปลอดภัยจากพันธุ์ไม้ที่ใช้ (พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เป็นอันตราย)			
3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง			
3.1 ความสวยงามของทัศนียภาพ ที่จัดเพิ่มเติมจากเดิม (จัดสวน)			
3.2 ความสอดคล้องและกลมกลืน ของสิ่งที่จัดเพิ่มเติม เข้าไป กับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ			

3.3 มุมมองในการชมทัศนียภาพ ในแต่ละจุด			
3.4 ทัศนียภาพในภาพรวม (เฉพาะพื้นที่นั้นๆ)			
3.5 ความสะดวกและปลอดภัยของจุดชมวิว			
ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ		สำหรับ ผู้วิจัย
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	
4. รูปลักษณะสถาปัตยกรรม			
4.1 ความสอดคล้องและกลมกลืน ของรูปแบบอาคาร กับสภาพตามธรรมชาติ			
4.2 ความสอดคล้องและกลมกลืนของรูปแบบสิ่งก่อสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวก กับสภาพตามธรรมชาติ			
4.3 รูปแบบอาคารและสิ่งก่อสร้าง สอดคล้อง กับวัฒนธรรมท้องถิ่น			
4.4 รูปแบบของ สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน			
4.5 รูปแบบของป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง			
4.6 รูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ เช่น ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์			
4.7 การใช้สี ของอาคาร และ สิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวม			
4.8 ขนาดของอาคาร และสิ่งก่อสร้าง			
4.9 การออกแบบที่เอื้อต่อ ประโยชน์การใช้สอย ของ สิ่งอำนวยความสะดวก			
5. ระบบสัญจร			
5.1 ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่อุทยานฯ			
5.2 ความสะดวกในการสัญจรภายในอุทยานฯ			
5.3 ชนิดและความคงทนของถนน			
5.4 ความสอดคล้องและความกลมกลืน ของถนน กับสภาพตามธรรมชาติ			
5.5 ความสะดวกของสถานที่จอดรถ			

5.6 ความสะดวกของเส้นทางศึกษาธรรมชาติ			
5.7 ความปลอดภัยในการสัญจร			

ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ		สำหรับ ผู้วิจัย
	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	
6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ			
6.1 ความสะดวก ด้านการติดต่อสื่อสาร			
6.2 ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสื่อสารสาธารณะ			
6.3 ความสะดวก ด้านไฟฟ้า แสงสว่าง			
6.4 ความเพียงพอ ของแสงสว่าง			
6.5 ความสะดวก ด้านการใช้น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค)			
6.6 ความเพียงพอ ของปริมาณและจุดการใช้น้ำ (ทั้งอุปโภคและบริโภค)			
6.7 ความสะดวก ของห้องน้ำ ห้องสุขา			
6.8 ความเพียงพอ ของห้องน้ำ ห้องสุขา			
6.9 ความสะดวก ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน			
6.10 ความเพียงพอ ของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน			
6.11 ความสะดวก ของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว			
6.12 ความสะดวก ของสถานที่รับประทานอาหาร และร้านค้า			
6.13 ความสะดวก ของสถานที่พักผ่อน บ้านพัก			
6.14 ความสะดวก ของสถานที่กางเต็นท์			
6.15 ระบบการกำจัดขยะ			
6.16 ความเพียงพอ ของสถานที่ทิ้งขยะ และถังขยะ			
6.17 ระบบการบำบัดน้ำเสีย			

ตอนที่3 ความต้องการของนักท่องเที่ยว

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องข้อความที่ตรงกับ ความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด

ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ความต้องการของ ผู้ให้ข้อมูล		สำหรับ ผู้วิจัย
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
1. การแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ			
1.1 มีการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอย ตามชนิดของกิจกรรม			
1.2 มีการแบ่งเขตพื้นที่ตามประโยชน์การใช้สอยให้ สัมพันธ์กับสภาพธรรมชาติ			
1.3 มีการแบ่งเขตพื้นที่ ของกิจกรรมให้มีความสัมพันธ์ และต่อเนื่อง			
1.4 มีการแบ่งเขตพื้นที่การใช้สอย และกิจกรรม โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก			
1.5 กิจกรรมที่สัมพันธ์กันควรอยู่ใกล้กัน			
1.6 กระจายกิจกรรมออกจากกัน			
1.7 เพิ่มพื้นที่ประกอบกิจกรรมให้มากขึ้น			
1.8 ลดพื้นที่บริการ			
1.9 เน้นการมีประสิทธิภาพของการใช้พื้นที่			
1.10 มีการใช้พื้นที่ตามลักษณะของกิจกรรม			
2. การออกแบบวางผังพืชพรรณ			
2.1 เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเป็นหลัก			
2.2 เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ต่างถิ่น			
2.3 เลือกใช้ชนิดพันธุ์ไม้ตามฤดูกาล			
2.4 พันธุ์ไม้ที่ใช้น้ำมีสีสดใส			
2.5 พันธุ์ไม้ที่ใช้น้ำมีสีส้มไม่ฉูดฉาด			
2.6 พันธุ์ไม้ที่ใช้น้ำมีความร่มรื่น			

2.7	พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงเข้ากับสภาพธรรมชาติ			
2.8	พันธุ์ไม้ที่ใช้มีรูปทรงประยุกต์ (การตัดตกแต่ง)			
2.9	พันธุ์ไม้ที่ใช้ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย			
ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก		ความต้องการของ ผู้ให้ข้อมูล		สำหรับ ผู้วิจัย
		ต้องการ	ไม่ต้องการ	
3. การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง				
3.1	มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) ในบริเวณ พื้นที่ที่มีกิจกรรม			
3.2	มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) สอดคล้อง และกลมกลืนกับทัศนียภาพเดิมตามธรรมชาติ			
3.3	มีการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน) รูปแบบ ประยุกต์			
3.4	มีความปลอดภัยของจุดชมวิว			
3.5	เพิ่มพื้นที่ในการใช้พันธุ์ไม้ประดับตกแต่ง (จัดสวน)			
3.6	มุมมองในการจัดสวน เน้นความโดดเด่น แปลกใหม่ ให้กับพื้นที่			
3.7	มุมมองในการจัดสวนเน้นความสวยงามตามธรรมชาติ			
4. รูปลักษณะสถาปัตยกรรม				
4.1	เน้นให้รูปลักษณะอาคาร มีความสอดคล้องและ กลมกลืนกับธรรมชาติ			
4.2	เน้นให้รูปลักษณะอาคาร เป็นรูปแบบประยุกต์ทันสมัย			
4.3	เน้นให้รูปลักษณะสิ่งก่อสร้าง มีความสอดคล้องและ กลมกลืนกับธรรมชาติ			
4.4	เน้นให้รูปลักษณะสิ่งก่อสร้าง เป็นรูปแบบประยุกต์ ทันสมัย			
4.5	รูปลักษณะของอาคารและสิ่งก่อสร้าง มีความเป็น วัฒนธรรมท้องถิ่น			
4.6	วัสดุที่ใช้ สร้างมาจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ไม้ไผ่			

อื่นๆ เพื่อความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ			
4.7 วัสดุที่ใช้ สร้าง โดย ก่ออิฐ ฉาบปูน หลังคามุงกระเบื้องหรือสังกะสี เพื่อความแข็งแรง คงทน			
ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ความต้องการของ ผู้ให้ข้อมูล		สำหรับ ผู้วิจัย
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
4.8 รูปลักษณะ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความโดดเด่น ทันสมัย			
4.9 รูปลักษณะ ของสถานที่พักผ่อน ม้านั่ง ชุมน ที่ทิ้งขยะ สถานที่โทรศัพท์ ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง เน้นความเป็นธรรมชาติ			
4.10 ป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง มีการสอดแทรก เกร็ดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
5. ระบบสัญญาณ			
5.1 มีความสะดวกในการเข้าถึงที่อุทยาน			
5.2 มีความสะดวกในการสัญจรในพื้นที่อุทยาน			
5.3 วัสดุที่ใช้ก่อสร้างถนน มีความคงทน			
5.4 ถนนมีรูปลักษณะที่เข้ากับธรรมชาติ			
5.5 เพิ่มบริเวณพื้นที่จอดรถ			
5.6 ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ จัดเป็นเส้นทางเดินเท้า			
5.7 ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติ มีถนน ที่รถ สามารถเข้าถึงได้			
5.8 มีการวางระบบ การสัญจรอย่างเป็นระบบ			
5.9 มีป้ายสื่อความหมายด้านจราจร			
6. การออกแบบและจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ			
6.1 มีอุปกรณ์สื่อสารอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม			
6.2 เพิ่มจำนวนอุปกรณ์สื่อสารสาธารณะ			
6.3 มีไฟฟ้า เข้าถึงทุกพื้นที่กิจกรรม			
6.4 เพิ่มจำนวนแสงสว่างในพื้นที่ประกอบกิจกรรม			

6.5 มีจุดบริการน้ำทั้งอุปโภคและบริโภคทุกพื้นที่กิจกรรม			
6.6 เพิ่มจำนวน จุดการใช้ น้ำ ทั้งอุปโภค และบริโภค			
6.7 ที่ตั้งของ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีอยู่ทุกพื้นที่กิจกรรม			
ข้อความเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ความต้องการของ ผู้ให้ข้อมูล		สำหรับ ผู้วิจัย
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
6.8 เพิ่มจำนวนห้องน้ำ ห้องสุขา มากขึ้น			
6.9 ศูนย์บริการมีความโดดเด่น ทันสมัย			
6.10 ศูนย์บริการอยู่ใกล้กับแหล่งประกอบกิจกรรม			
6.11 บ้านพักอยู่ใกล้กับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว			
6.12 เพิ่มจำนวนบ้านพักมากขึ้น			
6.13 พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ			
6.14 พื้นที่สำหรับกางเต็นท์อยู่ใกล้กับศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว			
6.15 เพิ่มพื้นที่สำหรับกางเต็นท์มากขึ้น			
6.16 มีจุดรักษาความปลอดภัย ทุกพื้นที่กิจกรรม			
6.17 มีถังขยะที่แยกชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง พลาสติก ขยะมีพิษ ขวด ออกจากกัน			
6.21 มีถังขยะแบบถังขยะใบเดียว ที่ไม่ต้องมีการแยก ชนิดของขยะ โดยรวมขยะทุกชนิดไว้ด้วยกัน			
6.22 เพิ่มจำนวน ถังขยะ และสถานที่ทิ้งขยะมากขึ้น			
6.23 มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ			
6.24 มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบวิทยาศาสตร์			

